

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
อุมมาพร ทัศนุรักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

กันยายน 2554

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

กันยายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

กันยายน 2554

อุมาพร ทศนุรักษ์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.สนอง ทองปาน, อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

แบบแผนการทดลองเป็นแบบทดสอบก่อน และหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest - Posttest Design) ใช้เวลาในการทดลอง 20 คาบๆ ละ 50 นาที และใช้เนื้อหาเดียวกันในการสอนทั้ง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ t-test for Independent Samples และ t-test for dependent Samples

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
5. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความสามารถในการอ่านจับใจความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
6. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความสามารถในการอ่านจับใจความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

A STUDY OF THE ACHIEVEMENT AND READING COMPREHENSION ABILITY OF
MATHAYOMSUKSA I STUDENTS THROUGH THE CIRC THEORY
AND THE TEACHER'S MANUAL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

September 2011

Umaporn Tatsanurak. (2011). *A Study of the Achievement and Reading Comprehension Ability of Mathayomsuksa I Students through the CIRC Theory and The Teacher's Manual*. Master Thesis M.E.D (Secondary Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Sanong Thongpan, Dr. Rachun Boonthima.

The purpose of this research was to Study of the Achievement and Reading Comprehension Ability of Mathayomsuksa I Students through the CIRC Theory and The Teacher's Manual.

The sample in this research were 2 classrooms of Mathayomsuksa I students during the first semester of the 2011 academic year, at Songkhonwitthayakhom School, Saraburi. They were selected by using Simple Random Sampling and divided into the experimental group and control group, 30 students in each. The experimental group was taught by the CIRC theory and control group was taught by the Teacher's Manual.

The instruments used in this research were instructional plans through CIRC theory, Instructional plans through the Teacher's Manual, Thai achievement test and reading ability test. The data were statistically analyzed by t-test for Independent Samples and t - test for Dependent Samples.

The results of this study revealed that:

1. The learning achievement in Thai Subject of the group taught by CIRC and that of the group taught by using the teacher's manual was significantly different at the .01 level.
2. The learning achievement in Thai Subject of the experimental group between the pretest and the posttest was significantly different at the .01 level.
3. The learning achievement in Thai Subject of the control group before and after the experiment was significantly different at the .01 level.
4. The Thai reading ability of the group taught by CIRC and that of the group taught by using the teacher's manual was significantly different at the .01 level.
5. The Thai reading ability of the experimental group between the pretest and the posttest was significantly different at the .01 level.
6. The Thai reading ability of the control group before and after the experiment was significantly different at the .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ของ
อุมพร ทัศนบุรีรักษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. สอนง ทองปาน)

(รองศาสตราจารย์ตรูเนตร อัสซสวัสดิ์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

(อาจารย์ ดร. สอนง ทองปาน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา วัฒนาศรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่าน ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี จากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท อาจารย์ ดร. สนอง ทองปาน ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา กรรมการที่ปรึกษาแนะนำในด้านสถิติ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา วัฒนาศรี ผู้วิจัยฯ ซึ่งในความเมตตา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ซาทิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาความรู้ ข้อคิดเห็น คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และมีค่าต่อการทำวิจัย จนปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการวิพงษ์ ภูเจริญ รองผู้อำนวยการวิโรจน์ ดิลกชัย อาจารย์ชินชญา บุญด้วยลาน อาจารย์แสงอุษา แสนสวย อาจารย์วิภาวรรณ เรืองวิรัตน์ อาจารย์ชินชญา แสงภักดี อาจารย์โสภี วงษ์ราษฎร์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดี และมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตรุ่นพี่ รุ่นน้องปริญญาโท สาขาการมัธยมศึกษา (กลุ่มการสอนภาษาไทย) ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนสองคอนวิทยาคมทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจผลักดันให้ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สมาชิกในครอบครัวทุกคน และอาจารย์दारวรรณ ก้อนแก้ว ที่ให้กำลังใจเป็นพิเศษ รวมถึงผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่ได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งผู้วิจัยระลึกถึงเสมอ

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดา มารดา ผู้ให้ความรัก กำลังใจ ความเมตตา ความห่วงใย และสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีมาโดยตลอด รวมทั้งครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัยจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

อุมาพร ทัศนุรักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
สมมุติฐานในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ	10
ความหมายและความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ	10
องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ	12
ปรัชญาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ	13
ขั้นตอนการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ	15
ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบ CIRC	19
ความหมายของการสอนแบบ CIRC	19
องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบ CIRC	20
ขั้นตอนการเรียนการสอนแบบ CIRC	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบ CIRC	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู	28
ความหมายของการสอนตามคู่มือครู	28
ลักษณะส่วนประกอบและการใช้คู่มือครู	28
การวางแผนการสอน และการวัดประเมินผล	29
ทฤษฎีสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครู	32
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู	35

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	35
ความหมายของการอ่าน	35
ความสำคัญของการอ่าน	38
จุดมุ่งหมายในการอ่าน	40
ประเภทของการอ่าน	41
ระดับความเข้าใจในการอ่าน	43
กระบวนการอ่าน	44
ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	45
พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ	47
องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ	47
หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	50
วิธีการอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ	54
ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ	58
พฤติกรรมกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ	61
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	62
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	62
องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	64
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	65
ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	67
ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	68
การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70
คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	72
3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
แบบแผนการทดลอง	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล	82
การวิเคราะห์ข้อมูล	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
ความมุ่งหมายของการวิจัย	91
สมมติฐานในการวิจัย	91
วิธีดำเนินการวิจัย	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	93
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก.	112
ภาคผนวก ข.	115
ภาคผนวก ค.	170
ภาคผนวก ง.	173
ภาคผนวก จ.	180
ประวัติย่อผู้วิจัย	187

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	82
2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	88
3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อน การทดลอง และหลังการทดลอง	88
4 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อน การทดลองและหลังการทดลอง	89
5 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	89
6 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อน การทดลองและหลังการทดลอง	90
7 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อน การทดลองและหลังการทดลอง	90
8 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายคน	171
9 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการ อ่านจับใจความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายคน	172
10 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย	174
11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน จับใจความ	175
12 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC	176
13 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู	178

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้ อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำขวัญ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 37)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทย ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ ให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศ โดยเฉพาะการสร้างสรรคนวัตกรรมและองค์ความรู้ส่งเสริมให้คนไทยเกิด การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549: 50) ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า นักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2547: 13 - 14) นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังมีนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2)

จากแนวคิดของความสำคัญที่กล่าวไว้ในการจัดการศึกษานั้น ได้มุ่งเน้นที่ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กรมวิชาการ. 2551: 2 - 3) ซึ่งวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้ง 5 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด

ทักษะการดู ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ในบรรดา 5 ทักษะดังกล่าวนั้น การอ่านนับเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกวัยทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ (ศิริพร ลิ้มตระกูล. 2541: 5 – 6) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของทุกคน ข้อมูลหรือความรู้ ความเจริญในแทบทุกด้านได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบของสิ่งตีพิมพ์มากมาย บุคคลในวงการต่างๆ จึงควรมีความรู้ และความสามารถในการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางเทคโนโลยีตลอดจนพัฒนาประเทศชาติในที่สุด แม้จะพ้นวัยศึกษาเล่าเรียนแล้วก็ตาม เป้าหมายขั้นพื้นฐานของการศึกษาก็มุ่งเน้นที่จะให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านออกเขียนได้ ด้วยหวังว่า นักเรียนจะได้อาศัยทักษะการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ต่อไป และนำความรู้มาช่วยในการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน นอกจากนี้ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิต เนื่องจากวิทยาการสาขาต่างๆ เจริญก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้ที่อ่านมากย่อมได้รับประสบการณ์มาก สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

นอกจากนี้ การอ่านนับว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษา ทำให้ผู้เรียนรับรู้หรือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ทั้งหลายทั้งปวง โดยเฉพาะเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้และความบันเทิง ดังที่ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 86) กล่าวว่า การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้แสวงหาความรู้ หรือข้อมูลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นใกล้ตัวหรือไกลตัวก็ตาม ทำให้เราเป็นคนก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาพัฒนาตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน และพัฒนาสังคมอีกด้วย การอ่านจึงเป็นสิ่งที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ เพื่อประโยชน์ที่ได้รับอันสูงสุด การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมถึงการสะสมคำและการเรียนรู้ความหมายของถ้อยคำภาษา ความคิด ความต้องการ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง สิ่งรอบตัว การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิดของคนเรามากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น ผู้ที่อ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้เปรียบ และมีโอกาสที่จะมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าได้นำความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้แก่สังคมในทางที่ถูกต้องแล้ว บุคคลเหล่านั้นจะเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เราจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนได้อ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ สังคมใดมีบุคคลที่มีประสิทธิภาพอยู่มาก สังคมนั้นย่อมเจริญและพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

จากการสำรวจสถิติการอ่านหนังสือของประชากรไทย ในปี 2551 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2552: ออนไลน์) พบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปในปี 2546 มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 61.2 ในปี 2548 มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 69.1 และในปี 2551 มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 66.3 จากจำนวนคนที่ไม่อ่านหนังสืออีกร้อยละ 33.7 นั้น กลับใช้เวลาเพื่อดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 54.3 รองลงมา คือ ไม่มีเวลาอ่าน ร้อยละ 28.4 ไม่สนใจหรือไม่ชอบอ่านหนังสือ ร้อยละ 21.1 และอ่านหนังสือไม่ออกร้อยละ 14.2 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศกำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ คนในสังคมจะต้องมีความตื่นตัวในการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา แต่ผลจากการสำรวจพบว่า คนไทยอ่านหนังสือน้อยลง ทำให้ขาดพื้นฐานทักษะการอ่านที่ดี ขาดปัจจัยและมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดองค์ความรู้ ขาดการรับรู้

ข่าวสารต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับการดำรงชีวิต ตลอดจนส่งผลถึงการเรียนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นตามไปด้วย และจากการศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนโดยกองวิจัยทางการศึกษา สถาบันราชภัฏนครปฐม (กรมวิชาการ. 2542; อ้างอิงจาก สถาบันราชภัฏนครปฐม. 2545: 51 – 52) พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านต่ำ เนื่องมาจากนักเรียนไม่สนใจเรียน เบื่อหน่าย ไม่รักการเรียน ไม่รับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย วิธีสอนเน้นหนักในด้านหลักภาษา กิจกรรมการสอนไม่สนุกสนาน เนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่านไม่สัมพันธ์กับชีวิตและความสนใจของเด็ก องค์ประกอบที่สำคัญต่อประสิทธิภาพการอ่านมีหลายประการด้วยกัน ได้แก่ การจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้อิสระแก่นักเรียนในการทำงาน การจัดกิจกรรมกลุ่มที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในกลุ่มจะเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน และฝึกทักษะต่างๆ ของนักเรียนได้มากขึ้น นอกจากนี้กลุ่มเพื่อน ยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างทั่วถึงทั้งทางบวกและทางลบ กลุ่มเพื่อนมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะทางการเรียนและเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ครูจึงควรฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงในแต่ละกลุ่ม ช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ของเพื่อนในกลุ่มร่วมรับผิดชอบงานของกลุ่ม เพื่อความสำเร็จในกลุ่มของตน และจากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ได้สรุปผลการทดสอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และเขต 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.36 และจากการรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) ของโรงเรียนสองคอนวิทยาคม ในมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร พบว่า ค่าเฉลี่ยของเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสองคอนวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 มีค่าเฉลี่ย 2.08 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม พบว่า อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 52.24 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินเท่านั้น ซึ่งเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดของปัญหานี้พบว่า นักเรียนมีพื้นฐานในทักษะการอ่านเดิมต่ำ จึงเป็นเหตุทำให้กระบวนการเรียนรู้ในทักษะทางภาษาด้านอื่นต่ำไปด้วย

จากการศึกษาข้อมูล แนวคิด และสภาพปัญหาต่างๆ พบว่า ควรมีการปรับปรุงวิธีการสอนอ่านให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมการสอนอ่านมีอยู่หลายรูปแบบ แต่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC (C=Cooperative, I=Integrated, R=Reading, C=composition) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจมาก เพราะเป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ แล้วถ่ายทอดความเข้าใจที่ได้จากการอ่านออกมาในรูปของการเขียน การเล่าเรื่อง สรุปความด้วยตนเองได้ นักเรียนได้ร่วมมือกันในการฝึกทักษะการอ่านในรูปของกลุ่มสัมพันธ์ โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีทักษะการอ่านในระดับดี 1 คน ระดับปานกลาง 2 คน และระดับด้อย 1 คน จับคู่กันปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้หลังจากที่ครูได้นำเสนอเนื้อหาเสร็จสิ้นแล้ว การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้กระบวนการ CIRC นี้ สามารถทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด และเป็นการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนเองจำเป็นต้องมีความเข้าใจในเรื่องวิธีการสอนแบบ CIRC ความรู้ในการประเมินความรู้เดิม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้การสอนเกิดความรู้อย่างแท้จริง และจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเอารูปแบบการสอนอ่านแบบ CIRC ของ สลาวิน (Slavin. 1987: 8 – 10) มาศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม เพื่อเป็นการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่อาจจะเอื้อผลประโยชน์ไปยังวิชาอื่นๆ อีกต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
5. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC
6. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู

ความสำคัญของการวิจัย

1. การสอนอ่านแบบ CIRC เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้กับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมากขึ้น
4. ครูได้วิธีการอ่านจับใจความ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 91 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน โดยมาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วนำมาจับสลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ การสอนอ่าน 2 แบบ ได้แก่
  - 1.1 การสอนอ่านแบบ CIRC
  - 1.2 การสอนอ่านตามคู่มือครู
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
  - 2.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากสื่อต่างๆ ได้แก่ ข่าว บทความ นิทาน เรื่องสั้น เรื่องเล่าจากประสบการณ์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง จะดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 18 คาบๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 6 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนอ่านแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) หมายถึง เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่แบ่งผู้เรียนตามระดับความสามารถ ซึ่งพัฒนาโดย สลาวิน และ สตีเวน อาจารย์มหาวิทยาลัย Johns Hopkin การสอนแบบ CIRC นั้น ในกลุ่มจะประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน กิจกรรมมีการฝึกเป็นทีม มีการประเมินผลโดยเพื่อน การฝึกเพิ่มเติมและการทดสอบ มีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย โดยการประเมินผลการเรียนของสมาชิกทุกคนในทีม แบ่งออกเป็นทีมละ 4 คน มีนักเรียนเก่ง 2 คน นักเรียนอ่อน 2 คน และในแต่ละทีมจะแบ่งเป็นทีมย่อยอีก 2 ทีม ในทีมย่อยจะมีนักเรียนที่มี

ความสามารถในการอ่านระดับสูง 1 คน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับต่ำ 1 คน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่าน และทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียม

1.1.1 แจกจุดประสงค์ของการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมของทีม

1.1.2 อธิบายแหล่งข้อมูล และใบงานแก่นักเรียน

1.1.3 อธิบายการทำงานของทีม ดังนี้ การแบ่งงานกันเป็นทีม รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย รับฟังเรื่องและความคิดเห็นจากเพื่อน ร่วมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนในทีม นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อทีม และเขียนลงในเอกสารที่กำหนด ซึ่งการแบ่งทีมนักเรียนออกเป็นทีมละ 4 คน ให้มีนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยใช้ อัตราส่วน 1 : 2 : 1 โดยพิจารณาจากคะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียน

1.2 ขั้นสอน

1.2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

1.2.2 นำเสนอโดยใช้แถบบันทึกเสียง รูปภาพ แผนภูมิ ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ที่จะเรียนใหม่

1.3 ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

1.3.1 นักเรียนทุกคนในทีมอ่านเรื่องตามที่กำหนดไว้ในใบงานครึ่งเรื่อง

1.3.2 จับคู่ในทีมสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยสรุปจากประโยคใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง วิเคราะห์แนวคิดของเรื่องกับคู่ตนเอง นำมาสรุปเป็นสำนวนภาษาของตนเอง เขียนลงในใบงาน 1 ชุด (ทุกคน จับคู่)

1.3.3 สนทนาและอภิปรายทีละย่อ 4 คน แล้วช่วยกันเขียนสรุปเป็นผลงานของทีม 1 ชุด (ช่วยกันเป็นทีม)

1.3.4 นักเรียนจับคู่ในทีมอ่านเรื่องที่กำหนดให้จนจบ (ทุกคน จับคู่)

1.3.5 นักเรียนนำคำยากในเรื่อง ตามรายการที่กำหนดจับคู่ในทีม ฝึกกันแปลความ ตีความ และฝึกเขียนคำที่มักเขียนผิด (ทุกคน จับคู่)

1.4 ขั้นสรุป

1.4.1 สมาชิกในทีมแบ่งงานเพื่อเสนอชื่อเรื่อง สรุปใจความสำคัญ แนวคิด และวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน (ช่วยกันเป็นทีม)

1.4.2 สมาชิกทีมอื่นๆ ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยครูช่วยปรับสำนวนภาษา และแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ พร้อมทั้งติชม ให้กำลังใจแก่สมาชิกในทีม

1.4.3 นักเรียนแต่ละทีมทำการประเมินผลการทำงานของทีมโดยใช้แบบสังเกตที่กำหนดให้

1.4.4 นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยเมื่อจบแต่ละบทเรียน

1.4.5 ครอบคลุมผลการประเมินเมื่อนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนด ครูกล่าวชมเชยผู้ที่ผ่าน และให้กำลังใจผู้ที่ยังไม่ผ่าน

2. **การสอนตามคู่มือครู** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดแนวคู่มือครูการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การทายปัญหา การสนทนา การซักถาม ดูของจริง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่างๆ เช่น แบ่งกลุ่มนักเรียน ระดมความคิด เขียนวลี และประโยค ข้อความ เรื่องราว แล้วให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ทั้งเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล

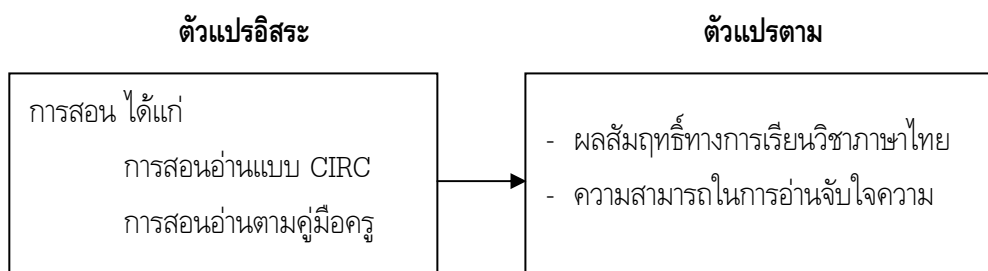
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นการสรุปเนื้อเรื่องของบทเรียน โดยนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ ตีชมผลงานที่ได้ปฏิบัติในใบงาน

3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย** หมายถึง ความรู้ ความสามารถอันเกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านความรู้ ความจำ ได้แก่ ความสามารถในการจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้องแม่นยำ ด้านความเข้าใจ ได้แก่ ความสามารถบ่งบอกใจความสำคัญของเรื่องราวโดยการแปลความหลัก ติความได้ สรุปใจความสำคัญได้ ด้านการนำไปใช้ ได้แก่ ความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการต่างๆ ของเรื่องที่อ่านมา นำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้ และด้านการวิเคราะห์ ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวที่สมบูรณ์ ให้กระจายออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างชัดเจน ตามตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด โดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

4. **ความสามารถในการอ่านจับใจความ** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการหาประโยคใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตั้งชื่อเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้ โดยวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยการสอนอ่านแบบ CIRC ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งทดลองศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดัง ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกัน
5. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.3 ปรัชญาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบ CIRC
  - 2.1 ความหมายของการสอนแบบ CIRC
  - 2.2 องค์ประกอบของการสอนแบบ CIRC
  - 2.3 ขั้นตอนการสอนแบบ CIRC
  - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบ CIRC
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู
  - 3.1 ความหมายของการสอนตามคู่มือครู
  - 3.2 ลักษณะของคู่มือครู
  - 3.3 การวางแผนการสอน และการวัดประเมินผล
  - 3.4 ทฤษฎีสันับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครู
  - 3.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
  - 4.1 ความหมายของการอ่าน
  - 4.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 4.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
  - 4.4 ประเภทของการอ่าน
  - 4.5 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
  - 4.6 กระบวนการอ่าน
  - 4.7 ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
  - 4.8 พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

- 4.9 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ
- 4.10 หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
- 4.11 วิธีการอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ
- 4.12 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ
- 4.13 พฤติกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ
- 4.14 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
- 5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.2 องค์ประกอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.6 การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.7 คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

1.1 ความหมายและความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนแรงจูงใจในการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้อันร่วมกัน และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือ และเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม ดังนั้นการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงานโดยทั่วๆ ไป จึงอาจไม่ใช่การเรียนแบบร่วมมือ เพราะมักจะพบว่านักเรียนที่เก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการให้เกิดผลงานในทีม สมาชิกอื่นๆ อาจไม่มีโอกาสในการแสดงออก การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยให้สภาพการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบททางสังคมที่คนเราต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเรียนรู้จากการใช้ภาษาโต้ตอบ และสนทนากัน ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

สลาวิน (Slavin 1987: 8) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการสอนแบบหนึ่ง ซึ่งนักเรียนทำงานกันเป็นกลุ่มเล็ก (ปกติ 4 คน) และการจัดกลุ่มต้องคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน เช่น นักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน ความสามารถปานกลาง 2 คน และความสามารถต่ำ 1 คน หน้าที่ของนักเรียนทุกคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันทำงานรับผิดชอบ และช่วยเหลือการเรียนซึ่งกันและกัน

อาทซท์ และ นิวแมน (Artzt; & Newman. 1990: 448 – 449) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการที่เรียนทำการแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งผลแห่งความสำเร็จ หรือ

ความล้มเหลวของกลุ่มจะเป็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของทุกคนในกลุ่มด้วย ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องพูด อธิบายแนวคิดและให้ความช่วยเหลือกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ครูไม่ใช่เป็นแหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่นักเรียน แต่มีบทบาทเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือจัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ นักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้

พรรณรัตน์ เก้าธรรมสาร (2533: 35) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งหมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประกอบด้วย สมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบการทำงานของตัวเองเท่าๆ กับรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มด้วย

ปาสัน กงตาล (2535: 19) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า การจัดการเรียนการสอนระบบหนึ่งที่มีลักษณะการจัดการให้นักเรียนจัดกลุ่มกันเป็นกลุ่มย่อยสำหรับทำงานร่วมกัน แก้ปัญหาและทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอนกำหนดโดยที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่า แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้น สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน

วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 2) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า การเรียนการสอนที่ไม่ใช่ให้นักเรียนเข้ากลุ่มแบบปกติ แต่กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเน้นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจังของสมาชิกกลุ่มทุกคนเป็นการมุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ช่วยเหลือพึ่งพาแนะนำซึ่งกัน งานบรรลุผลสำเร็จครูต้องติดตามดูแลการเรียนรู้และปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนตลอดเวลา ให้ทุกคนรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและของกลุ่ม

จันทรา ตันติพิงคานุรักษ์ (2543: 37) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่มอย่างแท้จริง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนในกลุ่มคือความสำเร็จของกลุ่มด้วย

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543: 34) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วย สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และความสำเร็จทุกกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเป็นกำลังใจให้กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยคนที่เรียนอ่อน สมาชิกแต่ละคนร่วมรับผิดชอบการเรียนรู้ของสมาชิกทุกคน ความสำเร็จของสมาชิกแต่ละคนคือ ความสำเร็จของกลุ่ม

สุพล วงสินธ์ (2543: 9) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และให้ความสำเร็จในกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่

กันและกัน สมาชิกแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง พร้อมกับกับการดูแลเพื่อนสมาชิกทุกๆ คนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน

จากความหมายของการสอนแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า การสอนแบบร่วมมือ คือ รูปแบบการสอนประเภทหนึ่ง ที่นักเรียนทำงานและเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน นักเรียนที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า ในการสอนแบบร่วมมือเน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนจะช่วยกันรับผิดชอบการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

1.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ

จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson; & Johnson. 1990: 105 – 107) ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยา สังคม ผู้มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาด้านการเรียนรู้ร่วมแก่โรงเรียนต่างๆ กว่า 20 ปี และอีกท่านหนึ่งเป็นศาสตราจารย์ ด้านหลักสูตรและการสอนวิทยาศาสตร์ศึกษา ในมหาวิทยาลัย Minnesota มีชื่อเสียงด้านการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วม ได้สรุปองค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการร่วมมือไว้ 5 ประการ คือ

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน นักเรียนต้องตระหนักว่า งานกลุ่มที่ทำด้วยกันจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องช่วยเหลือกันในการเรียน และต้องระลึกว่าทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกลุ่ม

2. การติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรง การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการส่งเสริมสนับสนุนผลงานกันและกัน การอธิบายขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ การทำความเข้าใจ การสรุปเรื่องและการให้เหตุผลต่างๆ ตลอดจนมีการอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวคิดใหม่ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดีที่สุด ที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุด ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมได้ดีขึ้น

3. การรับผิดชอบงานของกลุ่ม มักเข้าใจกันว่าการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนได้รับความรู้ไม่เท่ากัน แต่การเรียนรู้โดยการร่วมมือนั้น ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถ และความรู้ที่แต่ละคน จะได้รับการเรียนแบบร่วมมือจะถือว่า สำเร็จเมื่อทุกคนในกลุ่มเข้าใจในบทเรียนตรงกันหรือได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจบทเรียนนั้น ดังนั้น เป็นหน้าที่ของแต่ละกลุ่มที่ต้องคอยตรวจสอบดูว่า สมาชิกทุกคนได้เรียนรู้หรือไม่ และครูอาจจะทำทดสอบแต่ละกลุ่ม แต่โดยใช้วิธีสุ่มตัวแทนจากแต่ละกลุ่ม

4. ทักษะความสัมพันธ์กับกลุ่มเล็กและผู้อื่น นักเรียนทุกคนต้องสามารถที่จะทำงานร่วมกันเข้ากันได้ ทุกคน และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยได้ การทำงานเป็นกลุ่มย่อยจะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างดี เพื่อให้งานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย เพื่อให้กลุ่มมีประสิทธิภาพสูง สมาชิกทุกคนต้องไว้วางใจกัน ต้องยอมรับความคิดเห็นสนับสนุนซึ่งกันและกัน และรู้จักวิธีการสื่อสาร

5. กระบวนการกลุ่ม จุดประสงค์ข้อนี้ต้องการให้ทุกคนในกลุ่มรู้จักช่วยกันทำงาน ออกความคิดเห็น เสนองานเสร็จแล้วสมาชิกในกลุ่มสามารถบอกที่มาของผลลัพธ์ได้ สามารถตัดสินใจว่า ครั้งต่อไปงานจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือต้องปฏิบัติเช่นเดิมต่อไป

สลาวิน (Slavin, 1995) เสนอองค์ประกอบ 3 ประการ ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ เป้าหมายของกลุ่ม ตรวจสอบความสามารถเฉพาะคน และสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะประสบความสำเร็จ

1. เป้าหมายกลุ่ม ในชั้นเรียนโดยทั่วไป เป้าหมายการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งใน 3 แบบ คือ จัดสภาพการณ์ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงศักยภาพสูงสุดออกมาด้วยการแข่งขันกันเรียน มีการประเมินผลการเรียนโดยเปรียบเทียบภายในกลุ่ม ดังนั้น เมื่อนักเรียนคนหนึ่งชนะ อีกคนหนึ่งย่อมพ่ายแพ้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อีกเป้าหมายหนึ่ง คือ การเรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลัก มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ความสำเร็จของการเรียนไม่ได้อยู่ที่เพื่อนในชั้น หากอยู่ที่ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ เป้าหมายแบบที่สาม คือ ให้นักเรียนช่วยกันเรียน ความสามารถของสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม จะช่วยให้เพื่อนคนอื่นในกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม คือ สิ่งตอบแทนที่จูงใจให้กลุ่มผู้เรียนมุ่งมั่น พยายามให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างพลังของกลุ่ม

2. ตรวจสอบความสามารถเฉพาะคน การตรวจสอบความสามารถเฉพาะคนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกองค์ประกอบหนึ่ง แม้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือจะให้ความสำคัญกับเป้าหมายกลุ่ม แต่ความรู้ความสามารถ ทักษะทางด้านการคิด การปฏิบัติที่ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายการศึกษา จะต้องมีการติดตามตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา สมาชิกของกลุ่มทุกคนจะต้องแสดงความรอบรู้ในบทเรียนที่กำลังเรียน โดยที่ครูมีการสื่อสารให้นักเรียนทราบความคาดหวังไว้ล่วงหน้า

3. สมาชิกทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน ที่จะประสบความสำเร็จ ขณะที่เป้าหมายกลุ่ม ก่อให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกกลุ่ม และการตรวจสอบรายบุคคล ทำให้มั่นใจได้ว่านักเรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ สมาชิกแต่ละคนมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม แม้ว่า นักเรียนจะมีพื้นฐานความรู้ ทักษะแตกต่างกัน

การเรียนรู้แบบร่วมมือให้ความสำคัญกับการมานะ พยายามและการพัฒนาของสมาชิกรายบุคคล คณะแนวความก้าวหน้าของกลุ่ม คือ คณะแนวการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน โดยใช้ระดับความสามารถก่อนเรียนเป็นคะแนนเปรียบเทียบ ดังนั้นนักเรียนที่เรียนอ่อนที่สุดก็มีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของกลุ่มเช่นกัน การสร้างเงื่อนไขเช่นนี้ เท่ากับทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะแข่งขันกับตนเอง ผลที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่งก็คือ ลดการแข่งขันระหว่างนักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด สลาวิน ได้เสนอความคิดเห็นไว้ดังนี้ คือ

1. นักเรียนต้องรู้จักทำงานเพื่อกลุ่ม
2. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลรวมของสมาชิกในกลุ่ม
3. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความรู้ของสมาชิกในกลุ่ม
4. นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าจะต้องช่วยเหลือสมาชิกอื่นๆ

1.3 ปรัชญาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การนำแนวคิด “ความร่วมมือ” มาประยุกต์ใช้ทางการศึกษา ด้วยการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะ แล้วเรียกว่าเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น ได้อาศัยปรัชญาและศาสตร์หลายสาขาเป็นพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

เพ็ญสิริ จีระเดชากุล (2533: 112 – 113) ได้กล่าวถึงทัศนะของจอห์น ดิวอี้ (Dewey. 1959) ในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนว่า ดิวอี้ ได้เสนอให้ครูและนักเรียนทั้งชั้นเรียน ร่วมมือกันแลกเปลี่ยนทัศนะความคิดเห็น ตัดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ด้วยวิธีเช่นนี้นักเรียนก็จะได้เรียนรู้วิธีการทำงานช่วยเหลือ และร่วมมือกับผู้อื่น สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยจัดปัญหาข้อขัดแย้งทางสังคม และสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตยในห้องเรียน นอกจากนี้การให้โอกาสนักเรียนได้ทำงานร่วมกัน และร่วมมือกันยังช่วยลดความเห็นแก่ตัว และการแข่งขันในหมู่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี แต่ข้อสำคัญก็คือ สิ่งนี้นักเรียนจะกระทำร่วมกันนั้น ควรมีพื้นฐานอยู่บนความสนใจ และความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน ตลอดจนมีความหมายแก่นักเรียนด้วย

1. ทฤษฎีการกระทำร่วมกันทางสังคม (Social Interdependence Theory)

ผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม คนแรก (ค.ศ. 1900 – 1910) คือ คิวร์ท คูฟกา แห่งสำนักคิด กลุ่มเกสตัลท์ ได้กล่าวว่า ความเกี่ยวข้องกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มไม่คงที่ ต่อมา เคิร์ท เลวิน อธิบายเพิ่มเติมว่า ลักษณะสำคัญของกลุ่มคือ สมาชิกมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง จะส่งผลต่อกลุ่มในภาพรวม และสิ่งที่เป็แรงจูงใจของสมาชิกกลุ่ม คือ เป้าหมายของกลุ่ม ประมาณ ค.ศ. 1940 มอร์ตัน คิซซ์ของ เคิร์ท เลวิน และเป็นอาจารย์ของ เดวิด จอห์นสัน เสนอทฤษฎีการแข่งขันและความร่วมมือที่อธิบายปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มเป็นสองลักษณะ ต่อมาเดวิด จอห์นสัน พัฒนาเป็นทฤษฎีการกระทำร่วมกันทางสังคม

ทฤษฎีนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มหรือในสังคม ออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ความร่วมมือเป็นผลมาจากบุคคลในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์แบบเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน
2. การแข่งขันเป็นผลมาจากบุคคลในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์แบบนิเสธ ที่แต่ละคนไม่สนับสนุนกัน และเป็นอุปสรรคที่จะไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ต่างคนต่างทำงานอย่างอิสระ เป้าหมายความสำเร็จ อาจเหมือนกันหรือต่างกันได้

2. ทฤษฎีการพัฒนาทางสติปัญญา (Cognitive - Developmental Theory)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทางสติปัญญา ส่วนใหญ่มาจากทฤษฎีของเพียเจต์ และ เล็ฟ ซีม่า โนวิช วิกือทสกี (Lev Semanovich Vygotsky อ้างอิงจาก Johnson; Johnson.; & Smith. 1998) การพัฒนาทางสติปัญญาจะไม่เกิดขึ้น ถ้าปราศจากการประสานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน

เพียเจต์ กล่าวว่า การพัฒนาทางสติปัญญาจะเกิดขึ้น เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือเมื่อมีความขัดแย้งทางความคิด ความร่วมมือในกลุ่มจะอำนวยความสะดวกให้เกิดการอภิปรายร่วมกันเมื่อเกิดความขัดแย้ง แต่ละคนแสดงออกถึงความเป็นเหตุ - ผล เกิดการแลกเปลี่ยนและการปรับความคิด ซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญา และเล็ฟ ซีม่า โนวิช วิกือทสกี กล่าวว่า ความร่วมมือเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และการแก้ปัญหา ซึ่งจะรวมเป็นองค์ความรู้ และเกิดการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมภายในสมองของบุคคล เมื่อบุคคลมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารกัน

ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียนรู้ (The Behavioral Learning Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนเกิดจากนักเรียนเรียนรู้เงื่อนไขการให้รางวัล/ชมเชย หรือการลงโทษ/ไม่ให้รางวัล การเรียนแบบร่วมมือจึงถูกออกแบบให้มีสิ่งล่อใจสมาชิกกลุ่ม ให้เข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจของกลุ่ม นักทฤษฎีกลุ่มที่รู้จักกัน คือ

สกินเนอร์ แบนดูรา และ ไฮแมนส์

1.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระบุว่า (2542: 35) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. **ขั้นเตรียม** กิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดเป็นกลุ่มย่อยๆ ประมาณ 2 - 6 คน ครูควรแนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจกวัสดุประสงค์ของบทเรียน และการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. **ขั้นสอน** ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่ม จะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่างๆ กัน เช่น แบบ JIGSAW, TGT, STAD, TAI, GT, LT, CIRC, CO-CO เป็นต้น ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้แต่ละครั้ง จะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนครั้งหนึ่งๆ อาจต้องใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือหลายๆ เทคนิคประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน
4. **ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ** ในขั้นนี้ เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้
5. **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่า อะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

1.5 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กรมวิชาการ (2545ก: 119 - 120) กล่าวถึงประโยชน์ในการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเพราะทุกคนมีการร่วมมือกันทำงานกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กไม่เก่ง
4. ร่วมกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มากและวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือก
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกัน อีกทั้งส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จันทรา ตันติพิงศานุรักษ์ (2543:45-46) กล่าวถึงประโยชน์ในการเรียนแบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี นักเรียนในกลุ่มทุกคนจะช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนให้ความร่วมมือกันและกัน ในบรรยากาศที่เป็นกันเองและเปิดเผย สมาชิกทุกคนในกลุ่มทุกคนกล้าถามคำถามที่ตนเองไม่เข้าใจ บรรยากาศเช่นนี้นำไปสู่การอภิปรายซักถามทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้แบบไร้พรมแดน

2. ทำให้เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย การทำความเข้าใจในความคิดรวบยอด หรือหลักการที่สำคัญนั้น ครูอาจแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุย อภิปรายและซักถาม จนเกิดความเข้าใจจนแจ่มชัด คนที่เรียนรู้ไวสามารถช่วยเหลือคนที่เรียนรู้ช้าเพื่อให้ตามเพื่อนทันได้

3. ช่วยลดปัญหาหนีเรียนในชั้นเรียน กล่าวคือนักเรียนทุกคนจะให้กำลังใจ ยอมรับร่วมมือและช่วยเหลือกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะรับผิดชอบในความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม การขาดเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง และการโต้เถียงในชั้นเรียนจึงไม่ปรากฏให้เห็น

4. ช่วยยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทั้งชั้น การที่นักเรียนเก่งช่วยนักเรียนอ่อน นักเรียนเก่งจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดของหัวข้อที่กำลังเรียนได้ชัดเจนขึ้น ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนที่เรียนช้าย่อมจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดจากเพื่อนซึ่งใช้ภาษาใกล้เคียงกันได้ง่ายกว่าเรียนจากครู ซึ่งอาจจะใช้ภาษาวิชาการชั้นสูงและเข้าใจยาก

5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ ได้ศึกษาค้นคว้า ทำงาน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง

6. มีทักษะในการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา มนุษยสัมพันธ์ และการสื่อความหมาย ทักษะดังกล่าวถูกพัฒนาขึ้นจากการที่นักเรียนได้ทำงาน อภิปราย ซักถาม ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

7. ช่วยเตรียมผู้เรียนให้ออกไปใช้ชีวิตในโลกของความเป็นจริง ซึ่งเป็นโลกที่ต้องอาศัยความร่วมมือมากกว่าการแข่งขันแบบเผชิญหน้า

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2542: 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานเท่าเทียมกัน
2. สมาชิกได้มีโอกาสคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กอ่อน ทำให้เกิดความสามัคคี ความภาคภูมิใจกันภายในกลุ่ม
4. เกิดการระดมความคิดภายในกลุ่มทำให้ข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน โดยการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกร่วมกัน

5. ส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกัน การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการสอนสูงขึ้น

จากที่กล่าวมาทำให้สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือมีประโยชน์เนื่องจากเป็นการเรียนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการที่ได้มีส่วนร่วมในการเรียน มีการแบ่งงานกันทำ มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความหมายในสังคมนั้นๆ นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ที่คล้ายกับการเรียนหนังสือในห้องเรียนคือ ต้องมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ต้องช่วยเหลือกัน รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา หาความรู้ใหม่ๆ สร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนพัฒนาไปเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมต่อไปข้างหน้า

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ มีดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

ชาร์น (Sharan. 1980: 241 – 271) ได้ศึกษาและรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อย ซึ่งให้ผู้เรียนร่วมมือกัน ได้แก่ การสอนแบบให้เพื่อนช่วยสอน และการค้นคว้าร่วมกันในชั้นเรียน ช่วยพัฒนานักเรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึก และเจตคติ ตลอดจนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

จอห์นสันและคนอื่นๆ (Johnson; et al. 1981: 47 – 62) ได้รวบรวมงานวิจัยจำนวน 122 เรื่อง ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนร่วมมือกันแบบแข่งขันและแบบให้แต่ละคนช่วยตัวเอง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนการสอนดังกล่าว พบว่า การเรียนการสอนแบบให้นักเรียนร่วมมือกันมีประสิทธิผลมากกว่าการให้แข่งขันกัน หรือแบบที่ให้แต่ละคนช่วยตนเอง

มอร์แกน (Morgan. 1987: 30 – 43) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสอนแบบร่วมมือ วิธีการที่ครูใช้การจัดสภาพห้องเรียน การรวมกลุ่มทางสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ จะมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่ใช้วิธีการเรียนแบบปกติมากกว่า 30 % และมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า แต่พฤติกรรมการรับรู้ การรวมกลุ่มทางสังคมไม่แตกต่างกัน และพบว่าครูที่ได้รับการฝึกให้สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือจะนำวิธีการไปใช้ได้ดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

งานวิจัยในประเทศ

ขวัญหทัย สัมครคุณ (2541: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียน และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนกัน ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน และเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน และเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีความคงทนในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่ม ตั้งเป้าหมายร่วมกัน มีความคงทนในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539: บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 รูปแบบการสอนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการร่วมมือในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

อนุสรณ์ สุชาติานนท์ (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รตินันท์ ไมตรีจิต (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์แตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

สายวรุณ ทองวิทยา (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี (STAD)กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนเรียนแบบร่วมมือการทำงานนั้น มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งตนเองและกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนโดยการสอนแบบปกติ เพราะนักเรียนมีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันและกัน จากการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบ CIRC

2.1 ความหมายของการสอนแบบ CIRC

การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC : Cooperative Intergrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ชนิดใหม่ประเภท การเรียนเป็นทีม (Student Team Learning) พัฒนาขึ้นในปี 1987 โดย Steven, Madden, Slavin และ Farnish สำหรับวิชาอ่านเขียน และทักษะอื่นทางภาษา

อรุณช ติมตศิริ (2544: 148) ได้กล่าวถึงการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ว่า เป็นวิธีการเรียนชนิดหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาในรูปของการเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านออกมาตามความคิดเห็นของตนเองหลังจากการเล่าเรื่อง นอกจากนี้การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ยังเป็นการเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านได้อย่างกว้างขวาง โดยผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน ผู้สอนจะจัดผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป็นคู่ ระหว่างผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนอ่อน ช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านที่ครูมอบหมายหลังจากที่ครูนำเสนอเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว และในช่วงสุดท้ายของการเรียน ผู้เรียนในกลุ่มทั้งหมดจะกลับเข้ามาทำงาน ช่วยกันตรวจแก้ไขงานของกันและกันอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเรียนจบบทเรียนแต่ละบทแล้ว จะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม เพื่อสร้างความตระหนักในความสำเร็จของการเรียน

วีระา เล่าเรียนดี (2553: 169) ได้กล่าวถึงการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ว่า เป็นเทคนิควิธีสอนเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการกับการสอนอ่าน โดยเริ่มจากการสอนอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และการอ่านจะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ วิธีการเรียนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี จะช่วยให้การเรียนรู้อ่านประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสอนด้านภาษา ซึ่งการสอนจะเน้นให้สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนร่วมมือกันเรียนรู้อย่างจริงจัง มีการยอมรับกันและกัน และมีเป้าหมายความสำเร็จเดียวกัน

สุรีย์ บาวเออร์ (2535: 19-20) ได้กล่าวถึงการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ว่า เป็นการเรียนที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม วิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนได้ ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย
2. นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากหลายทักษะ
4. มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง
5. ให้ผลทางด้านจิตพิสัย (Affective) เพราะที่นักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก
6. นักเรียนอาจมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบผลสำเร็จในการเรียน
7. ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ
8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และนักเรียนรู้สึกได้รับการยอมรับ
9. นักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

สรุปได้ว่า การเรียนด้วยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นการเรียนการสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียน นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กัน เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีความมุ่งมั่นในงานเพื่อความสำเร็จของงานกลุ่มเป็นสำคัญ

2.2 องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบ CIRC

การเรียนการสอนแบบ CIRC ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ เป็นทีมตามระดับความสามารถ โดยมีองค์ประกอบใหญ่ๆ สี่ส่วน (วรพรรณ สิทธิเลิศ. 2537: 21; อ้างอิงจาก สตีเวน) ดังต่อไปนี้

1. การจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง โดยเริ่มจากนักเรียนอ่านเรื่องที่ตัวเองในใจก่อน แล้วจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง คนละ 1 บรรทัด ขณะที่คนหนึ่งอ่าน ผู้ฟัง(อีกคนหนึ่ง) จะต้องดูตามไปด้วย เพื่อตรวจดูว่าคู่ของตนอ่านผิดหรือไม่ จะได้ช่วยกันแก้ไข

2. การทำความเข้าใจ และทำนายโครงสร้างเรื่อง นักเรียนจะได้รับคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านมาได้ครึ่งเรื่องจะให้นักเรียนหยุดอ่าน แล้วให้บรรยายลักษณะทิศทางของเรื่อง และปัญหาของเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนทำนายว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะถูกแก้ไขอย่างไร หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านต่อจนจบ นักเรียนต้องตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า อะไรเกิดขึ้นบ้างในการแก้ปัญหาและให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านในรูปแบบตัดต่อ เช่น นักเรียนอาจจะเขียนตอบจบของเรื่องแตกต่างออกไป ตามที่พวกเขาได้ทำนายไว้ในตอนแรก

3. การฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ กิจกรรมขั้นนี้ได้รับรายการคำศัพท์ใหม่ หรือคำศัพท์ยากที่ใช้ในเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำเหล่านี้กับเพื่อนในกลุ่ม หรือคู่ของตนจนกว่าจะสามารถอ่านได้และถูกต้อง

4. การให้ความหมายของคำศัพท์ ในขั้นนี้นักเรียนจะได้รับรายการคำศัพท์ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใหม่สำหรับพวกเขา และให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมดูหาคำจำกัดความของวลี และให้เขียนประโยคเพื่อแสดงความหมายของคำศัพท์แต่ละคำ

5. การสรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเอง หลังจากการอ่านเรื่องแล้ว และหลังจากการอภิปรายในกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสรุปประเด็น หรือจุดสำคัญของเรื่องกับคู่ของตน โดยการสรุปนี้ ให้นักเรียนใช้คำพูดของตนเอง

6. การสะกดคำ กิจกรรมขั้นนี้ให้นักเรียนทดสอบเพื่อนคนอื่นๆ ในขั้นแรกนักเรียนจะช่วยเหลือกันสะกดเฉพาะคำยากที่มักเขียนผิด โดยผลัดกันถาม และสะกดคำอีกหลายๆ ครั้ง เพื่อให้สามารถสะกดคำได้หมดทุกคน

7. การทดสอบ หลังจากนักเรียนแต่ละคนได้ทำกิจกรรม 1 - 6 แล้ว ให้คู่ของตนประเมินว่ากิจกรรมที่ผ่านมานั้นประสบความสำเร็จตามเกณฑ์หรือไม่

หลังจากการอ่าน 3 ครั้ง นักเรียนจะถูกทดสอบโดยให้นักเรียนเขียนประโยคจากคำศัพท์ที่กำหนดให้ ทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและให้อ่านคำ (รายการคำศัพท์) แบบออกเสียงให้ครูฟัง ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือกันได้ คะแนนที่ได้จะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของคะแนนทีม (รายสัปดาห์)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการเรียนการสอนด้วยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบเป็นกิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือกันของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมมีทั้งการอ่านออกเสียงคำศัพท์ และประโยค ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง การสรุปเรื่อง และการทดสอบ

2.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนแบบ CIRC

การเรียนการสอนโดย ซี ไอ อาร์ ซี เป็นวิธีที่ฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียน เป็นกลุ่มเป็นเครื่องมือ ดังนั้นในลำดับขั้นตอนการสอน จึงพอสรุปขั้นตอนสำคัญได้สองประการ คือ การเตรียมการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน สตีเวนส์ (วราพรรณ ลีทิลิต. 2537: 72; อ้างอิงจาก สตีเวนส์)

1. **การเตรียมการสอน** สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงในขั้นเตรียมการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีอยู่ 4 ประการ คือ

1.1 การเตรียมเนื้อหา เนื้อที่ใช้สอนเป็นแบบโครงสร้างข้อเขียนที่จัดเป็นชุดๆ ตามระดับความสามารถของผู้เรียน หรือครูผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหาที่ใช้สอนประเภทเดียวกัน เช่น เรื่องที่เป็นตอนเดียวจบ หรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายถึงฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา ที่มีเหตุการณ์ดำเนินไปอธิบาย เป้าหมายของตัวละคร การกระทำ และผลจากการกระทำเป็นอย่างไรบ้างและเรื่องจบลงแบบใด หรืออาจจะใช้เรื่องที่สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนคาดการณ่ว่าส่วนที่สมบูรณ์นั้นควรเป็นอะไร เช่น นักเรียนอ่านเรื่องที่ไม่มีตอนจบแล้วคาดว่า เหตุการณ์จะจบอย่างไร เป็นต้น

1.2 การจัดนักเรียนเข้าทีม ครูเป็นผู้จัดทีมนักเรียนเข้าเป็นกลุ่มก่อน กลุ่มละ 2 คน โดยจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูง จับคู่กับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับต่ำ แล้วจัดนักเรียนเข้าเป็นทีม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากทีมอ่าน 2 ทีม คือ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูง 2 คน และระดับต่ำ 2 คน ครูควรเป็นผู้จัดการแบ่งทีมเองเพื่อจัดปัญหาที่นักเรียนที่ชอบพอ และสนิทสนมกันมารวมกัน และครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเป็นทีม ความร่วมมือกันของสมาชิกในทีมทุกคนไม่เฉพาะแต่คู่ของตนเท่านั้น ครูอาจจะจัดทีมใหม่เมื่อเรียนจบในแต่ละแผนการสอน

1.3 การจัดทำใบคะแนนของนักเรียน เป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคลของนักเรียน แต่ละทีมประกอบด้วย รายชื่อสมาชิกในทีมและตารางและคะแนนทดสอบ เมื่อจบแต่ละบทเรียน เช่น ความเข้าใจในการอ่าน อ่านออกเสียงคำศัพท์ทำความเข้าใจความหมายของคำ การสอบสะกดคำ และการเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น ครูจะอธิบายการได้มาซึ่งคะแนนแต่ละอย่าง ทีมที่ทำคะแนนได้ถึง 90 คะแนนขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตรยอดเยี่ยม และทีมที่ได้คะแนน 70 - 79 จะได้รับเกียรติบัตรดีเด่น ครูควรอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนและให้นักเรียนเป็นผู้กรอกรายชื่อสมาชิกในทีมเอง

1.4 การจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในแบบฟอร์มจะมีชื่อนักเรียน วันที่ที่เรียน และตารางกิจกรรมที่ทำหลังการอ่านและระหว่างการอ่าน

2. **กิจกรรมการเรียนการสอน** การสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียน การอ่านที่เป็นระบบครบวงจร โดยเริ่มจาก

2.1 **ขั้นเสนอบทเรียน** ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียน โดยการทบทวนศัพท์เก่า สอนคำศัพท์ใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ยากโดยการอธิบายและให้คำจำกัดความ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถนำเอาคำศัพท์ไปสร้างประโยคได้อย่างมีความหมาย และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หลังจากที่ครูสอนคำศัพท์แล้ว ครูก็แนะนำเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน ให้นักเรียนเดา หรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ครูจะให้อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยเดาจากคำศัพท์ที่ครูผู้สอน เพื่อ

เป็นการโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับเรื่องที่จะเรียน

2.2 ขั้นฝึกทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่นักเรียนฝึกทำงานเป็นทีม จะทำเมื่อครูนำเสนอบทเรียนแล้ว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ คือ

2.2.1 ฝึกโดยมีครูควบคุมอยู่ หลังจากที่ครูทบทวนคำศัพท์เก่า แนะนำคำศัพท์ใหม่และแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้ว นักเรียนจะได้ทำกิจกรรม ตามลำดับขั้นในกลุ่มของตนโดยมีครูคอยควบคุมอยู่ ดังต่อไปนี้

2.2.1.1 อ่านออกเสียงคำศัพท์ นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์จากรายการคำศัพท์ที่ครูให้กับคู่ของตนเปลี่ยนกันอ่านและช่วยแก้ไขเมื่ออ่านผิด จนกระทั่งอ่านได้ราบรื่นรวดเร็วและถูกต้อง กิจกรรมในขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้ความหมายของคำโดยอัตโนมัติ และไม่เป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจในเรื่องที่จะได้อ่านเลย

2.2.1.2 ฝึกหาความหมายของคำ นักเรียนใช้คำศัพท์จากรายการคำศัพท์ ในการฝึกหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม แล้วเขียนความหมายของคำศัพท์เป็นคำพูดของตนเอง (ถ้าทำได้) และสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ครูให้

2.2.1.3 สะกดคำ นักเรียนฝึกสะกดคำศัพท์กันคู่ของตนหรือกับเพื่อนในทีม โดยมีคนบอก 1 คน ให้สมาชิกในกลุ่มเขียนแล้วเปลี่ยนกันตรวจจนกว่าจะสะกดคำได้ทุกคน

2.2.1.4 อ่านในใจ หลังจากหาความหมายของคำและสะกดคำได้แล้ว นักเรียนอ่านเรื่องที่ครูกำหนดให้ในใจก่อน เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเรื่องก่อนที่จะฝึกอ่านออกเสียงในขั้นต่อไปกับเพื่อน

2.2.1.5 การอ่านออกเสียง นักเรียนเปลี่ยนกันอ่านคนละย่อหน้ากับคู่ของตน หรือกับเพื่อนร่วมทีม เมื่อใครอ่านออกเสียงไม่ถูกก็ช่วยกันแก้ไขส่วนครูผู้สอนจะต้องคอยเดินดูนักเรียนทุกทีมเป็นการสังเกตความถูกต้องในการอ่านของนักเรียนและคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา

2.2.1.6 การหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนในแต่ละทีมช่วยกันตอบคำถามแต่ละตอนของเรื่องที่ครูให้อ่าน ปรัชญาและอภิปรายหาคำตอบที่ถูกต้องก่อนที่นักเรียนแต่ละคนเขียนคำตอบของตนเองส่งครู

2.2.1.7 การเล่าเรื่อง นักเรียนในแต่ละทีมช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ตามลำดับเหตุการณ์เป็นคำพูดของตนเอง โดยครูใช้คำถามแนะแนวทางในการเล่าเรื่อง

2.2.1.8 การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนสรุปใจความสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการเล่าเรื่องสอดแทรกความรู้สึกนึกคิด และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตัวเอง

2.2.1.9 การตรวจสอบกับคู่ของตนเอง หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ 1 – 8 ครบแล้ว เพื่อนสมาชิกหรือคู่อีกจะตรวจสอบว่า แต่ละคนทำสำเร็จหรือมีความสามารถผ่านเกณฑ์ในงานนั้นๆ หรือไม่ โดยบันทึกลงในแบบบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 ขั้นตอนการฝึกแบบอิสระ หลังจากที่นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม โดยมีครูคอยควบคุมดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกทำงานตามลำพัง โดยการช่วยตรวจแก้ไขความถูกต้องในการทำงานของผู้ร่วมทีม ก่อนที่จะส่งครู นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถฝึกอ่านเรื่องที่ตนสนใจได้ตามความต้องการนอกห้องเรียน

2.3 ขั้นตอนการทดสอบ หลังจากที่นักเรียนเรียนจบแต่ละบทแล้ว ครูผู้สอนจะทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจการอ่าน การสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ให้ และการอ่านออกเสียงคำศัพท์ซึ่งใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที

โดยทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ครูผู้สอนต้องให้นักเรียนยกโต๊ะแยกจากทีม คะแนนของทีมนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในทีมทุกคน เมื่อนักเรียนทำการทดสอบเสร็จ ครูผู้สอนควรรีบตรวจและบอกคะแนนของแต่ละทีมให้ทุกคนทราบหากเป็นไปได้ควรบอกให้นักเรียนทราบในคาบต่อไป เพื่อเป็นการกระตุ้นและให้กำลังใจแก่ผู้อื่น

2.4 ชั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม ทักษะที่ผู้สอนคิดคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละทีมเสร็จ แล้วควรจะให้รางวัลเกียรติบัตร หรือคำชมแก่ทีมที่ทำคะแนนได้ดีถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าของความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

การคิดคะแนน สตีเวนส์ และคณะ (วรพรรณ สิทธิเลิศ. 2537: 75; อ้างอิงจาก สตีเวนส์)
ได้กำหนดการคิดคะแนนเพื่อเป็นการตัดสินความสำเร็จของทีมไว้ ดังนี้

1. การกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน มีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตน เพื่อเป็นแรงเสริมในการให้ความร่วมมือกันในการทำงาน และกระตุ้นให้นักเรียนขยันทำงานติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการให้คะแนนหรือรางวัลทีมในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมแรงแก่ผู้เรียน คะแนนที่จะได้มาของแต่ละทีมจะเป็นคะแนนที่สมาชิกในแต่ละทีมได้จากการทดสอบแล้ว จึงนำเอาคะแนนที่แต่ละคนได้มารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม

2. คะแนนการทำงานของทีม หมายถึง คะแนนร่วมมือในทีมครูจะมีคะแนนให้ 20 คะแนน สมาชิกของทีมแต่ละทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ความร่วมมือและช่วยเหลือกันและกันและการปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน ในคาบสุดท้ายของการเรียนแต่ละสัปดาห์ ครูจะให้คะแนนสมาชิกแต่ละคนในทีม โดยเขียนลงในแบบฟอร์มการทำงาน

3. การคิดคะแนน ครูผู้สอนนำคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบข้อเขียน สอบอ่านออกเสียง คำศัพท์ คะแนนการทำงานที่สมาชิกในแต่ละคนในทีมได้มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม คะแนนที่ได้ออกมาจะเป็นคะแนนทีม

ทีมที่ได้คะแนน 90 - 100 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็นทีมยอดเยี่ยมพิเศษ (Super Teams)

ทีมที่ได้คะแนน 80 - 89 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น ทีมยอดเยี่ยม (Great Teams)

ทีมที่ได้คะแนน 70 - 79 จะได้รับเกียรติบัตรให้เป็น ทีมเก่ง (Good Teams)

ครูผู้สอนอาจให้รางวัลเพิ่มรวมกับเกียรติบัตรก็ได้ หลังจากการสอบแต่ละครั้งทันทีที่ครูทำคะแนนเสร็จ ครูจะบอกคะแนนในคาบต่อไป เพื่อให้นักเรียนตื่นตัว และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน รวมทั้งเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในความร่วมมือของสมาชิก ทำให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของทีม และเพื่อพัฒนาตนเองในครั้งต่อไป

การเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของครูผู้สอน ที่ได้พยายามค้นคว้าหาวิธีการสอนใหม่ๆ หรือการนำนวัตกรรมมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองทางด้านการอ่าน เพื่อความเข้าใจได้เป็นอย่างดี จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จเพราะการเรียนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านไปพร้อมๆ กับการเน้นการเรียนเป็นทีมไปด้วย เป็นการเรียนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแบ่ง

นักเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนตระหนักว่าตนมีความสำคัญต่อทีมเท่าเทียมกัน ความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวของทีมจะเป็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของสมาชิกทุกคน ซึ่งเป็นการฝึกการทำงานเป็นทีม และ ฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี และการเรียนแบบนี้ยังช่วยแก้ปัญหาชั้นเรียนใหญ่ได้อีกด้วย เพราะ ภายในกลุ่มมีการดูแลกันเองอยู่แล้ว

สำหรับปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล การแบ่งให้มีนักเรียนหลายระดับความสามารถในแต่ละทีม จะช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันภายในทีม เด็กที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูง จะช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถ ในการอ่านระดับต่ำ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดียิ่งขึ้น และการช่วยเหลือในกลุ่มย่อยนี้ จะให้ผล ดีกว่าที่ครูต้องคอยให้ความช่วยเหลือเด็กอ่อนเป็นรายบุคคล และยังเป็น การลดบทบาทของครูในชั้นเรียนลงด้วย ครู จะได้มีเวลาเตรียมบทเรียน เตรียมกิจกรรม หรือมีเวลาให้คำแนะนำในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

หัวใจของการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ CIRC มี 3 ประการ คือ

1. รางวัลของกลุ่ม (Team reward) หมายถึง ผลของกลุ่มที่ผู้ร่วมกลุ่มทุกคนจะต้องรับผิดชอบ และมีโอกาสเท่ากันในการประสบความสำเร็จ โดยกลุ่มอาจจะได้รับรางวัลเป็นประกาศนียบัตร หรือใบประกาศเกียรติคุณเมื่อบรรลุถึงเกณฑ์ที่กำหนด
2. ความรับผิดชอบต่อผลงานของนักเรียนแต่ละคน (Individual Accountability) หมายถึง ผลการทำงานของแต่ละคนเพื่อทำให้กลุ่มมีผลงานโดยรวมถึงเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนร่วมกลุ่มจึงต้องมีภารกิจในการช่วยให้ผู้ร่วมกลุ่มแต่ละคนพัฒนาผลการเรียนของตนและพร้อมตลอดเวลาสำหรับการทดสอบ
3. การมีโอกาสร่วมความสำเร็จเท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) หมายถึง นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน เรียนอยู่ในระดับใด สามารถสร้างงานให้แก่กลุ่มด้วยการวัดระดับ ผลการเรียนของตน จากผลการเรียนในระดับเดิมของตนได้ ซึ่งจากการวิจัยหลายวิธีสลาวิน (Slavin, 1983: 429) ชี้ให้เห็นว่า การให้รางวัล (Reward) แก่ นักเรียนที่สามารถยกระดับการเรียนของตนเอง จะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียน ได้มากกว่าการให้รางวัลเมื่อนักเรียนชนะผู้อื่น

ทักษะที่จำเป็นในการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบ CIRC ในการเรียนรูปแบบ CIRC นี้ ครูจะต้อง สอนทักษะที่จำเป็น 2 ประเภท ให้แก่นักเรียน คือ

1. ทักษะทางสังคมมนุษยสัมพันธ์ (Social or Interpersonal Skills) และทักษะทางด้าน เทคนิค (Technical skills) ทักษะทางสังคม ได้แก่ การตั้งใจฟังผู้อื่น การรอคอยให้ถึงคราวของตน การร่วมมือไม่ถอนตัว มีทักษะความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถแก้ไขสถานการณ์ขัดแย้งสนับสนุนให้กำลังใจผู้อื่น
2. ทักษะทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน เขียน แก้ปัญหา การอภิปราย การตั้งคำถาม การคิด และการนำไปใช้

ตัวอย่างของทักษะการฟังที่ควรฝึก มีดังนี้

1. ตั้งใจฟัง มองผู้พูด
2. จับประเด็นของเรื่องที่ฟัง
3. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม

4. สนใจในเรื่องที่ฟัง
5. ไม่แสดงกิริยาที่พอใจหรือไม่พอใจ หรือตัดสินผิดถูกทันที

ตัวอย่างของทักษะการอภิปรายที่ควรฝึกมี ดังนี้

1. ฝึกพูดให้กระชับ ให้พูดคนละประมาณ 15 นาที ในการอภิปราย 5 นาที
2. ฝึกการฟัง ผู้ที่จะอภิปรายคนต่อไปต้องทิ้งระยะเวลา 3 นาที
3. ฝึกการคิดไตร่ตรอง ผู้ที่จะอภิปรายคนต่อไปจะต้องสรุปความของผู้ที่พูดก่อนหน้านั้นแล้ว จึงจะพูดเรื่องของตน

4. ฝึกให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปราย

ตัวอย่างของทักษะในการปฏิบัติตนในสถานการณ์ขัดแย้งที่ควรฝึก มีดังนี้

1. ให้นักเรียนเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. จากข้อ 1 ให้บรรยายว่าเขาทำอะไร
3. จากข้อ 1 ให้แสดงทางเลือกต่างๆ 5 ทาง ที่เขาสามารถทำได้ในสถานการณ์นั้น
4. จากข้อ 1 ให้เขาเสนอว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก เขาจะอย่างไร การเปลี่ยนกลุ่มเวลาในการอยู่ร่วมกันในแต่ละกลุ่มประมาณ 2 สัปดาห์ หรือ เรียบทเรียนหนึ่งๆ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเสียเวลา และเปลี่ยนกลุ่มได้รวดเร็ว การเปลี่ยนกลุ่มมีหลายวิธี เช่น

4.1 การเขียนลงบนแผ่นกระดาษ ให้รายละเอียดว่ากลุ่มที่เท่าไร อยู่ตรงไหนของห้องเรียน สัปดาห์ใดใครจะอยู่ในกลุ่มไหน และมีบทบาทอะไรในกลุ่มนั้น

4.2 การใช้เครื่องมือฉายข้ามศีรษะ โดยเขียนรายละเอียดการเปลี่ยนกลุ่มบนแผ่นใส

4.3 การจัดกระเป๋ามงในลักษณะต่างๆ งานและบทบาทในแต่ละกลุ่ม สมาชิกควรจะได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่อันจำเป็นที่จะต้องใช้งานในการทำงานกลุ่ม ได้แก่

4.3.1 ผู้ชี้แนะ (Facilitator) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก เป็นบทบาทของผู้นำกลุ่มในการร่วมกันแก้ปัญหา หรือร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย

4.3.2 ผู้บันทึก (Recorder) เป็นผู้บันทึกรายงานของกลุ่มบันทึกรายงานในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4.3.3 ผู้ควบคุมเวลา (Timer) ในการทำงานต้องมีผู้คอยควบคุมเวลาว่าง งานแต่ละชิ้นตอนใดใช้เวลานานเท่าไร

4.3.4 ผู้จัดอุปกรณ์ (Materials) ในการเรียนและชั่วโมงต้องมีความรับผิดชอบในการจัดเรื่องอุปกรณ์การเรียนที่ได้รับจากครู

4.3.5 ผู้กระตุ้น (Encourager) เป็นผู้ช่วยเหลือคำอธิบายเพิ่มเติมแก่เพื่อนสมาชิกงานและบทบาท ทั้งหมดนี้ นักเรียนแต่ละคนจะต้องมีโอกาสหมุนเวียนกันรับผิดชอบ

ข้อระวังในการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ มีดังนี้

1. การนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือโปรแกรม CIRC ไปใช้ควรคำนึงถึงหลักการควบคุมกับความมุ่งหมาย
2. อย่าตีตรูแบบโดยลืมนสาระ เทคนิคการสอนคือรูปแบบ สาระ คือ การมุ่งให้นักเรียนเก่ง ดี มีความสุข มีประโยชน์สังคม
3. นี้อาตต่างกัน ผู้เรียนต่างกัน สภาพแวดล้อมต่างกัน อาจต้องใช้เทคนิคต่างกัน ไม่มีเทคนิคใดที่ใช้ได้ทุกสถานการณ์
4. การสอนแต่ละครั้งอาจต้องผสมผสานกันหลายๆ ชนิด
5. การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน CIRC ต้องปรับวิธีการสอนสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบ CIRC

งานวิจัยต่างประเทศ

สชุนเดลอ (Schundler. 1992: Abstract) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC เป็นเวลา 20 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนจำนวน 17 คน สอนอ่านโดยการสอนทั้งชั้นแบบดั้งเดิมร่วมกับนักเรียนกลุ่มย่อยที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน SRA (Science Research Associate) ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

เบรมเลตต์ (Bramlett. 1994: Abstract) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 198 คน จาก 6 ห้องเรียน เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ(California achievement test) จากกลุ่มที่มีระดับความสามารถในการอ่านต่างกัน พบว่ากลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ มีความพอใจในโปรแกรม CIRC

สตีเวนส์ และ สลวิน (Stevens; & Slavin. 1995: 321 – 351) ได้ศึกษาผลระยะยาวของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC ในการสอนอ่านและภาษาศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อการอ่าน และภาษาศาสตร์ และความตระหนักรู้ในเมตาคอกนิชัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 6 ทำงานตามโปรแกรม CIRC โดยใช้ทีมที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ในกิจกรรมการอ่านและเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่สามารถอ่านได้ ครูให้ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการจับใจความและกระบวนการเขียน ในการสอนเขียนและภาษาศาสตร์ และยังคงศึกษากับนักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียนปกติ และเข้าร่วมกิจกรรมในทีมแบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น นักเรียนจำนวน 635 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC และเปรียบเทียบกับนักเรียน 644 คน ที่สอนแบบดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการ จำนวน 72 คน ในโปรแกรม CIRC นำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนพิการ 65 คน จากโรงเรียนที่สอนแบบดั้งเดิม ผลการศึกษาเมื่อผ่านระยะเวลา 1 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์ และการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบดั้งเดิม เมื่อระยะเวลา 2 ปี พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนดั้งเดิม นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีความตระหนักรู้ในเมตาคอกนิชัน มากกว่า

นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียน CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน คัพท์ การอ่านจับใจความ และการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนพิการในโรงเรียนแบบดั้งเดิม ไม่มีความแตกต่างกันในทัศนคติ ที่มีต่อการอ่าน และการเขียนอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC กับนักเรียนที่เรียนใน โรงเรียนแบบดั้งเดิม

งานวิจัยในประเทศ

วรนาถ เกื่อนคำ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีร่วมมือ โดยการใช้โปรแกรม CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

พูลศรี กิจเจลา (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ภาษาไทย และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรม การเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียน แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถ ในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียน แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

มาลา พานอังกาบ (2550: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC กับการสอนตามคู่มือการจัดการ เรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีเจตคติ ในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยส่วนมากแล้วจะใช้รูปแบบ CIRC และมีเทคนิควิธีอื่นๆ ที่แตกต่างกันไปจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ดังกล่าว ข้างต้นกล่าวถึงการจัดเนื้อหาวิธีสอนรูปแบบลักษณะที่สอดคล้องกัน ไม่ว่าจะใช้สอนกับผู้เรียนระดับใด มีผลต่อผู้สอน ในด้านนำมาใช้เป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมีผลต่อผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะต่างๆ โดยผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบ CIRC จึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู เพื่อนำมา ใช้ในการส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู

3.1 ความหมายของการสอนตามคู่มือครู

กรมวิชาการ (2536: 22) ให้ความหมายของคำว่า คู่มือครู หมายถึง การสอนที่ใช้วิธีบรรยาย อธิบาย ชักถาม ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม การดำเนินการสอนในแต่ละคาบ ใช้วิธีการหลายๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหา

กรมวิชาการ (2545: 1) ให้ความหมายของคำว่า คู่มือครู หมายถึง เอกสารสำหรับช่วยครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนอย่างลึกซึ้งและชัดเจน ตลอดจนให้ทราบถึงวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพด้วย

3.2 ลักษณะส่วนประกอบและการใช้คู่มือครู

นพคุณ คุณาชีวะ (2524: 87) สรุปลักษณะของคู่มือครู วิชาภาษาไทยของกรมวิชาการว่าประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. คำแนะนำในการใช้หลักสูตรและบทเรียน
2. คำแนะนำการใช้คู่มือการสอนเฉพาะบท ซึ่งแบ่งออกได้เป็นจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการสอน ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่สอน ข้อเสนอแนะในการสอน ความรู้ประกอบ และหนังสืออ่านประกอบ

สุจริต เพียรชอบ (2525 : 58 – 63) อธิบายรายละเอียดของส่วนประกอบในคู่มือครู ไว้ ดังนี้

1. คำแนะนำในการใช้หลักสูตรและหนังสือแบบเรียน
2. จุดประสงค์ในการใช้คู่มือครูเรียงเรียงขึ้น เพื่อให้ครูใช้หนังสือในการเรียนการสอนได้สะดวกโดยชี้แจง และคลี่คลายความหมายทุกตอนที่เนื้อหาซับซ้อนเกินไปให้เข้าใจแจ่มชัด
3. เนื้อหาสาระของคู่มือครู ประกอบด้วยคำนำ คำชี้แจงในการใช้เครื่องในแต่ละบท ซึ่งจะมีโครงสร้างเหมือนกัน คือ ประกอบด้วยจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเนื้อหาสาระโดยสรุป เนื้อหาประกอบการสอน ข้อเสนอแนะวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม สื่อการสอนการวัดและประเมินผล หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออุเทศ
4. วิธีใช้คู่มือครู มีไว้สำหรับให้ครูใช้ประกอบการสอน ถ้าครูทำตามคำแนะนำโดยตลอด จะทำให้การสอนดำเนินไปได้สะดวกยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2545: ก - ข) ได้ชี้แจงการใช้คู่มือครูประกอบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจพอสังเขป เนื้อหาในตอนต้นของคู่มือครูก่อนที่จะทำความเข้าใจดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในหนังสือเรียน เพราะใจความในข้อสังเขปของคู่มือครูไม่ได้จัดเรียงลำดับไว้ตามย่อหน้าเหมือนใจความในหนังสือบางตอน ในหนังสือเรียนมีการแยกเป็นข้อๆ อย่างละเอียดแต่เนื้อหาความในข้อสังเขปในคู่มือครูอาจจบรวมข้อย่อๆ 2 – 3 ข้อ เป็นข้อสังเขปเดียว ครูจึงควรอ่านข้อสังเขปให้ตลอดเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสำคัญ
2. คู่มือครูแต่ละบท มักมีคำชี้แจงถึงเนื้อหาสำคัญของบทเรียนแต่ละบทเรียนในหนังสือ อาจมีตัวอย่างเพิ่มเติมจากที่มีไว้ในหนังสือเรียนนั้น บางบทถ้าเห็นว่าเนื้อหาใจความชัดเจนอยู่แล้ว ก็ไม่มีตัวอย่างเพิ่มเติมมาอีก ตามปกติคู่มือครูจะมีข้อเสนอแนะ กิจกรรมการเรียนการสอนประจำบทแต่ข้อเสนอแนะกิจกรรมการเรียนการสอนประจำบท แล้วข้อเสนอแนะไม่ใช่ข้อกำหนดให้ครูกระทำแน่นอนเลยทีเดียว ดังนั้นเมื่อครูอ่านเสนอแนะแล้ว ถ้าครูคิด

วิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง หรือปรับปรุงดัดแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพในโรงเรียนหรือท้องถิ่นเป็นการสมควรยิ่ง

3. คู่มือบางบทความมีความรู้เพิ่มเติมนอกจากหนังสือเรียน ทั้งนี้เพราะมุ่งหวังที่จะเป็นแนวทางให้ครูใช้ประโยชน์กับโรงเรียนหรือนักเรียนบางกลุ่ม หรือบางคนที่มีความรู้สูงที่จะให้ความรู้เพิ่มเติม จากการเรียนก็ได้ การเสริมความรู้แบบนี้ ย่อมไม่ถือว่าต้องใช้ความรู้เฉพาะที่มีในหนังสือเรียน หรือที่มีอยู่ในหนังสือคู่มือครูเท่านั้น ครูอาจเสริมความรู้จากแหล่งวิทยากรใด หรือด้วยกลวิธีใด หรือกิจกรรมการเรียนการสอนใดให้แก่แก่นักเรียนที่มีความรู้สูง ให้มีความรู้กว้างขวางขึ้นก็ได้

จะเห็นได้ว่า การสอนตามคู่มือครู ถ้าครูศึกษาเนื้อหาขั้นตอนในคู่มือโดยละเอียดทำความเข้าใจและปรับใช้ให้เหมาะสม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนก็จะมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น

3.3 การวางแผนการสอน และการวัดประเมินผล

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2536: 265) กล่าวว่า การวางแผนการสอนที่เป็นหน้าที่ของครู โดยตรงการวางแผนงานล่วงหน้าย่อมก่อให้เกิดผลดี ช่วยให้เกิดความมั่นใจมีบุคลิกที่ดีที่สามารถควบคุมสถานการณ์ในห้องเรียนได้

สมพร มั่นตะสูตร (2536: 52) กล่าวว่าแผนการสอน คือ การเตรียมตัวล่วงหน้าของครูในการสอนภายในคาบเรียนหนึ่งๆ ว่า นักเรียนควรจะเรียนรู้เรื่องใด มีจุดมุ่งหมายในการเรียนเฉพาะคาบอย่างไร จะสอนโดยวิธีใด มีเนื้อหารายละเอียดอย่างไร การวางแผนการสอนล่วงหน้านอกจากจะมีประโยชน์ในการกำหนดทิศทางของครูแล้ว ยังมีผลต่อการเรียนการสอนโดยทั่วไปด้วย

การจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครู ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ประสาท อิศรปริดา (2528: 11) กล่าวว่า กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความสำคัญมาก เพราะถือว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่แก่นักเรียนเมื่อนักเรียนพร้อมที่จะเรียนก็นำมาซึ่งความพอใจ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525: 104) กล่าวถึงวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนว่า มีหลายวิธี ได้แก่ การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน การสร้างสถานการณ์ ต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการการร้องเพลง การเล่า ประสบการณ์ การสนทนาซักถาม การแสดงละคร การใช้บัตรหรือกล่อง หรือสุภาชิตงายๆ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. เป็นการเร้าให้นักเรียนสนใจบทเรียนใหม่
2. ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน
3. เป็นการทบทวนบทเรียนเก่าให้กับนักเรียน
4. ช่วยให้นักเรียนและครูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
5. ช่วยให้ผู้บรรยายกาของการเรียนในห้องเรียนเป็นกันเองไม่อึดอัด
6. ช่วยให้ครูได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระยะต้นๆ เพื่อปรับปรุงกิจกรรมในชั้นสอน
7. เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิมให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่นักเรียนได้รับ

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมในชั้นสอน สิริวรรณ สุวรรณอาภา (2523: 8) กล่าวว่า กิจกรรมชั้นการสอนเป็นขั้นตอนที่ต่อจากการนำเข้าสู่บทเรียน วิธีการกำหนดกิจกรรมการเรียนในชั้นสอนนั้นควรเป็นกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้ลงมือฝึกฝนปฏิบัติอย่างจริงจังและสอดคล้องกับ วัลลภ กัลป์ทรัพย์ (2534: 8) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ ครูต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้พบคำตอบด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จนเป็นนิสัยเกี่ยวกับการสอนที่เน้นกระบวนการนี้ก็คือ สอนให้ผู้เรียนสามารถทำตามขั้นตอนได้ และรับรู้ขั้นตอนทั้งหมดจนสามารถนำไปใช้ได้จริง ในสถานการณ์ใหม่ และสอนให้ผู้เรียนฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถนำไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติ ในชั้นสอนนี้ครูผู้สอนต้องยึดจุดประสงค์การเรียนเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันครูผู้สอนต้องจัดกระบวนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนไปด้วยซึ่งกระบวนการเหล่านี้ เรียกว่า “ทักษะกระบวนการ” หรือกระบวนการอื่นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาในการพิจารณาว่าจุดประสงค์ใด สามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ครบทั้ง 9 ชั้น ควรยึดหลักในการพิจารณาดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2534: 27)

1. การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนได้บรรลุผล ต้องมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ
  - ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติตามแผน และขั้นการประเมิน
2. ผลการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ต้องปรากฏออกมาเป็นชิ้นงาน
3. ในการวางแผนปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนจะต้องมีการเลือกหลายๆ ทาง จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในชั้นสอน มีดังนี้ คือ
  - 3.1 เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ต่อจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
  - 3.2 เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ต่อจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
  - 3.3 เพื่อเป็นวิถีทางที่จะนำนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 3 กิจกรรมขั้นสรุป การสรุปบทเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนการสรุปบทเรียนมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักเรียนสามารถรวบรวมความคิดความเข้าใจของตนเองในสิ่งที่เรียนมาแล้วได้ถูกต้อง วิชัย ดิสสระ (2535: 82 - 83) ให้ความหมายของสรุปบทเรียนว่า หมายถึง การรวบรวมใจความสำคัญหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญๆ ที่ครูต้องการจะให้นักเรียนเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง สมบูรณ์โดยทั่วไป การสรุปบทเรียนจะทำหลังจากที่ครูสอนจบบทเรียนแล้ว นอกจากจะให้ นักเรียนได้เชื่อมความรู้เก่ากับความรู้ใหม่แล้ว การสรุปบทเรียนยังช่วยให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนขั้นการสรุปนั้น เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือ จดจำกระทำที่ผ่านมาได้ดี ตามหลักการเรียนโดยใช้กิจกรรมที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือ จดจำ การสรุปบทเรียนจะได้ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ควรจัดขึ้น ซึ่งมีรูปแบบของกิจกรรมที่ควรจัด ดังนี้

1. การรายงานหน้าชั้นของตัวแทนกลุ่มต่างๆ
2. การทำรายงานกลุ่มหรือรายงานเป็นรายบุคคล
3. การเขียนเรียงความ
4. การใช้สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เช่น การดูวีดิทัศน์ สไลด์

5. การสนทนาซักถามระหว่างครูกับนักเรียน การใช้คำถาม
6. การใช้เกม และการใช้บทเพลง
7. การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ
8. ารแสดงต่างๆ บทบาทสมมติ ละครล้น
9. การจัดนิทรรศการ หรือการศึกษาออกสถานที่

การจัดกิจกรรมขั้นสรุปบทเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียน และครูในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ประมวลเรื่องราวที่สำคัญเข้าด้วยกัน
2. เชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนได้
3. ครูรวบรวมความสนใจของนักเรียนได้ดีขึ้น
4. สร้างให้มีความเข้าใจของนักเรียนได้ดีขึ้น
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน

กิจกรรมในขั้นประเมินผลการวัดผล และประเมินผลเป็นขั้นสอนสำคัญอีกขั้นหนึ่งเช่นกัน การเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังหรือไม่ การวัดและการประเมินผลเป็นระยะ จะทำให้ทราบได้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนหรือเข้าใจในบทเรียนหรือไม่อย่างไร ครูอาจจะประเมินโดยการสังเกตใช้ การตอบคำถามปากเปล่าพูดแสดงความคิดเห็น ทำรายงานกลุ่มจัดนิทรรศการการตอบคำถาม ข้อเขียนซึ่งครูเตรียมแบบทดสอบนั้นมา การทดสอบนี้อาจใช้เวลา 3 - 5 นาที ก็ถือว่าเป็นการประเมินผลแล้วเช่นกัน

การวัดและประเมินผลการสอนตามคู่มือครู

กรมสามัญศึกษา (2534: 30) ได้กล่าวถึง ระเบียบของการวัดและประเมินผลไว้ว่าหลักสูตรฉบับปรับปรุงเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งในด้านความรู้พื้นฐานสำหรับการพัฒนาตนเอง พัฒนาลังคมและพัฒนาอาชีพ นอกจากนี้ยังมีจุดเน้นตามความต้องการของชาติในด้านการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงต้องมีการพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการปฏิบัติงาน กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยม ฯลฯ ระเบียบการประเมินจึงได้กำหนดไว้ว่า จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และด้านกระบวนการ การวัดประเมินผลระดับการเรียนการสอน เป็นการวัดและประเมินผลโดยครูผู้สอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียน คือ วัดและประเมินว่าหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนรับรู้และใช้กระบวนการในระดับนี้ ควรให้ผสมผสานไปกับการวัดตามจุดประสงค์อื่นๆ ซึ่งจะไม่มีการแยกสอบเพื่อวัดกระบวนการ

1. วิธีวัดและเครื่องมือวัดและประเมินผลนั้น มีจุดมุ่งหมายของการวัดอยู่ที่การกระทำ ไม่ใช่ผลผลิต ดังนั้นจึงสามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายลักษณะ เช่น แบบสังเกต การปฏิบัติงานกลุ่ม แบบประเมิน การพูด แบบประเมินการอ่านออกเสียง แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบทั้งปรนัยและอัตนัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 15)

2. เนื้อหาบางบท มีการตัดตอนมาจากหนังสือเรื่องยาวที่เป็นวรรณกรรมที่ได้รับยกย่อง

ครูควรทำความเข้าใจและชี้ให้เห็นคุณค่าในด้านความรู้ ข้อคิดและศิลปะการใช้ถ้อยคำ

3. การอ่านเรื่องที่คัดตัดตอนจากหนังสือเรื่องยาว เช่น นิทาน นิยาย และบทความการใช้
 เกณฑ์ในการอ่านให้เหมาะสมแก่บทที่อ่าน ครูควรทราบเรื่องก่อนที่อ่านใช้โวหารอะไร สำหรับนักเรียนอาจให้รู้เพียงผิว
 เฉินไม่จำเป็นต้องให้จดจำมาก ยกเว้นโวหารเด่นๆ ควรจะนำยกตัวอย่างให้กับนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านต้องใช้เวลานาน
 นักเรียนไม่สามารถฝึกได้ด้วยตนเอง ต้องฝึกจากครู

4. เลือกฝึกทักษะที่ฝึกยาก เช่น ทักษะการอ่านในใจ ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนให้นักเรียน
 มีนิสัยรักการอ่านต้องใช้เวลานาน นักเรียนไม่สามารถฝึกได้ด้วยตนเองต้องฝึกจากครู

5. การสอนจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ในระยะแรกๆ การสอนดำเนินไปอย่างช้าๆ ครูไม่ต้อง
 กังวลว่าสอนช้าไม่ทันเวลา เมื่อนักเรียนเกิดความชำนาญก็จะปรับตัวได้คล่องแคล่วขึ้น

6. ต้องคำนึงถึงศักยภาพ คือ ความสามารถเฉพาะด้านที่ปรากฏให้เห็นวิธีการพัฒนา
 สมรรถภาพ คือ ต้องให้นักเรียนประกอบกิจกรรมและพยายามให้นักเรียนที่มีสมรรถภาพสูงช่วยนักเรียนที่มีสมรรถภาพต่ำ

7. ควรมีการปรับปรุงกลุ่มนักเรียนเพื่อการเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานร่วมกันและ
 เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

8. การฝึกทักษะควรมีการให้ฝึกทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยเฉพาะการฝึกที่บ้าน ควรให้
 การบ้านเพราะช่วยให้นักเรียนเกิดความแม่นยำ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และสร้าง
 ความสัมพันธ์อันดีของนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองอาจมีส่วนช่วยเหลือในเรื่องการทำการบ้านด้วย

9. งานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ เช่น ให้คัดลอกกลอน ให้หาความหมายของคำศัพท์
 ในเรื่องที่สอนแบบฝึกหัดท้ายบท เป็นต้น

10. รวบรวมคำศัพท์ไว้ท้ายบทเรียนตามตัวอักษร โดยการให้ค้นคำศัพท์ที่เรียงตามตัวอักษร
 จะเป็นการฝึกความชำนาญที่ละน้อย และเห็นคุณค่าและความสำคัญของตัวอักษรไทย

11. ครูควรแนะนำให้นักเรียนอ่านประวัติผู้แต่ง เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนแต่ไม่ต้อง
 ท่องจำ

12. ครูควรทำแผนการสอนและควรประชุมปรึกษากัน ส่วนวิธีสอนก็แล้วแต่กลุ่มโรงเรียน
 จะใช้

13. ควรมีการทดสอบหลังสิ้นสุดการเรียน

14. สื่อการสอนควรพิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับบทเรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้

15. ครูควรพานักเรียนไปศึกษาออกโรงเรียนบ้าง ซึ่งสัมพันธ์กับบทเรียนและให้มีประโยชน์
 กับนักเรียนให้มากที่สุด

3.4 ทฤษฎีสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครู

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อหาวิธีการสอนที่ทำให้
 ผู้เรียนมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวเป็นไปตามจุดประสงค์
 และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หน่วยศึกษานิเทศก์จึงจัดทำคู่มือการสอนเพื่อให้โรงเรียน ได้ยึดเป็นแนวการสอนที่เรียกว่า

คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยกรมสามัญศึกษา ได้ยึดหลักการสอนและรูปแบบการเรียนรู้ของ กาเย่ (Gagne) และบริกส์ (Briggs) เป็นหลัก (มัลลิกา พงษ์บริตร. 2527: บทนำ)

1. การเรียนรู้ตามแนวของกาเย่ กาเย่ แบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 8 ประการ ตั้งแต่การเรียนรู้แบบพื้นฐานง่าย ๆ ไปจนถึง การเรียนรู้ แบบยากและซับซ้อน ดังนี้

1.1 การเรียนรู้เครื่องหมายและสัญญาณเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองที่ไม่ให้แสดงออกได้ การเรียนรู้ประเภทนี้ ได้แก่ การเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขตาม แบบของพาฟลอฟ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก

1.2 การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองเป็นการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองต่างจากชนิดแรกที่ผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ผู้เรียน มีความตั้งใจ และรู้ตัวในการที่จะเชื่อมโยงการตอบสนองที่เหมาะสมต่อสิ่งเร้า

1.3 การเรียนรู้แบบลูกโซ่ เป็นการเรียนรู้กิจกรรมต่อเนื่องตามลำดับ ประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ และทักษะต่างๆ ในการเคลื่อนไหว การเรียนรู้ประเภทนี้ นำมาจากทฤษฎีต่างๆ หลายทฤษฎีซึ่งรวมแนวความคิดของสกินเนอร์และกัทธรีด้วย

1.4 การเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงภาษา ถ้อยคำ การใช้ภาษาเน้นความสำคัญของภาษา ถ้อยคำ

1.5 การเรียนรู้แบบจำแนกความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นและแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งเร้าเพื่อที่จะตอบสนองสิ่งเร้านั้นให้ถูกต้อง

1.6 การเรียนรู้ในคดีเป็นการเรียนการสอนตอบสนองร่วมกันต่อกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างกัน ผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งที่คล้ายกัน สามารถสรุปความเหมือนและแยกความแตกต่างของสิ่งเร้าได้

1.7 การเรียนรู้กฎหรือหลักการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรวม หรือเชื่อมโยงมโนคติ ตั้งแต่ 2 มโนคติขึ้นไปเข้าด้วยกัน และสามารถตั้งเกณฑ์ขึ้นได้ นำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิธีคล้ายคลึงกัน

1.8 การเรียนรู้การแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการคิด โดยการรวมกฎเกณฑ์ต่างๆ ของการเรียนรู้ประเภทต่างๆของการเรียนรู้ประเภทที่ 7 เข้าด้วยกัน และนำมาใช้แก้ปัญหา

2. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบกาเย่ จากทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวทางการเย่ สามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งอาศัยสมมติฐานเบื้องต้น 5 ประการ คือ (อาคม จันสุนทร. 2527: 2 - 3)

2.1 การจัดรูปแบบการเรียนการสอนมุ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล การจัดการเรียนการสอนนี้ จึงไม่ได้มุ่งที่คนกลุ่มใหญ่ คือ มีใช้ระบบกระจายเสียงที่มุ่งให้ความรู้ และทัศนคติแก่คนในสังคม แต่จะมุ่งเน้นให้แต่ละบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้น

2.2 การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ทำได้ทั้งระบบสั้นและยาว คือ เป็นทั้งการจัดรูปแบบ หรือวางแผนการสอนในแต่ละชั่วโมง และการวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยตลอดในบทเรียน หรือในรายวิชานับทั้งหมด ซึ่งอาจทำโดยครูแต่ละคนหรือครูช่วยกันทำเป็นคณะก็ได้

2.3 การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ถือว่า การจัดรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบ จะมีผลอย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนกล่าวคือ ถ้ามีการจัดการเรียนการสอนที่ดีแล้ว คนจะ

เรียนรู้ได้ดีกว่าปล่อยให้เรียนเองตามธรรมชาติ

2.4 การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ควรจัดเชิงระบบ กล่าวคือ มีขั้นตอนตั้งแต่การพิจารณาความต้องการ ความจำเป็น เป้าหมาย และการดำเนินการเป็นขั้นๆ ต่อเนื่องกันไป จนถึงขั้นที่นักเรียนทราบผลการปฏิบัติ หรือประสิทธิผลการดำเนินงานว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่

3. การจัดลำดับเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์ การสอนต้องยึดตามจุดประสงค์และคำนึงถึงสมรรถภาพของผู้เรียน โดยจัดเหตุการณ์สอนตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 สร้างความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนอาจใช้การพูดคุย ชักถามหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ เชื่อมประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่

3.2 จุดประสงค์คือ บอกให้กับผู้เรียนทราบว่าเรื่องที่เรียนต่อไปนี้ เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางใด และเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่

3.3 ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ผู้สอนตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถโยงประสบการณ์เดิม โดยใช้อุปกรณ์ใหม่ได้เป็นอย่างดี

3.4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้อุปกรณ์มาช่วยเพื่อให้บทเรียนใหม่ที่น่าสนใจ และน่าติดตาม เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ใหม่ให้ผู้เรียน และเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญต่อตัวผู้เรียน

3.5 ให้แนวความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานที่ผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติต่อไป ผู้สอนจะหาแนวทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสมรรถภาพของมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ปลายทาง

3.6 ผู้เรียนปฏิบัติขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แสดงความคิดเห็น แสดงความริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้

3.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ คือให้ผู้เรียนทราบผลการปฏิบัติ การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมใดๆ ไปแล้วและสามารถทราบผลทันที ย่อมเป็นผลที่ดีต่อตัวผู้เรียนเอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขปัญหาได้ทันที ในขั้นตอนนี้ผู้สอนอาจจะติชมด้วยตนเอง หรือให้กลุ่มเพื่อน หรือตัวผู้เรียนเองเป็นผู้ประเมินผลก็ได้

3.8 ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ ขั้นตอนนี้จะสามารถทราบได้ทันทีว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุประสงค์ที่ต้องการในแต่ละคาบหรือไม่ ซึ่งอาจจะประเมินจากการทดสอบย่อยหรือสังเกตพฤติกรรมอื่นๆ ของผู้เรียน

3.9 ส่งเสริมความแม่นยำ และการถ่ายโอนความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้โดยผู้สอนสรุปเน้น และย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ตนเรียน เช่น ให้ทำการบ้าน ทำรายงาน หรือศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้รับ

จากลำดับขั้นของเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ เมื่อนำมาจัดแผนการสอน สามารถจัดลำดับขั้นตอน ได้ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2534: 45)

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์

- ขั้นที่ 3 ทบมวนความรู้เดิมก่อนที่จะสอนเรื่องใหม่
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย
- ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียน
- ขั้นที่ 6 ปฏิบัติกิจกรรม
- ขั้นที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ
- ขั้นที่ 8 ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์
- ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้

จากการศึกษาเกี่ยวกับครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลนั้น จะต้องถึงหลักการ วิธีการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการเรียนรู้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามธรรมชาติของการเรียนรู้และจะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล คู่มือครูจึงมีความสำคัญที่ครูผู้สอน จะเลือกนำมาใช้ใน ส่วนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและตรงตามจุดประสงค์ของผู้เรียน

3.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู

การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ด้านเนื้อหา วิชา ความสนใจและวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การทายปัญหา การสนทนา การซักถาม ดูของจริง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีต่างๆ เช่น แบ่งกลุ่มนักเรียน ระดมความคิด เขียนวลีประโยค ข้อความ เรื่องราว แล้วให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงทั้งเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปเนื้อเรื่องของบทเรียน โดยนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ ตีชมผลงานที่ได้ปฏิบัติในใบงาน

กล่าวโดยสรุปว่าการสอนตามคู่มือครู คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ดำเนินไปตามกิจกรรมเสนอแนะในคู่มือครูซึ่งเป็นเอกสารสำหรับช่วยครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนที่ลึกซึ้งและชัดเจนโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

4.1 ความหมายของการอ่าน

พูลสุข ญาณไพศาล (2540: 1) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ การถอดรหัสความหมายของตัวอักษร ออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงใช้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่าน จึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความนั้นๆ

ไพเราะ วุฒิจริณกุล (2540: 24) ได้สรุปว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์คำ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยคออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมาย

สุริยา ตอพล (2541: 33) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองในการแปลสัญลักษณ์ถอดความหมาย จากสัญลักษณ์ แล้วก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความคิดอย่างมีเหตุผล การอ่านจึงเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียน กับผู้อ่าน เพื่อให้ความคิดของผู้เขียน ซึ่งต้องการอาศัยทักษะการอ่าน

จรัญ สุขเกษม (2542: 10) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการแปลความหมายจากตัวอักษรสัญลักษณ์ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยคออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมาย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 1) ได้กล่าวถึง การอ่านว่า การอ่านเป็นความสามารถของมนุษย์ที่เข้าใจ การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ เข้าใจในเนื้อเรื่องและแนวความคิดจากสิ่งที่อ่านไม่ว่าจะเป็นจดหมาย หนังสือ บทความต่างๆ หรือจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ สัญลักษณ์ การโบกธงของทหาร ของนักเดินเรือ เครื่องหมายจราจรที่ปรากฏบนท้องถนน รูปภาพ โฆษณาต่างๆ ภาพวาด ภาพเขียน แผนที่ แผนภูมิ และการแสดงท่าทางต่างๆ เป็นต้น

วัชรีย์ บุรณสิงห์ และ นิรมน ศตวุฒิ (2542: 2) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การอ่าน ตามการออกเสียงหรือความเข้าใจตามตัวหนังสือ การค้นหาความหมาย หรือสัญลักษณ์ใดๆ ที่สามารถนำมาตีความ สื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้นๆ ได้

สมุท ธีรเชาวนิช (2542: 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การสื่อความหมาย เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้กับผู้อื่นด้วย การสื่อความหมาย ในการอ่านนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ ผู้เขียน ผู้อ่าน และรายงาน (สิ่งที่ได้อ่านมาแล้วหรือปฏิกิริยาโต้ตอบ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการอ่านนั้น ๆ)

โทนี บูชาน (2544: 41) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน เป็นการรับเอาสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะ สื่อในหนังสือ หรือการดูดซับถ้อยคำในหนังสือ และหมายรวมถึง ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้คนกับข้อมูลเชิงสัญลักษณ์ การอ่านมักเป็นการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอน 7 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. การจำได้ (Recognition) ความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของอักขระ กระบวนการนี้ ต้องเกิดขึ้นก่อนการอ่านจริงๆ จะเริ่มต้น
2. การซึมซับ (Assimilation) ประสานกันแห่งการรับรู้ทางสติปัญญา กระบวนการทางกายภาพ เมื่อแสงสว่างสะท้อนจากตัวหนังสือเข้าสู่การรับรู้ด้วยตา ถ่ายทอดผ่านประสาทตาไปสู่สมอง
3. บูรณาการภายใน (Intra-integration) ความเข้าใจพื้นฐานและหมายถึงการเชื่อมส่วนต่าง ๆ ทั้งหมดของข้อมูลที่ได้อ่านกับส่วนอื่นๆ ที่เหมาะสม
4. บูรณาการภายนอก (Extra-integration) รวมถึงการวิเคราะห์ การวิจารณ์ ซาบซึ้ง การเลือก และการปฏิเสธ เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านนำเอาความรู้เดิมทั้งหมดมาผนวกเข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้มาจากการอ่าน และ

เชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม

5. การสะสมความรู้ (Retention) เป็นการเก็บสะสมข้อมูลในขั้นพื้นฐาน
6. การฟื้นความจำ (Recall) ความสามารถในการดึงเอาสิ่งที่สะสมเอาไว้ออกมาใช้เมื่อต้องการ
7. การสื่อสาร (Communication) เมื่อมีการนำข้อมูลมาใช้ในทางตรงและทางอ้อม ซึ่งรวมถึง

กระบวนการที่แยกย่อยลงมาที่สำคัญมาก นั่นคือ การคิด

ธิดา โมลิกรีตัน ตรีศิลป์ บุญจรรยา และ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2545: 530) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์หรือข้อเขียน จับใจความ ตีความ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม

สนธิ์ สัตโยภาส (2545: 92) ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นความสามารถดูตัวอักษรต่างๆ แล้วถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษร ออกมาเป็นความคิดจากนั้นจึงนำความรู้ ความคิดหรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ เมื่อถึงเวลาอันควร

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 2) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า ลักษณะของกระบวนการ เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราว ของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

อารีย์ วาคน์อำนวย (2545: 27) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่สื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยอาศัยความรู้ ความสามารถในการสื่อความหมายจากอักษรที่ปรากฏ ตลอดจนอาศัยประสบการณ์หรือความรู้เดิมเพื่อช่วยในการแปลความหมายให้ชัดเจนขึ้น และหากสิ่งที่อ่านเป็นสิ่งที่ไม่เคยพบมาก่อน ผู้อ่านก็ต้องใช้ความพยายามในการหาความหมายจากสิ่งที่อ่านด้วยการเดา หรือหาตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในข้อความมาช่วยให้อ่านง่ายขึ้น

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534: 8) กล่าวว่า การอ่าน คือ การรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ดีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ โดยผู้อ่านรับรู้ว่าคุณเขียนได้ส่งสารอะไรมายังผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ผู้เขียน ตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร มีความหมายว่าอย่างไร เกี่ยวข้องถึงอะไรบ้าง ลำดับขั้นของการอ่านจะเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจในถ้อยคำแต่ละคำ กลุ่มคำแต่ละกลุ่มและเรื่องราว แต่ละเรื่องราวที่เรียงรายต่อเนื่องกันอยู่ในย่อหน้าหนึ่งหรือในตอนหนึ่ง ซึ่งผู้อ่านต้องทำความเข้าใจทีละตอนไปตามลำดับการอ่านที่มีประสิทธิภาพ นั่น คือ การอ่านอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว เก็บความและสาระได้ครบถ้วน และสามารถใช้วิจารณ์ถนัดตัดสินว่า เรื่องใดควรเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา (2547: 115) ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ออกมาเป็นความคิด ทำให้เกิดความเข้าใจ ความหมาย และได้รับความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึก อารมณ์และจินตนาการ การอ่านในปัจจุบันนี้ได้ หมายถึง การอ่านหนังสือ ซึ่งเป็นแหล่งบรรจุตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีหมายถึง การแปลความหมายของสัญลักษณ์ ภาพ ภาพจำลอง และสื่อต่างๆ ที่สามารถสัมผัสได้โดยผ่านทางตา

สรุปความหมายของการอ่านได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายจากภาษาที่เป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ สัญลักษณ์ และเรื่องราวต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ที่เป็นความรู้ ข้อมูล ความคิด ทักษะของผู้เขียน หรือจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อให้ผู้รับสารทราบ แล้วผู้อ่านหรือผู้รับสาร จึงนำความรู้ ความคิดหรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ เมื่อถึงเวลาอันควร

4.2 ความสำคัญของการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 11) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ การจะพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

สุขุม เกลยทรัพย์ (2531: 14 - 15) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การอ่านจะช่วยให้เป็นคนที่ยึดมั่นกับความเจริญก้าวหน้าของวิชาการ ทุกๆ สาขา ทุกคนจำเป็นต้องปรับปรุงตัวเองให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
2. ความเป็นชาติที่มีอารยธรรม ถ้าประชาชนประเทศใดมีจำนวนเปอร์เซ็นต์ การอ่านออกเขียนได้สูง แสดงว่าประเทศนั้นเป็นชาติที่มีอารยธรรมสูง ในขณะที่เดียวกันถ้าพลเมืองของประเทศมีความสนใจในการอ่านหนังสือมากด้วยแล้ว พลเมืองของประเทศนั้นก็จะเป็นผู้มีวัฒนธรรมสูงด้วย
3. การดำรงชีวิต การอ่านจะสร้างประสบการณ์พื้นฐานการประกอบสัมมาอาชีพ นอกจากนี้ การอ่านยังส่งเสริมให้คนเกิดความเข้าใจ และมีความชำนาญในอาชีพประเภทต่างๆ มากขึ้น การอ่านมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำรงชีวิตอย่างมาก ผู้ที่มีความสามารถพิเศษในการอ่านมักจะได้รับความเจริญก้าวหน้ารวดเร็ว

อวยพร พาณิช และคณะ (2543 : 40 - 41) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า ทำให้คนเป็นคนทันสมัย เพราะที่ รู้ข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ ตลอดเวลา ทำให้มีปัญญาและประสบการณ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ

ชูลี อินมั่ง (2533: 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านเกิดปัญญา มีความรู้กว้างขวาง
2. การอ่านช่วยให้ผู้อ่าน ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ทันทต่อเหตุการณ์และก้าวหน้าโลก
3. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้เพิ่มพูนความรู้ในการประกอบอาชีพ
5. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้เพิ่มพูนประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ที่ไม่อาจพบในชีวิตจริงได้ เนื่องจากขาดโอกาส ขาดเงิน และขาดความสามารถ
6. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งได้ดีขึ้น
7. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านสามารถวินิจฉัยความถูกต้องของเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว เมื่อประสบปัญหา ก็สามารถนำมาแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันที่
9. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านรู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ
10. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายความเครียด ความวิตกกังวล
11. การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้พัฒนาความเข้าใจอันดีงานทางด้านสังคม และช่วยให้มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน
12. การอ่านช่วยป้องกันมิให้เกิดการลืมนหนังสือ การอ่านหนังสือออกเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการวัดความเจริญก้าวหน้าของประเทศ
13. การอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา (2547: 117) กล่าวถึง ผลดีของการพัฒนาทักษะทางภาษาที่เริ่มต้นจากการอ่าน คือ

1. การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการพูด คือ สามารถใช้ภาษาในการพูดได้ดีและใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในการเขียน ซึ่งมาจากภาษาทางการที่ได้จากการอ่านเป็นต้นแบบ
2. การอ่านช่วยพัฒนาทักษะทางการฟัง สามารถทำให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ดีจากคำศัพท์ และเรื่องราวที่ใช้อ่านเป็นพื้นฐาน
3. การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการเขียน การฝึกอ่านและเขียนที่มีความสอดคล้องต่อเนื่องไปด้วยกัน ทำให้ผู้อ่านได้แบบอย่างการใช้ภาษาที่ดีสำหรับใช้ในการเขียน และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเขียน
4. การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน เพราะเกิดทักษะการอ่าน ช่วยให้อ่านเร็ว และจับใจความตลอดจนอ่านได้ถูกต้อง
5. การอ่านช่วยพัฒนาการใช้ภาษา เพราะเกิดทักษะในการใช้ภาษา ทั้งการพูด การฟังและการเขียน ที่มีหลักเกณฑ์ทางภาษาแทรกอยู่ในทุกๆ ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนา
6. การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการคิด การอ่านเป็นทักษะการสื่อความหมาย คือ ทักษะการรับสารที่แสดงความคิดของผู้อื่น ตีความแล้้งจดจำ แล้วแปลงความคิดของผู้อื่นเรียบเรียงเป็นความคิดของตนในรูปของภาษาต่างๆ ที่เป็นข้อความ คำพูด ศิลปะ ดนตรี คณิตศาสตร์ ฯลฯ

ฮาร์ฟเนอร์ (Hafner. 1971: 9 – 10) กล่าวว่า ถึงแม้ในวงการศึกษานี้ได้ถือทางการศึกษาสมัยใหม่ เช่น วิทยุ หรือโทรทัศน์ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกรอ่าน การอ่านยังมีความสำคัญมากอยู่เพราะการศึกษาหาความรู้ด้วยการอ่าน เป็นวิธีที่สะดวกมาก วัสดุสารสำหรับการอ่านหาได้ง่าย ผู้อ่านจะอ่านในเวลาใดก็ได้ และผู้อ่านยังมีเวลาที่ใคร่ตรวจสอบ ทบทวน คัดเลือก และเปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อ่านได้ นอกจากนี้การอ่านยังช่วยพัฒนาแนวความคิดและการศึกษาคำศัพท์ได้เป็นอย่างดี

ฟอนอคเชียโร (Finocchiaro. 1974: 41 – 46) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของชีวิตและสังคม ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเป็นความรู้ที่มาจากการลงทุนน้อยที่สุด แต่เป็นความรู้ที่ขยายไปสู่วงกว้างที่สุดโดยเฉพาะในปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างมาก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำหรับที่จะทำให้บุคคลก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ และความเจริญก้าวหน้าของโลก

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตตั้งแต่เกิดจนโตมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำรงชีวิต พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้านต่างๆ และการอ่านจะสร้างความรู้ ความเข้าใจ มีความชำนาญในด้านต่างๆ สร้างความรู้ ความคิด และสติปัญญาแก่นุชนุชย์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ความคิดที่สามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี และการจะพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองก้าวหน้าต้องอาศัยประชาชนที่มีความคิด ความรู้ ความสามารถ ซึ่งความรู้ดังกล่าวก็มีพื้นฐานมาจากการอ่านเป็นสำคัญ

4.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านใดๆ จะสัมฤทธิ์ผลอย่างไรหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีอ่าน และจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพราะในการอ่านแต่ละครั้งนั้น ผู้อ่านแต่ละบุคคลจะมีจุดมุ่งหมายของการอ่านแตกต่างกันออกไป และได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2542: 11 – 12) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านออกเป็น 4 ประการ คือ

1. การอ่านเพื่อความรู้ การอ่านเพื่อให้ได้ความรู้ที่อ่านจะแบ่งวัตถุประสงค์ย่อยออกเป็น 5 ประเด็น คือ

- 1.1 เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ
- 1.2 การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ต่างๆ
- 1.3 การอ่านเพื่อการรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง
- 1.4 การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- 1.5 อ่านเพื่อรวบรวมข้อมูลเอามาทำรายงาน ทำวิจัย

2. การอ่านเพื่อความบันเทิง
3. การอ่านเพื่อหาแนวคิดแปลกใหม่
4. การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

ชูลี อินม่น (2533: 14) ได้แบ่งความมุ่งหมายในการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. อ่านเพื่อความรู้
2. อ่านเพื่อเกิดความคิด
3. อ่านเพื่อความบันเทิง
4. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ

สรุป จุดมุ่งหมายในการอ่าน ได้แก่ อ่านเพื่อความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อหาความคิดที่แปลกใหม่หรือเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ ซึ่งแต่ละอย่างมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาสิ่งที่เป็นเป้าหมายในการอ่านในครั้งนั้นเป็นสำคัญ

4.4 ประเภทของการอ่าน

ประเภทของการอ่านจะขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้อ่านเป็นสำคัญ นักการศึกษาแบ่งประเภทของการอ่านไว้ ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 88 – 89) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านแบบเปิดผ่านไปอย่างรวดเร็ว (Skimming) ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้ตั้งคำถามไว้ในใจก่อนเริ่มอ่าน คือ รู้จุดประสงค์ของเรื่องที่จะอ่าน ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนให้รู้จักการทำนายความข้างหน้า และเลือกจับใจความ เป็นต้น

2. การอ่านแบบต้องการข้อมูลเฉพาะเจาะจง (Scanning) เช่น วันที่ ตัวเลขสถานที่ ผู้สอนต้องฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักหัดอ่านทั้ง 2 วิธี โดยเลือกบทเรียนที่ช่วยในการฝึกฝน เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ ข่าวกีฬา และโฆษณาสินค้าต่างๆ ผู้เรียนจะรู้จักจับใจความสำคัญโดยละเว้นการอ่าน โดยการแปลต่อคำ

3. การอ่านเพื่อหารายละเอียด (Through Reading หรือ Receptive Reading) ผู้เรียนจะต้องเข้าข้อเขียนทั้งใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อย แต่ไม่ได้หมายถึงจะต้องเข้าใจคำทุกคำ เนื่องจากข้อเขียนแต่ละข้อเขียนย่อมมีรายละเอียดปลีกย่อยที่อยู่ในระดับที่สำคัญไม่เท่ากัน

4. การอ่านเชิงวิจารณ์ (Critical Reading) ทักษะการอ่านแบบนี้เป็นทักษะที่ยากที่สุดและควรใช้ในในระดับที่สูงขึ้น เพราะผู้อ่านจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อข้อเขียนที่ตนอ่านโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาสนับสนุนหรือโต้แย้งต่อข้อเขียนนั้นๆ การอ่านระดับนี้ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสอภิปราย แสดงความคิดเห็นหลังการอ่าน ซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้อ่านมีปฏิริยาต่อข้อเขียน (Active Reader) มิใช่การอ่านแบบไม่มีปฏิริยาต่อข้อเขียน (Passive Reader)

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2533: 31) ได้แบ่ง ประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ๆ คือ

1. การยึดลักษณะคำประพันธ์ของหนังสือเป็นหลัก ได้แก่

1.1 การอ่านร้อยแก้ว

1.2 การอ่านร้อยกรอง

2. การยึดวิธีการอ่านเป็นหลัก ได้แก่

2.1 การอ่านออกเสียง

2.2 การอ่านในใจ ซึ่งก็มีการอ่านเพื่อจับใจความ การอ่านวิเคราะห์ การอ่านตีความหรือการพินิจสาร

และการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

กรมวิชาการ (2539 ข: 11 – 12) ได้แบ่งการอ่านออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. การอ่านแบบกวาด เป็นการมองหาประเด็นสำคัญอย่างรวดเร็ว

2. การอ่านอย่างคร่าวๆ คือ การอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อดูหรือหาเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ

3. การอ่านแบบสบายๆ เป็นการอ่านที่ไม่ต้องอ่านพินิจพิจารณา เช่น อ่านการ์ตูน วารสารเพื่อความบันเทิง

4. การอ่านเพื่อการศึกษา การอ่านแบบนี้ต้องอ่านอย่างตั้งใจ จับประเด็น ใจความที่อ่านให้ได้ สามารถโยงความสัมพันธ์ในสิ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกันได้ การอ่านเพื่อการศึกษาควรจดโน้ตย่อใจความ หรือหัวข้อสำคัญที่ได้อ่านมาด้วย

5. การอ่านแบบคำต่อคำ คือ ต้องอ่านอย่างละเอียดแบบคำต่อคำ เช่น หนังสือ สัญญาหนังสือต่างประเภท สูตรคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

สมุทรร เซ็นเซวานิช (2540: 3) ได้แบ่งประเภทการอ่านเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านเพื่อการศึกษา (Work-Study Type Reading) เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย และต้องการครอบคลุมด้านเนื้อหาให้ได้มากที่สุดรวมถึงความหมายตรงและความหมายแฝงของคำศัพท์ที่อ่านด้วย

2. การอ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิง (Recreatory Reading) เป็นการอ่านเพื่อความรื่นรมย์หรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นการอ่านที่ไม่ต้องการความเข้าใจลึกซึ้งมาก

สนธิ ตั้งทวี (2538: 282) ได้จำแนกประเภทการอ่านไว้ 7 ประเภท คือ

1. การอ่านวิเคราะห์คำ
2. การอ่านวิเคราะห์ประโยค
3. การอ่านวิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่ง
4. การอ่านตีความ
5. การอ่านขยายความ
6. การอ่านจับใจความ
7. การอ่านอย่างใช้วิจารณ์ญาณ

วรณี โสภประยูร (2542: 127) ได้แบ่งประเภทของการอ่านซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนการสอนทักษะทางภาษา เพื่อปรับทำกิจกรรมที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ ได้ดียิ่งขึ้นในการเรียน เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การอ่านออกเสียงแบ่งได้เป็น 3 ประเภท
  - 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
  - 1.2 การอ่านร้อยกรอง
  - 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ
2. การอ่านในใจ แบ่งได้เป็น 7 แบบ
  - 2.1 การอ่านตำรา
  - 2.2 การอ่านจับใจความ
  - 2.3 อ่านลำดับเหตุการณ์
  - 2.4 อ่านเพื่อปฏิบัติ
  - 2.5 อ่านวิเคราะห์

2.6 อ่านแบบไต่ตรงโดยใช้วิจารณ์ญาณ

2.7 อ่านแบบคร่าวๆ เพื่อการสังเกตและจดจำ

สรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการอ่านว่า มีจุดมุ่งหมายในการอ่านหรือเป้าหมายอะไร เพราะจุดมุ่งหมายจะเป็นเครื่องกำหนดประเภทของการอ่าน และจะกำหนดว่าการอ่านแบบนั้นจะต้องอาศัยอะไรมาช่วยบ้าง ซึ่งระยะเวลาในการอ่านและจะกำหนดว่าการอ่านแบบนั้นจะต้องอาศัยอะไรมาช่วยบ้าง ซึ่งระยะเวลาในการอ่านก็จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเรื่องที่อ่าน และจุดประสงค์ของอ่านเป็นสำคัญ

4.5 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านสามารถอ่านแบ่งออกได้หลายระดับขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการอ่าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้แบ่งระดับการอ่านไว้ ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร เฟ่งพิพัฒน์ (2531: 7 – 8) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. การแปลความ (Translation) หมายถึง การแปลเรื่องราวเดิมให้ออกเป็นคำใหม่ภาษาใหม่ หรือแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลอยู่ที่การวัดความแม่นยำของภาษาใหม่ว่ายังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ครบถ้วนหรือไม่

2. การตีความ (Interpretation) เป็นการเอาความเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ค้นหา เปรียบเทียบ ความสำคัญและความสัมพันธ์ของกลุ่มย่อยๆ ภายในเรื่องราวนั้นๆ ย่อเรื่องต่างๆ เป็นข้อสรุปได้

3. การขยายความ (Extrapolation) เป็นการขยายความคิดให้กว้างลึกซึ่งไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่ สามารถประเมิน คาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้ เป็นการวัดความคิดเชิงจินตนาการ

พรณวดี สุริยะพรหมชัย (2545: 11) ได้อ้างถึงระดับความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของเบอร์มิสเตอร์ (Burmister. 1974) แสดงให้เห็นถึงระดับความเข้าใจโดยละเอียด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ ได้แก่ การจำหรือความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความ หรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ

3. การตีความ (Interpretation) คือ การเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้

4. ระดับประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้ จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความเข้าใจ และรู้ในแง่ของการตรวจสอบส่วนย่อยที่เข้าประกอบเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์การรู้ถึงการใช้เหตุผลที่ผิดๆ ของผู้เขียน

6. ระดับสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการรวมความคิดที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียงเรียงใหม่

7. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางแผนแล้วตัดสินสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่านอะไรบ้างที่เป็นจริง อะไรบ้างที่จินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น และอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านสามารถจำแนกได้หลายระดับ และเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ และการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนว่าผู้สอนควรจะสอนให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในระดับใด

4.6 กระบวนการอ่าน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 39) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมาย หรือพัฒนาการตีความ ระหว่างการอ่านผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมี ดังนี้

1. การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่อง อ่านคำนำให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่าน เพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่าน โดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่า ความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เต็มความว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

2. การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วยการอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า ซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไปย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบท หรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจ เพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อน สหณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่านถ้าเป็นการอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะดังๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

4. การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำและภาษาที่ใช้สำรวจโครงเรื่องของหนังสือ เปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่อง และการลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5. การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงการนหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่นๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ง อ่านเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

แม้นมาศ ซวลิต (2544: 9 - 10) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนภายในสมอง ขณะที่จะเริ่มมีกิจกรรมการอ่านอยู่นั้น สมองจะระดมความคิดเพื่อเลือกสรรวิธีการ

ที่จะทำให้การอ่านครั้งนั้นประสบความสำเร็จ ภาวะทุกส่วนที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านจะทำงานโดยอัตโนมัติ และสอดคล้องตามกลไกสั่งงานของสมอง กระบวนการอ่านจะต้องมีการพัฒนาตามลำดับ หรือข้ามลำดับก็ได้ ซึ่งลำดับขั้นของกระบวนการอ่าน มีดังนี้

1. อ่านออก อ่านได้ เขียนได้ (รวมฟังรู้เรื่อง) รู้จักสระ พยัญชนะ การผสมคำ รู้ความหมายของคำ อ่านออกแล้วต้องเขียนได้ ต้องทำงานบางอย่างได้ กระบวนการคิดเกิดขึ้นได้แล้ว
2. อ่านแตกฉาน อ่านเป็น อ่านโดยรู้ความหมายของคำ ความหมายของประโยคความหมายที่แฝงอยู่ในคำแต่ละประโยค ไม่ปรากฏชัด แต่มีลักษณะบ่งบอกความหมายอย่างลึกซึ้งกว่าตัวอักษร เช่น น้ำขึ้นให้รีบตัก กระบวนการคิดจะพัฒนาตามตามไประหว่างการอ่าน
3. อ่านโดยพินิจ พิเคราะห์ ใช้ความรู้จากการอ่านที่ผ่านมาอย่างหลากหลาย และจากประสบการณ์ และการสังเกตทั่วไป วินิจฉัยได้ว่า ข้อความที่ปรากฏในเรื่องนั้นถูกต้องตามข้อเท็จจริง ตามหลักการ ตามทฤษฎี ตามหลักศีลธรรม ไม่ใช่อ่านแล้วเชื่อทุกอย่าง อ่านแล้วคิดติดตามในขณะที่อ่าน
4. อ่านให้ได้ประโยชน์ นำเนื้อหาที่มีสาระไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นความคิดใหม่เป็นการประดิษฐ์ใหม่ เป็นการสร้างสรรค์ศิลปะ และองค์ความรู้นำไปใช้เพื่อพัฒนาตน และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้

สรุปได้ว่า การที่ผู้อ่านมีกระบวนการอ่านที่เป็นระบบ จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการอ่าน สามารถเข้าใจ เรื่องราว คิด วิเคราะห์ แยกแยะได้ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง

4.7 ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

ประทีป วาทกทินกร (ดวงคิด วงศ์ภักดี. 2538: 13; อ้างอิงจาก ประทีป วาทกทินกร. 2530) ได้กล่าว เกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่า ใจความสำคัญ คือ เนื้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่างๆเกิดขึ้น ซึ่งถ้าขาดความตอนนี้เสียแล้ว เรื่องอื่นๆ จะไม่เกิดตามมา นอกจากนี้เนื้อความตอนใดที่กล่าวรวมเนื้อความย่อต่างๆ ในเรื่องเนื้อความนั้นก็นับเป็น ใจความสำคัญด้วย

ประทีป มหาพันธ์ (ดวงคิด วงศ์ภักดี. 2538: 13; อ้างอิงจาก ประทีป มหาพันธ์ 2530) ได้กล่าวถึงการอ่าน จับใจความของเรื่องที่อ่าน มีความจำเป็นสำหรับการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ และความสามารถดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความสามารถหลายด้าน เช่น การเข้าใจ ความคิดรวบยอดและความเข้าใจคำศัพท์อย่างกว้างขวาง การมีภูมิหลังภาษา ที่กว้างขวางและมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน การอ่านเพื่อจับใจความเป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่า เรื่องนั้นเป็นเรื่อง เกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และความหมายว่าอย่างไร

เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527: 390) ได้ให้ข้อคำนึงในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. เด็กต้องมีสมาธิอย่างแท้จริงในขณะที่การอ่านการช่วยให้เด็กสนใจและมีสมาธิ คือ ครูและเด็ก ช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในเรื่องนั้นๆ เช่น การอ่านเพื่อศึกษาลักษณะตัวละคร หรืออ่านเพื่อหาความหมาย ของคำ จุดมุ่งของคำ จุดมุ่งหมายจะเป็นเครื่องนำไปสู่การอ่านที่มีความหมายแก่เด็ก รวมทั้งช่วยให้เด็กมีสมาธิในการอ่านด้วย

2. เด็กต้องมีพื้นฐานความรู้ในการอ่าน ได้แก่ การรู้คำศัพท์และความหมาย การมีความรู้ในรายละเอียดบางอย่างที่กล่าวไว้ในเรื่อง เพื่อตีความหมายได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

เววมยุรา เหมือนนิล (2534: 38) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ไว้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ
2. ส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบเพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น

ผกาศรี เย็นสุข (2542: 137) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกอารมณ์ของผู้เขียน บางครั้งผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ

กาญจนา วิชญาปภรณ์ (2534: 38) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ (Idea Reading) คือ การอ่านเพื่อจับความคิดสำคัญ (Main Idea) ซึ่งเป็นแกนและสาระของเรื่อง เพื่อให้ทราบรายละเอียดโดยส่วนรวมของเรื่องหรืองานเขียนนั้นๆ อันอาศัยการอ่านอย่างเข้าใจและอ่านอย่างเข้าใจ และอ่านอย่างรวดเร็ว เป็นพื้นฐานในการอ่านด้วย

นิตยา เดชเล (2540: 17) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า เป็นการทำความเข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน สามารถจับสาระของเรื่อง แปลความหมายของสิ่งที่อ่าน และเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องนั้นๆ

ศศิธร รัชฎลักษณานนท์ (2542: 236) กล่าวว่า เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยวิธีการขีดเส้นใต้หนังสือนั้น ใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ เป็นความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน หรือจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง

สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 18) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านในระดับการตีความ ซึ่งผู้อ่านจะได้รู้ความหมายหลักที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความ ด้วยการเลือกประโยคใจความสำคัญจากรูปภาพ ผูกตั้งคำถามจากข้อความ การเลือกประโยคใจความสำคัญของข้อความและของเรื่อง การตั้งชื่อเรื่อง การจับใจความสำคัญจากข้อความ และการสรุปความสำคัญของเรื่อง

มัทนพนา บุญปุ (2545: 8) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่าน เพื่อจับสาระสำคัญของเรื่องและเข้าใจความคิดที่เป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏในบทความ

สุภาณี พัดทอง (2545: 65) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นความคิดสำคัญอันเป็นแกนหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น หรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

จากความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ดังที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถบอกส่วนที่เป็นใจความสำคัญ ส่วนที่ขยายใจความสำคัญ ตลอดจนจนถึงความสามารถในการแปลความตีความ ขยายความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

4.8 พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2541: 97) ได้นำเสนอความรู้พื้นฐานของผู้อ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้ผู้อ่าน อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ถูกต้อง แต่ถ้าอ่านไม่สม่ำเสมอ ผลที่ตามมาคือ ผู้อ่านต้องใช้เวลาอ่านมากกว่าปกติ และจับใจความสำคัญไม่ครบถ้วน ความรู้พื้นฐานของผู้อ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญเพราะเป็นความรู้ที่ผู้อ่านได้สะสมไว้เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกข้อมูลจากการอ่านเรื่องต่อไป ความรู้พื้นฐานได้มาจากการศึกษาอย่างเป็นทางการในสถาบันการศึกษา หรือได้มาจากการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการโดยผู้อ่านเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านจับใจความเร็วขึ้น การเก็บสะสมสิ่งที่อ่าน เพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานนั้น ต้องผ่านกระบวนการคิดและตัดสินใจ โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นแนวทางและเก็บความรู้ใหม่ไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป ดังนั้นความรู้ที่รับและสะสมไว้ในสมองจึงไม่มีที่สิ้นสุด เป็นความรู้พื้นฐานที่จะนำไปใช้พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องใหม่ต่อไป

องค์ประกอบของความรู้พื้นฐานของผู้อ่านจับใจความมี 3 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ทางด้านภาษา
2. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
3. ประสบการณ์ทางด้านความคิด

องค์ประกอบทั้งสามประการดังกล่าวเมื่อรวมกันจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการที่จะใช้พัฒนาการอ่านจับใจความ ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานมากย่อมได้ประโยชน์จากการนำไปใช้ได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้พื้นฐานน้อย

เววมยุรา เหมือนนิล (2541: 14 - 16) ได้อธิบายถึงความสำคัญของพื้นฐานที่มีผลต่อการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว จะต้องอาศัยแนวทางและพื้นฐานสำคัญ ดังนี้

1. สรุปรวบรวมประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่ออะไร
3. มีความสามารถทางภาษา
4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
5. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน

ผกาศรี เย็นสุข (2542: 138 - 140) ได้อธิบายถึงพื้นฐานความรู้ในการอ่านจับใจความสำคัญว่า ผู้อ่านที่สามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างถูกต้องรวดเร็วจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านคำ ประโยค ย่อหน้า และเนื้อเรื่องทั้งหมดเป็นอย่างดี

4.9 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เข้าใจการอ่าน เพื่อจับใจความไว้ อย่างหลากหลาย อาทิ

สุนทร นธิพุทธากุล (2540: 7 - 8) กล่าวว่า ความเข้าใจของการอ่านแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ประการ เช่น

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจการอ่าน สิ่งที่เขาอ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิมของตน และความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นใน ขณะนั้น วัตถุประสงค์ในการอ่าน มีดังนี้

- 1.1 อ่านเพื่อเก็บใจความที่สำคัญ
- 1.2 อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ
- 1.3 อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่างๆ เช่น การใช้เครื่องมือ เป็นต้น
- 1.4 อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะลงเอยอย่างไร
- 1.5 อ่านเพื่อศึกษาคุณภาพของสิ่งที่อ่าน
- 1.6 อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่
- 1.7 อ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือข้อความอื่น
- 1.8 อ่านเพื่อจดจำหรือเข้าใจเนื้อเรื่อง สำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้ตลอดไป

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู่คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาชนิดของประสบการณ์ และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้การเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากขึ้นต่างกันความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ความยากง่ายของ ข้อความนั้นๆ

4. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่านและวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้ที่ อ่านแต่ละคนรวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนึกภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่นๆ

อัมพร สุขเกษม (2543: 25) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ 9 ประการ คือ

1. ความรู้ในเรื่องศัพท์
2. ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการทำความเข้าใจ และรวบรวมความหมายของใจความหลายๆ ใจความเข้าด้วยกัน
3. ความสามารถในการค้นหาข้อความ ที่ผู้เขียนแสดงสาระสำคัญของเนื้อเรื่องอย่างกระชับแจ่มแจ้ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมความคิดของเนื้อเรื่องได้
4. ความสามารถในการแสดงความมุ่งหมาย ควรสนใจหรือความคิดของผู้เขียน
5. ความสามารถที่จะหาความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยจากข้อความ หรือสามารถตัดสินใจ ได้ว่า ในบรรดาความหมายหลายๆ อย่างของคำนั้น ความหมายใดจะเหมาะสมกับคำนั้นในข้อความนั้น
6. ความสามารถในการรวบรวมเนื้อความย่อๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่านได้

7. ความสามารถในการติดตามวิธีดำเนินเรื่องของเรื่องี่อ่าน และสามารถคาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเรื่องี่อ่านได้

8. ความรู้เรื่องวิธีการเขียนต่างๆ

9. ความสามารถของการหาใจความสำคัญของเรื่องี่อ่าน

เวน์ไรท์ (Wainwright. 1997: 36 – 38) กล่าวว่า ผู้ที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ตนอ่านได้ต้อง มีความสามารถ ดังนี้

1. เก็บความสำคัญและระลึกได้เมื่อต้องการ
2. เลือกรอ่านแต่หัวข้อสำคัญ
3. ตีความใจความสำคัญและแนวความคิดในเรื่องได้
4. สรุปเรื่องราวต่างๆ จากเรื่องี่อ่านได้
5. สรุปและประเมินเนื้อเรื่องี่ตนอ่านได้
6. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มากับประสบการณ์

ฟรอส (Frost. 1998: 43) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ (Word Factor) หมายถึง รูปคำ และความหมายของคำนั้นๆ

2. องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ (Verbal Factor) หมายถึง ความเชื่อมโยงใน ความหมายของคำต่างๆ ที่อยู่รอบๆ โดยไม่ต้องใช้เหตุผลทางนามธรรมมากนักอาจกล่าวได้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจรายละเอียดของประโยคแต่เพียงภายนอก มิใช่ความหมายภายในหรือ ความสามารถเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อยๆ และสามารถในการจัดลำดับขั้นตอนของข้อความได้

3. องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล (Abstract Reasoning) หมายถึงเหตุผลทางนามธรรมจากตัวอักษรที่ปรากฏในข้อความ เป็นการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความนั้นเป็น การคิดแบบอุปมา และการแก้ปัญหา

เบอร์มิสเตอร์ (Burmester. 1999: 79) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านว่าต้องประกอบด้วย

1. การตีความของตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ที่เขียนขึ้น
2. การจับความหมายได้
3. การซึมซาบหรือความเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนเสนอได้โดยตลอด
4. กระบวนการคิดหาเหตุหรือความหมาย

ผลการศึกษาระดับองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความทำให้พอสรุปได้ว่าจากองค์ประกอบที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การที่นักเรียนจะสามารถจับใจความหรือเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้นั้น จะต้องประกอบด้วย ความสามารถพื้นฐานหลายประการด้วยกัน เช่น ความรู้ในเรื่องศัพท์ การเข้าใจประโยค ความสามารถในการหาใจความสำคัญ ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถ เหล่านี้ควรต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษที่จะสร้างขึ้นให้มีในตัวเด็ก โดยจะต้องได้รับการสร้างที่ถูกต้อง จึงจะเกิดประโยชน์กับเด็กต่อไป

4.10 หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2542: 26) ได้แนะวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ เนื้อเรื่องที่อ่าน จากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยายความประเด็นที่ตั้งไว้ แต่เขียนไปเรื่อยๆ นั้นทำได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับเป็นระบบ ผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็น การอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่างคือ

1. ใจความสำคัญหรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อหน้านี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้น หรือสิ่งนั้นอย่างไร
2. ใจความรอง คือ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นตัวอย่ง เหตุผลและสถานการณ์ต่างๆ

การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและคำศัพท์ของภาษานั้น รวมทั้ง ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่มีอยู่เดิมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่มาก ก็เข้าใจเรื่องที่อ่านง่ายและรวดเร็ว ในทางตรงข้ามถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่ไม่เพียงพอ ก็จะทำให้ เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ยากและอ่านได้ช้า สำหรับการหารายละเอียดนั้น ก็ทำได้โดยการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม เป็นต้น

กาญจนา วิชญ์ปกรณ์ (2534: 105) ได้ให้หลักในการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้ คือ

1. อ่านโดยสำรวจส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสืออย่างรวดเร็ว
2. เรียงลำดับความคิดไว้ในใจ
3. จดบันทึกหัวข้อย่อยหรืออาจทำสัญลักษณ์ส่วนที่เป็นความสำคัญ เช่น ชีดเส้นใต้ขีดเส้นทึบ หรือทำเครื่องหมายดอกจัน
4. สรุปเรียบเรียงด้วยภาษาของตนเอง

การอ่านแปลความ

วรรณ บัวเกิด (2542: 159) ได้ให้ความหมายของการอ่านแปลความว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในอันที่จะรวบรวมความคิดในสิ่งที่อ่านและเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านขั้นที่สูงกว่าต่อไปว่า การแปลความ คือ การแปลความ คือ การแปลเรื่องราวเดิมเป็นคำใหม่ๆ ภาษาใหม่หรือรูปแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลความอยู่ที่การขัดเกลาความแม่นยำของภาษาใหม่ว่า ยังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ครบถ้วนหรือไม่

หลักการของการแปลความจากเรื่องที่อ่าน

1. แปลความหมายของคำ ประโยคและข้อความ ตามลักษณะและนัยของเรื่องราวนั้นๆ ไม่ใช่ แปลความหมายตามพจนานุกรม
2. การแปลความจากข้อความที่ยกมาให้อ่าน จะไม่คำนึงถึงเค้าความของเรื่องเดิม จะพิจารณาเฉพาะข้อความที่ยกมาให้อ่านเท่านั้น การแปลความนั้นเป็นพื้นฐานของการตีความ

การอ่านตีความ

วรรณ บัวเกิด (2542: 159) ได้ให้ความหมายของการอ่านตีความว่า เป็นพื้นฐานสำคัญในอันที่จะรวบรวมความคิดในสิ่งที่อ่านและเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านขั้นสูงกว่า การอ่านตีความคือ การเก็บความเดิมมาเรียบเรียงใหม่ ในลักษณะของการค้นหา เปรียบเทียบ และสรุป ซึ่งต้องอาศัยความสามารถที่สูงกว่าการแปลความ

ศิริพร ลิ้มตระการ (2542: 28 – 29) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อการตีความไว้ว่าในการอ่านนั้น เมื่ออ่านเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดแล้วก็มาถึงขั้นที่สูงขึ้นไป คือ การตีความและการสรุป ในการอ่านขั้นนี้ ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์และความเข้าใจที่มีอยู่ในการตัดสินว่า ผู้เขียนต้องการส่งสารอะไรมายังผู้อ่าน อาจเป็นความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกและเมื่อผู้อ่าน อ่านแล้วได้ความคิดอะไรส่วนมากเรื่องเหล่านี้ ผู้เขียนไม่ได้บอกตรงๆ ผู้อ่านต้องตีความเอาเอง

การอ่านเพื่อการตีความเป็นการทำความเข้าใจ ในระดับสูงกว่าการอ่านเพื่อจับใจความ เพราะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่นๆ ทำให้เกิดการสรุปความหมายซึ่งในภาษาทั่วไปเรียกว่าความหมายโดยนัย คือ ไม่ใช่ความหมายตามตัวอักษร ซึ่งผู้อ่านควรพยายามวิเคราะห์ ตีความหมายของคำทุกคำอย่างละเอียด รวมทั้งวิเคราะห์ประโยคและย่อหน้าทุกครั้งเมื่ออ่าน

เนื่องจากการอ่านตีความต้องใช้ความรู้ทั้งความรู้ภาษา ประสบการณ์ ตลอดจน วิจารณ์ญาณของผู้อ่าน เพื่อจะเข้าใจเจตนาของเขียน หรือตีความตามความเข้าใจของตนก็ได้ ซึ่งการตีความนั้นต้องใช้เหตุผลมิใช่อารมณ์

การตีความจากเรื่องที่อ่าน เรามักจะตีความ 2 ด้าน คือ

1. การตีความเกี่ยวกับเนื้อหา
2. การตีความเกี่ยวกับน้ำเสียง

หลักการของการตีความจากเรื่องที่อ่าน

1. อ่านเรื่องที่จะตีความนั้นให้ถ่องแท้ อ่านให้ครบกระบวนการ พยายามจับประเด็นสำคัญของผู้เขียนให้ได้
2. คิดหาเหตุผลอย่างรอบคอบแล้วนำมาประมวลเข้ากับความคิดของตนว่า ข้อความหรือเรื่องนั้นๆ ควรจะเกี่ยวข้องกับอะไร
3. ทำความเข้าใจกับถ้อยคำบางคำที่เห็นว่า คำนั้นมีความสำคัญและควรดูบริบท (Context) ด้วยว่า ให้ความหมายส่วนรวมในทางใด
4. ตีความต่างจากถ้อยคำประพันธ์ คือ การถอดคำประพันธ์ หมายถึงว่า จะต้องเรียบเรียงจากถ้อยคำของบทประพันธ์เดิมมาเป็นร้อยแก้วให้ครบทั้งคำและความ แต่การตีความนั้นจับเอาใจความสำคัญ จะคงไว้ซึ่งคำของข้อความเดิม แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ถ้าข้อความนั้นมีสรรพนามจะต้องเปลี่ยนเป็นสรรพนามบุรุษที่สามทันที ข้อสำคัญจะต้องจับเอาความคิดของผู้เขียนที่บ่งไว้ในเนื้อเรื่องให้ได้
5. เรียบเรียงถ้อยคำในการตีความต้องใช้ภาษาที่เข้าใจอย่างชัดเจน
6. ตีความไม่ใช่การวิจารณ์ ฉะนั้นกล่าวถึงอะไรตามประเด็นที่สำคัญ

ขั้นตอนการตีความ

1. พิจารณาเนื้อความที่อ่านว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริงหรือความรู้ ตอนที่ใดเป็นข้อคิดเห็นหรือทรรศนะ ตอนที่ใดแสดงออกซึ่งอารมณ์หรือความรู้สึก
2. พิจารณาว่าความรู้ ทรรศนะ อารมณ์หรือความรู้สึกนั้น ผู้เขียนเขียนด้วยเจตนาอะไร หรือต้องการให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร รวมทั้งให้แง่คิดอะไรบ้าง
3. พิจารณาขั้นสุดท้ายว่าสาระสำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร

การอ่านขยายความ

วรรณ บัวเกิด (2542: 159) ได้อธิบายความหมายของการขยายความว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในอันที่จะรวบรวมความคิดในสิ่งที่อ่านและเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านขั้นที่สูงกว่าการขยายความ คือ การขยายความคิดให้กว้าง ลึก และไกลกว่าสารที่ผู้เขียนเสนอในงานเขียน เป็นการอธิบายเพิ่มเติมให้ละเอียดขึ้น และยกตัวอย่างประกอบหรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบให้ได้เนื้อความกว้างขวางออกไปจนเป็นที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

หลักการอ่านเพื่อขยายความ

1. เข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความตามลักษณะและนัยของเรื่องนั้น
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้
3. จับความคิดที่ขยายความต่อไป โดยใช้เหตุผลของตนเองโดยยกตัวอย่างประกอบเพิ่มเติมจากเรื่อง หรืออ้างอิงเปรียบเทียบเนื้อความให้กว้างกว่าเรื่องที่ได้

การอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ หมายถึง ใ้ใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วนๆ จำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ เพื่อค้นหาว่า มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ประกอบขึ้นอย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึก แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางและเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ต่างๆ นำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ เพื่อถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ต่างๆ นำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นความคิดเห็น การอ่านด้วยการวิเคราะห์ ถือเป็น การอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ อ่านแล้วสามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องที่อ่านมีความเป็นมาอย่างไร ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร โดยอาศัยหลักเหตุผลมาพิจารณา สามารถเปรียบเทียบได้ จะช่วยให้สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น

วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

1. พิจารณาเนื้อหาว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
2. พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร ประกอบด้วยอะไร ผู้แต่งมีทรรศนะในการเขียนเรื่องนั้นๆ อย่างไร

3. แยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งหนึ่งกับสิ่งอื่นๆ ซึ่งอาจมีความคล้ายคลึงหรือมีความคลุมเครือดูไม่ออกกว่าเป็นอะไร

4. วินิจฉัยให้เห็นข้อแตกต่างนั้นโดดเด่นขึ้นมา

5. ทำให้ข้อแตกต่างนั้นโดดเด่นขึ้นมา

การอ่านเพื่อวิพากษ์วิจารณ์

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2542: 30 - 33) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ไว้ว่า การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องี่อ่านมาแล้ว เป็นทักษะขั้นสูงในการทำความเข้าใจเรื่องี่อ่าน เป็นการอ่านเพื่อเลือกและประเมินค่า ในการพัฒนาการอ่านนั้น การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์เป็นการอ่านที่อยู่ในระดับสูงกว่าทักษะขั้นพื้นฐาน ส่วนการอ่านในระดับสูงกว่าการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์คือ การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพหรือการอ่านเร็วอย่างเข้าใจและขั้นต่อไปคือ นิสัยรักการอ่าน

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้่าน ซึ่งในยุคสมัยของข่าวสารนั้นแวดล้อมด้วยข้อมูลต่างกัันที่เชื่อถือได้และมีคุณค่าก็มี ที่เสนอความคิดแต่เพียงด้านเดียวบิดเบือนความเป็นจริง มีอคติ ลำเอียงก็มี ผู้่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญานเพื่อประเมินสิ่งี่ตนอ่านและตัดสินว่า จะเชื่อได้มาน้อยเพียงไร

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ การรับรู้ในสิ่งี่ผู้เขียนกำลังกล่าวถึงอยู่ ซึ่งผู้่านอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ไม่มีผู้่านคนใดจะเป็นผู้่านที่มีคุณภาพจนกว่าจะรู้้อย่างแท้จริงว่า เขาอ่านอะไรและจนกว่าจะเข้าใจได้อย่างชัดเจนและถูกต้องผู้่านไม่ควรตัดสินล่วงหน้าจนกว่าจะแน่ใจว่า ความจริงเป็น อย่งไร นั่นคือ อ่านด้วยใจที่เปิดเผยกว้าง

ความหมายของการอ่านและการคิดอย่างวิพากษ์วิจารณ์

เทอร์เนอร์ (ศิริพร ลิ้มตระกูล. 2541: 31; อ้างอิงจาก Turner) ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ว่า “การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นเกี่ยวกับความคิดอย่างวิเคราะห์ โดยมีจุดประสงค์จะเมินค่าของสิ่งี่อ่าน” ซึ่ง Facione (ศิริพร ลิ้มตระกูล. 2541; อ้างอิงจาก Facione) กล่าวถึง “ความคิดวิเคราะห์” ว่าเป็น “การพัฒนาและการประเมินผลของข้อโต้แย้ง” และเห็นว่าสิ่งี่รวมอยู่ในกระบวนการคิดอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ ความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานการตั้งสมมติฐาน (การทำนายหรือการโต้แย้ง) การทดสอบสมมติฐานและการประเมินผลสมมติฐานเหล่านี้

การพัฒนาการอ่านวิพากษ์วิจารณ์

ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์มีหลายประการ เช่น อคติของผู้่าน และอคติของผู้เขียน จุดประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งเป็นผลต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้่านว่าจะเที่ยงตรงหรือไม่

ข้อควรระวังในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

สิ่งี่เป็นอันตรายและหลุมพรางสำหรับผู้่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ การที่ผู้่านทนนไม่ได้อ่านจะต้องอ่านสิ่งี่ตนเองไม่เห็นด้วย ต้องคัดค้านตลอดเวลา ดังนั้นผู้่านจึงควรระลึกไว้เสมอว่า การอ่านก็คือ การอ่านให้เข้าใจว่า ผู้เขียนกำลังกล่าวถึงอะไร แม้ว่าผู้่านไม่เห็นด้วยกับผู้เขียนเลยก็ตาม

ความสามารถของผู้อ่านในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

เฮเลน โรบินสัน (คิริพร ลิ้มตระกูล. 2541: 33; อ้างอิงจาก Helen Robinson) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์เป็นความสามารถในการใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งขึ้นจากประสบการณ์ โรบินสัน ได้แสดงถึงความสามารถในการใช้เกณฑ์ประเมินข้อเขียน คือ ตัดสินความถูกต้องเที่ยงตรงและคุณค่าของสิ่งที่อ่าน โดยใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งขึ้นจากประสบการณ์ โรบินสัน ได้แสดงถึงความสามารถของผู้อ่านที่จำเป็นสำหรับการอ่านแบบนี้ คือ

1. จำแนกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและการอ้างอิงได้
2. เข้าใจความคิดของผู้เขียน
3. ตีความหมายเกี่ยวกับภาพและภาษาที่มีใช้ตัวอักษรได้
4. ประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูลเป็นความจริงหรือเป็นการเพ้อฝัน
5. ใช้จินตนาการและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน
6. ทายสิ่งที่จะอ่านต่อไปล่วงหน้าได้
7. สรุปความตามหลักฐานได้
8. ตัดสินอย่างมีเหตุผลและสรุปได้
9. เปรียบเทียบความเห็นที่คล้ายกันและแตกต่างกันได้
10. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา สถานที่การลำดับเรื่อง เหตุผล
11. เข้าใจข้อคิดหรืออคติของผู้เขียน
12. มีความรู้และปฏิกิริยาต่อวิธีพูดและเขียนต่างๆ กัน

ความสามารถเหล่านี้จะอยู่ในระดับสูงกว่าการอ่านระดับพื้นฐาน นอกจากนั้น Russell (คิริพร ลิ้มตระกูล.

อ้างอิงจาก 2541: 33; Russell) ได้เสนอเงื่อนไข 4 ประการ ที่จำเป็นในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ

1. มีความรู้ในเรื่องที่จะอ่าน
2. มีความสงสัยใคร่ถาม และไม่ด่วนลงความเห็น
3. ใช้วิธีวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลหรือการค้นคว้าด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
4. มีการปฏิบัติตามแนวทางจากการวิเคราะห์หรือจากเหตุผล

จะเห็นว่า ผู้อ่านจะมีคุณสมบัติครบทั้ง 4 เงื่อนไขในทุกเรื่องได้ยาก ผู้อ่านมีความรู้ในทุกสาขาได้แต่ควรระลึกไว้ว่า การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ไม่ใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติแต่สามารถเรียนรู้ได้จุดมุ่งหมายในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ เพื่อตรวจสอบการอ้างอิงต่างๆ เพื่อประเมินเหตุผลหรือเพื่อทำความเข้าใจจุดประสงค์ และเจตนาของผู้แต่ง เมื่อผู้อ่านได้พัฒนาทักษะการอ่านของตนเองจากทักษะพื้นฐาน มาสู่การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ และมาสู่การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเกิดนิสัยรักการอ่านในที่สุด ซึ่งจะเป็นผลดีกับผู้อ่านเอง

4.11 วิธีการอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 41 - 116) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่างๆ ดังนี้

การอ่านจับใจความ ตำรา ตำรา หมายถึง หนังสือที่แต่งหรือเรียบเรียงขึ้นเพื่ออธิบายหรือแสดง

เนื้อหาวิชาการแขนงต่างๆ รวมไปถึงหนังสือที่อ่านประกอบการเรียนด้วย โดยมีเป้าหมายให้ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นหลัก วิธีการอ่านจับใจความหนังสือตำรา จะเริ่มต้นจากการสำรวจส่วนประกอบที่สำคัญของหนังสืออย่างคร่าวๆ ได้แก่ ชื่อ ตำรา คำนำ คำชี้แจง คำแนะนำการใช้ หรือคำนิยม สารบัญ แนวคิดสำคัญหรือสรุปท้ายบท แบบฝึกหัดหรือกิจกรรม ท้ายบท บรรณานุกรม ภาคผนวก อภิธานศัพท์ ดรรชนี เพราะจะช่วยชี้แนะสาระสำคัญของตำราหรือช่วยให้ค้นหา คำตอบ ที่ต้องการได้รวดเร็วขึ้น จากนั้นจึงอ่านรายละเอียดในตำราอีกครั้งหนึ่ง

การอ่านจับใจความข่าว

ข่าว (News) คือ การรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน

ลักษณะของข่าวที่ดีมี ดังนี้

1. มีความสำคัญ หมายถึง เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่
2. มีความน่าสนใจ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ทำให้ประชาชนสนใจใคร่ติดตาม เช่น มีความสดทันสมัยในการรายงานเหตุการณ์ มีความเด่นของเหตุการณ์ มีความผิดปกติแปลกใหม่ มีความขัดแย้งที่รุนแรง มีความลึกลับซับซ้อน มีผลกระทบกระเทือนกับมวลชน มีความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ มีสิ่งที่น่าสนใจ หรือ เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ

โครงสร้างของข่าวโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

1. พาดหัวข่าว (Headline)
2. ความนำหรือวรรคนำ (Lead)
3. เนื้อข่าว (Body)

วิธีอ่านข่าวมีขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านข้อมูลโดยทำความเข้าใจกับความหมายของคำที่ควรรู้ อักษรย่อ และสำนวนภาษาที่อยู่ในข่าว
2. อ่านจับประเด็นสำคัญของข่าวและพิจารณาเหตุและผลของข้อมูลที่น่าเสนอ
3. พิจารณาข้อมูลว่าส่วนใดเป็นข้อมูลที่มีหลักฐานในการนำเสนอ ส่วนใดเป็นความคิดเห็นที่ไม่มีข้อมูลอ้างอิง

การอ่านจับใจความบทความ

บทความ (Article) คือ งานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็น หรือความรู้ในเรื่องที่คนกำลังสนใจกันอยู่ ตามทรรศนะส่วนตัวของผู้แต่งเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง บทความโดยทั่วไปจึงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ทันสมัยขนาดสั้นๆ และมีกลวิธีการแต่งที่มุ่งแสดงผลโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเชื่อถือคล้อยตาม

บทความโดยทั่วไป แบ่งออกได้กว้างๆ 3 ประเภท ดังนี้

1. บทความบรรยาย
2. บทความวิเคราะห์
3. บทความวิจารณ์

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การพยายามค้นหาความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้แต่งต้องการบอกผู้อ่านให้ได้ว่าเป็นอะไร ผู้แต่งนิยมเปิดเผยใจความสำคัญของเรื่องไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การบอกใจความสำคัญตอนท้าย
2. การบอกใจความสำคัญตอนต้น

การอ่านจับใจความร้อยกรอง

ร้อยกรอง คือ งานเขียนที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีลักษณะบังคับจำกัดคำและวรรคตอนให้รับสัมผัสกัน ไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์ ได้แก่ คำประพันธ์ประเภทกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย หรือแม้กระทั่งกลอนเปล่า (Blank Verse) ที่น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากกวีนิพนธ์ตะวันตกก็ควรนับเป็นร้อยกรองด้วย

การอ่านจับใจความร้อยกรองให้ถูกต้องรวดเร็ว มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. แก่นเรื่อง มักนิยมเปิดเผยแก่นเรื่องหรือใจความสำคัญที่สุดไว้ที่คำประพันธ์บทท้ายๆ

หรือบทสุดท้าย

3. ภูมิหลัง
4. นำเสียงหรือหางเสียงของผู้แต่ง
5. อารมณ์สะเทือนใจ

การอ่านจับใจความสำคัญโฆษณา

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2542: 608) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านจับใจความสำคัญโฆษณาไว้ว่า ปัจจุบันการโฆษณาได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเราทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านโฆษณาจึงควรเข้าใจหลักกว้างๆ ของการโฆษณาก่อนแล้วใช้ความคิดพิจารณาขณะอ่าน มีข้อเสนอแนะทั้งหมด

ข้อความโฆษณายึดหลักการเน้นน้ำเป็นสำคัญ ผู้เขียนพยายามดึงดูดความสนใจโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปรารถนาของผู้บริโภค พยายามจุดไฟปรารถนาขึ้นในหัวใจผู้บริโภคในข้อเสนอ และพยายามกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในที่สุด ดังนั้น โครงสร้างข้อข้อความโฆษณาก็จะประกอบด้วย

1. หัวเรื่องเพื่อเรียกร้องความสนใจ
2. เนื้อความเร้าใจให้อ่านต่อ
3. เนื้อความชักชวนให้ยากลอง
4. เนื้อความทำให้เกิดความเชื่อมั่น
5. ปิดท้ายด้วยการจูงใจให้กระทำ

การอ่านข้อความโฆษณาที่สร้างขึ้นจากหลักการข้างต้น จึงต้องอ่านอย่างพิจารณา ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ หัวเรื่อง การขยายความรายละเอียด ส่วนลงท้าย

ทักษะพิเศษที่ควรฝึกฝนในการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 89 – 92) ได้ให้ข้อเสนอแนะทักษะพิเศษที่ควรฝึกฝนในการอ่านจับใจความของนักเรียนว่า โดยทั่วไปนักเรียน เรียนรู้ศัพท์ต่างๆ เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิชาต่างๆ ในโรงเรียนและนอก

โรงเรียน คำที่รู้จักเหล่านั้น เป็นประสบการณ์ทางภาษาที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ การสอนอ่านจับใจความในชั้นเริ่มต้นจึงมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ให้ผู้อ่านเรื่องที่ยากขึ้น และเร็วขึ้น ดังนั้นเมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบครูจึงควรถามว่า รู้จักอะไรบ้าง คำนั้นมีความหมายว่าอะไร และเป็นคำประเภทใด นอกจากนักเรียนจะเรียนรู้จำนวนคำใหม่เพิ่มขึ้นแล้ว ทักษะพิเศษที่ครูควรฝึกเพิ่มเติมให้นักเรียนในการสอนอ่านจับใจความมี ดังนี้

1. การค้นหาใจความสำคัญที่อยู่ในข้อความแต่ละตอนของเรื่องที่อ่าน
2. การค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้จะช่วยให้นักเรียน สามารถมองเห็นใจความสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การสังเกตการณ์ที่เรียงลำดับ โดยเฉพาะคำสำคัญจะช่วยให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์และจดจำได้ดีขึ้น

4. การให้รู้จักทำนายผล เป็นการให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไป
5. การค้นหาถ้อยคำหรือประโยคที่ให้ความรู้ที่ประทับใจ กลุ่มคำเหล่านี้จะก่อให้เกิดความประทับใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความต่อไป

6. การเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน เมื่อนักเรียนเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่อเหตุการณ์ จะทำให้นักเรียนจดจำเหตุการณ์ต่างๆ ได้

7. การติดตามทิศทาง การดำเนินเรื่อง ถ้านักเรียนมีความเข้าใจ และรู้ความหมายของคำศัพท์เกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนคำศัพท์ทั้งหมดที่มีอยู่ในเรื่องจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะติดตามเรื่อง และเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี

8. การหาข้อความตามการใช้ประโยชน์ เป็นเทคนิคการใช้ห้องสมุดในการฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้บัตรรายการ อ่านสารบัญ กราฟ แผนภูมิ รวมทั้งการอ่านวิชาต่างๆ

9. การให้รู้จักสรุปเรื่องที่อ่าน เป็นการย่อเรื่องที่อ่านเพื่อสะดวกต่อการจดจำ โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักจับประเด็นสำคัญสำคัญของเรื่องด้วยการตั้งคำถาม ดังนี้

9.1 ผู้เขียนได้เสนอเหตุการณ์สำคัญอะไรที่ควรสรุปจากเรื่องนี้

9.2 นักเรียนเห็นด้วยกับข้อสรุปของผู้เขียนหรือไม่

9.3 อะไรคือ ประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนนำมาสู่ข้อสรุป

คำถามของครูจะช่วยให้แนวทางในการคิดหาคำตอบของนักเรียน ข้อสรุปที่สั้นและได้ใจความเป็นที่เข้าใจของผู้อ่านถือว่าเป็นข้อสรุปที่ดีที่สุด

1. การวิเคราะห์โครงสร้างระหว่างการอ่าน ในขณะที่อ่านและติดตามการดำเนินเรื่องนักเรียนจะเริ่มคิดเห็นประเด็นสำคัญรวมทั้งส่วนประกอบของเรื่อง แล้วถ่ายทอดสิ่งที่อ่านในส่วนที่เป็นความรู้เก็บไว้ในสมอง ช่วยให้มีความรู้ในโครงสร้างของสารเพิ่มขึ้น

2. การศึกษารูปแบบการเขียน การกำหนดหัวข้อ การให้คำจำกัดความ การเสนอความคิด ภาพ บทสรุป ของหนังสือหรือเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งทำความเข้าใจความคิดสำคัญที่ได้จากการอ่าน

3. การประเมินเนื้อเรื่อง เป็นการฝึกให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เคยอ่านเรื่องต่างๆ มา เพื่อเป็นการสร้างความคิดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวให้ผูกพันกับเรื่องที่อ่าน
5. การรู้จักเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเดียวกัน แต่มาจากหนังสือหลายเล่ม
6. การค้นคว้าแหล่งที่อ้างอิงของผู้เขียน เป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลว่าถูกต้องหรือไม่
7. การหาแนวทางหรือจุดมุ่งหมายของผู้เขียน โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนคิดในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการบอก และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง
8. การพิจารณาข้อความส่วนที่อาจแทรกอยู่ในการโฆษณา ครูจึงควรแนะนำให้พิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

- 8.1 จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องเสนอแนวคิดอะไร
- 8.2 พื้นฐานความรู้ และความคุ้นเคยของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้น
- 8.3 แหล่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อรวบรวมข้อมูล มีลักษณะน่าเชื่อถือหรือไม่
- 8.4 การยอมรับหรือการปฏิเสธขึ้นอยู่กับเหตุผลทั้ง 3 ข้อแรก และให้นักเรียนเป็นผู้

ตัดสินใจเอง

4.12 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ

สุ่นทก มั่นครุชวลิต (2539: 97) ได้นำเสนอทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความไว้ว่า การสอนอ่านจับใจความมีทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการเตรียมการสอนดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้ที่มีสติปัญญาดี จะสามารถรับรู้ ละเอียดอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนองเน้นการกระทำซ้ำๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็เป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้คือการตอบสนองที่ดี

ทฤษฎีของ Gestalt เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

1. กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งของคล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกันโครงสร้างของประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้ดีขึ้น
2. กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน

3. กฎของการต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่านให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน
 ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

4.13 พฤติกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 142 – 143) ได้ให้ข้อสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านจับใจความว่า นักเรียนมักจะแสดงพฤติกรรมการอ่านออกมาในลักษณะต่อไปนี้ที่มีปัญหาในการอ่านจับใจความว่า นักเรียนมักจะแสดงพฤติกรรมการอ่านออกมาในลักษณะต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน
  - 1.1 ถ้าครูให้อ่านตามลำพังมักจะหันเหความสนใจไปทางอื่น
  - 1.2 ชอบเล่นในเวลาเรียน
  - 1.3 ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ตอบคำถามของครูไม่ได้ แม้จะเป็นคำถามง่ายๆ
  - 1.4 จำคำที่ครูสอนไม่ได้ เพราะมีความสนใจน้อยทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
  - 1.5 สะกดคำในขณะที่อ่าน ทำให้ไม่สามารถจับใจความได้เพราะมัวมุ่งการสะกดคำ
  - 1.6 อ่านติดตะกุกตะกัก ไม่รู้จักแบ่งวรรคตอน
  - 1.7 ใช้เวลาในการอ่านออกเสียงและอ่านในใจเท่ากันเมื่ออ่านข้อความที่มีความยาวเท่ากัน โดยหลักความจริงแล้วการอ่านในใจควรใช้เวลาน้อยกว่าการอ่านออกเสียง
  - 1.8 อ่านข้ามคำบางคำในขณะที่อ่านออกเสียง
  - 1.9 ถ้าปิดหนังสือจะสะกดคำไม่ได้
  - 1.10 ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
2. ลักษณะเฉพาะในการอ่านคำ ข้อความ และการจับใจความ มักจะแสดงออกถึงปัญหาที่ปรากฏ

ดังนี้

2.1 การอ่านคำ

- 2.1.1 มีความสับสนเกี่ยวกับชื่อ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
- 2.1.2 ออกเสียงไม่ถูกต้องถ้าคำนั้นมีวรรณยุกต์
- 2.1.3 ออกเสียงคำที่หลายพยางค์ไม่ถูกต้อง
- 2.1.4 สะกดคำไม่ได้ ในการอ่านจะใช้วิธีการเดา
- 2.1.5 บอกไม่ได้ว่าเสียงที่เปล่งออกมาเป็นเสียงสั้นหรือยาว
- 2.1.6 มีความสับสนเมื่อเห็นคำคล้ายกัน
- 2.1.7 บอกความแตกต่างของคำไม่ได้
- 2.1.8 หลีกเลียงการอ่านคำยากด้วยการกระโดดข้ามไปอ่านคำอื่น

2.2 การจับใจความ

- 2.2.1 พบคำยาก แล้วอ่านเรื่องไม่เข้าใจ

- 2.2.2 จับใจความได้เมื่ออ่านในใจ แต่อ่านออกเสียงจะจับใจความไม่ได้
- 2.2.3 อ่านตามลำพังคนเดียวจะไม่เข้าใจต้องอ่านกับเพื่อนจึงจะรู้เรื่อง
- 2.2.4 อ่านเรื่องจบแล้ว ตอบคำถามไม่ได้
- 2.2.5 จำเหตุการณ์สำคัญของเรื่องไม่ได้
- 2.2.6 อ่านจบแล้วย่อเรื่องไม่ได้
- 2.2.7 จำเรื่องได้เมื่อฟังการอธิบายของเพื่อน ถ้าอ่านคนเดียวจะสับสน
- 2.2.8 ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

พฤติกรรมการณ์อ่านนั้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้ให้ข้อสังเกตพฤติกรรมการณ์อ่านของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ ไว้ดังต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้ และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุป

งานวิจัยต่างประเทศ

ซุง (Chung. 1994) ได้วิจัยเกี่ยวกับลักษณะข้อความของเอกสารจริงที่ส่งผลต่อระดับความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจเนื้อเรื่องของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันจากระดับความสามารถทางการเรียน ด้านความยาวของข้อความส่งผลต่อความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเอกสารจริงที่มีข้อความยาวมีผลทำให้นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญและทำคะแนนได้ดีกว่าเนื้อหาที่มีข้อความสั้น และเนื้อหาที่มีข้อความสั้นยังส่งผลต่อความเข้าใจระดับ macro - level ด้วย

กูลด์ (Gould. 1987) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการปูพื้นความรู้ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน การสอนโครงสร้างข้อเขียน และการจดจำเรื่องของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสอนให้นักเรียนคุ้นเคยกับโครงสร้างข้อเขียนช่วยให้นักเรียนอ่านบทอ่านได้เข้าใจ และสามารถระลึกเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีดังกล่าว นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ข้อเขียนเชิงปัญหาและการแก้ไขกับข้อเขียนเชิงเหตุผลจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนระลึกเรื่องราวได้อย่างมีระบบมากกว่า

ซู เซียง (Tzu-Hsiang. 1993: Abstract) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีการอ่าน และความตระหนักในการรู้คิดที่มีต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชาวจีนในระดับเกรด 11 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาวจีนที่เรียน

ในระดับเกรด 11 จำนวน 47 คน ที่อ่านนิทาน และนิทานที่มีคติสอนใจ โดยให้ตอบแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาวจีนระดับเกรด 11 ใช้กลวิธีการอ่านพื้นฐาน 6 วิธี คือ 1) ตัวชี้แนะ 2) ความรู้เดิม 3) ตัวชี้แนะที่เป็นรูปภาพ 4) การอ่านซ้ำ 5) ชนิดของคำ 6) ความรู้ที่เกิดขึ้นเอง (Intuition) โดยกลวิธีตัวชี้แนะ (Context Clue) เป็นกลวิธีที่นักเรียนนำมาใช้มากที่สุด

ยานิ และคณะ (Yano; et al. 1994: Abstract) ได้ศึกษาผลของการใช้บทอ่านที่มีการเพิ่มเติมรายละเอียด และทำให้ง่ายขึ้นต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้กำหนดบทอ่านจำนวน 13 บท โดยการสุ่มให้นักเรียนระดับมหาวิทยาลัยชาวญี่ปุ่นจำนวน 483 คน ให้อ่านบทอ่านแบบใดแบบหนึ่งใน 3 รูปแบบ ต่อไปนี้ คือ 1) ระดับเส้นพื้นฐานของเจ้าของภาษา 2) บทอ่านที่ทำให้ง่ายขึ้น 3) บทอ่านที่มีการเพิ่มเติมรายละเอียด แบบทดสอบที่ใช้เป็นแบบทดสอบให้ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 30 ข้อ ใช้วัดความสามารถความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่อ่านบทอ่านที่ทำให้ง่ายขึ้น ไม่ได้มีความเข้าใจในเนื้อหาของบทอ่านดีกว่าผู้ที่อ่านบทอ่านที่มีการเพิ่มเติมรายละเอียด

4.14 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

งานวิจัยในประเทศ

สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 111) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างมี 53 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ทดลองใช้ แบบฝึก และประเมิน ปรับปรุงแก้ไข แบบฝึกเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบฝึก แบบทดสอบ แผนการสอน และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.17/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัฒนาพร คุ่มไชน้ำ (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างชุดการสอนเสริมทักษะการอ่านในใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้คือ ชุดการสอนเสริมทักษะการอ่านในใจ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาก่อสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียนภายในกลุ่ม ทั้งกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน หลังการใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิสมัย ยิวชัย (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าแบบฝึกทักษะทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.87/85.75

หมายความว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.87 และสามารถทำข้อสอบหลังเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.75 แบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลมโซย ด่านขุนทด (2544: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.35/84.37 และนักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จะเห็นได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิด เป็นการอ่านเพื่อหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกการจับสาระสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น และมีผู้ให้ความสำคัญในเรื่องของการอ่านจับใจความอยู่มาก เพราะทักษะการอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญของการอ่าน สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้วิชาอื่นๆ ต่อไปได้ เป็นทักษะที่มีคุณประโยชน์กับคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะผู้ที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นประโยชน์ของการอ่านจับใจความเช่นกัน จึงได้ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ CIRC ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสมรรถภาพทางสมองในด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครู สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 29) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

ธาริณี วิทยาอนิวัตน์ (2542: 11) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการสอนหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

สมสุข ศรีสุก (2542: 21) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ หรือความสามารถในการกระทำใดๆ ที่จะต้องอาศัยทักษะ หรือมีฉะนั้นก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใดโดยเฉพาะ

ไพศาล หวังพานิช (2543: 137) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร

สันต์ ยอดพุดชา (2542: 47) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สมรรถภาพทางสมองที่เกิดจากการเรียนรู้มาแล้ว มีความรู้ความสามารถเพียงใดโดยการวัดจากแบบทดสอบในด้านพุทธิพิสัยที่ใช้วัดสมรรถภาพต่างๆ ของการเรียนรู้

วารสารณ์ บรรดิ (2543: 60) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้ว

นาฎยา ชมวิศา (2547: 9) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ในเรื่องใดๆ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดทางด้านจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

วารุณี พลเพชร (2544: 23) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ หรือความรู้ความสามารถของบุคคลที่พัฒนาดีขึ้นภายหลังจากการได้รับการศึกษา การฝึกอบรม หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้ ทักษะ ความรู้สึก ค่านิยมต่างๆ

น้ำทิพย์ ท่วมเพชร (2548: 37) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ได้รับ และพัฒนามาจากการเรียนการสอนวิชาต่างๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผล เพื่อช่วยให้รู้ว่านักเรียนมีความรู้ และทักษะมากเพียงใด และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง เช่น ระดับสติปัญญา การคิด และการแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็ก เป็นต้น

อีชเลิซ (Eysench. 1972: 28) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งซึ่งอาจมาจากการทำงานที่ต้องอาศัย ความสามารถทางร่างกายหรือสมอง

กู๊ด (Good. 1959: 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสามารถในการแสดงออก ซึ่งความรู้ และทักษะต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว

ฮูเซน และ เนวิลล์ (วราพร ชาวสุทธิ. 2542: 39; อ้างอิงจาก Husen; & Nevile. 1985: 35) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์เป็นคำที่มีความหมายกว้างซึ่งพอจะประมวลได้ว่า เป็นผลสะท้อนของความรู้และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ทักษะและความรู้กำลังพัฒนา ในส่วนพฤติกรรมความรู้ที่ต้องการวัดนั้น ต้องจำแนกแยกย่อยตามทฤษฎีใด ทฤษฎีหนึ่ง ถ้าเป็นการวัดความรู้พุทธิพิสัย ตามทฤษฎีของบลูม (Bloom. 1976: 21) ก็จะจำแนกพฤติกรรมออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจำได้หรือระลึกได้
2. ความเข้าใจ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถอธิบายได้ ขยายความด้วย คำพูดของตนเอง
3. การนำไปใช้ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ และแตกต่างจากสถานการณ์เดิมได้
4. การวิเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ เหล่านั้น

5. การสังเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวม ความรู้ และ ข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้

6. การประเมินค่า ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสิน คุณค่าของสิ่งของ หรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกัน 3 ประการ คือ ประการที่ 1 เป็นผลสะท้อนความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ทุกด้านเข้าด้วยกัน ประการที่ 2 เป็น ผลสำเร็จทางการเรียนอันเนื่องมาจากความถนัดและความสามารถของนักเรียนต่อความเข้าใจในการสอนของครู ประการที่ 3 เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการสอน

สรุปได้ว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรม การเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

5.2 องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป ดังนี้

จารุวรรณ ยังรักษา (2542: 51 - 52) ได้กล่าวถึงอิทธิพลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย และสุขภาพกายข้อบกพร่อง ทางร่างกายและบุคลิกท่าทาง
2. องค์ประกอบทางความรัก และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
3. องค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรม และสังคม
4. องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
5. องค์ประกอบทางการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

วรรณ ชันชชัย (2547: 21) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของ วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความสามารถทางด้านต่างๆ คือ ความรู้ความเข้าใจ ซึ่ง อาจได้มาจากการบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ นักศึกษาจะได้แสดงพฤติกรรม ถึงการมีส่วนร่วมในการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง การนำความรู้ และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในทักษะปฏิบัติการ ในการใช้เครื่องมือเจตคติ และความสนใจ ซึ่งมีแนวโน้มที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้าง และสามารถปรับตัว ได้ดี

แมตดอกซ์ (กัญจนา ลินทร์ทนกุล. 2540: 292 - 298; อ้างอิงจาก Maddox) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. สติปัญญา ประมาณร้อยละ 60
2. ความพยายามและวิธีการเรียน ประมาณร้อยละ 30
3. สภาพแวดล้อมอื่นๆ ประมาณร้อยละ 10

ริเชย์ (กัญจน ลินทร์ธนกุล. 2540: 292 – 298; อ้างอิงจาก Richey. 1986: 132 – 181;) ได้สรุปถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. ผู้เรียน ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้เรียนประกอบด้วย ลักษณะทางประชากร คุณลักษณะด้านความสามารถ ทั้งทางด้านร่างกาย และความรู้ ความคิด สมรรถภาพและเจตคติ
2. เนื้อหาวิชา ปัจจัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาประกอบด้วย แบบของผลการเรียนรู้ (พุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย) ความสามารถทางสมอง (ความสนใจ ความคงทน การถ่ายทอด และขอบเขตของเนื้อหาวิชา)
3. สิ่งแวดล้อม ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย คุณลักษณะเชิงทำเลที่ตั้ง และสภาพบรรยากาศ ซึ่งได้แก่ บริบททางสังคมในด้านอิทธิพลจากภายนอก บรรยากาศภายในองค์กรวัสดุ และการจัดการ คุณลักษณะ และการปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กร
4. วิธีการสอน ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนประกอบด้วย ขอบเขตของเนื้อหา กลวิธีการสอน การเสนอเนื้อหา และการจัดลำดับเนื้อหา

จากแนวคิดที่กล่าวมา องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถจำแนกได้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรที่ถือเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะสูง หรือต่ำนั้น จะมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางสติปัญญา และองค์ประกอบที่มีได้เกี่ยวข้องกับสติปัญญา ซึ่งครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจ รู้จักที่จะส่งเสริมและจัดปัจจัยที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนจะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างเต็มที่ต่อไป

5.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียน โดยจะทำการวัดหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการวัด นั่นคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ลิวน์ สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 15 – 20) ได้กล่าวถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดเนื้อหาวิชาที่เรียนผ่านมาแล้วว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงใด โดยมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนเขียนตอบกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง ซึ่งมี 2 แบบ คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่ดำเนินการสอบแบบมาตรฐาน การแปลคะแนนก็เป็นมาตรฐาน สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา และยอมรับในคุณภาพที่สามารถขยายอิงสู่ประชากรได้ การดำเนินการในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานนี้ต้องทำตามคู่มือทุกอย่างไม่ว่าการแจก การอธิบาย การใช้เวลา การตรวจ และการแปลคะแนนของข้อสอบ
2. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบจำลองสร้างตามจุดประสงค์ของครูที่สอนเป็นคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน ซึ่งเป็นการทดสอบว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บทพร่องในส่วนใดจะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู บางฉบับ

อาจไม่ได้ทดลองสอบมาก่อน กลุ่มตัวอย่างไม่คลุมประชากร การดำเนินการสอบจึงยังไม่มาตรฐานแก้ไขได้ทุกระยะ ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสร้างข้อสอบ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นจึงเชื่อถือได้น้อยกว่าแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนี้ จะมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้านเหมือนกัน ดังนี้

- 2.1 วัดด้านการนำไปใช้
- 2.2 วัดด้านการวิเคราะห์
- 2.3 วัดด้านการสังเคราะห์
- 2.4 วัดด้านการประเมินค่า

สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 73 – 79) ได้เสนอว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างขึ้นมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or essay test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นของแต่ละคน
2. ข้อสอบแบบกา ถูก - ผิด (True-false test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่ และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด ใช่ - ไม่ใช่ จริง - หรือไม่จริง เหมือนกัน - ต่างกัน เป็นต้น
3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้เพื่อให้ได้ใจความและถูกต้อง
4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ (Short answer test) เป็นข้อสอบคล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการ สั้นๆ และกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง
5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ โดยมีคำถามหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะจับคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้
6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice) จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำ หรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูก และตัวเลือกที่เป็นตัวลวง และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผินๆ จะเห็นว่า ทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

5.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2546: 67 – 71) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้ ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ความเที่ยงตรง จึงเปรียบเสมือนหัวใจของการทดสอบ
  2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่ คงวาไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม
  3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน และไม่เปิดโอกาสให้ทำข้อสอบได้โดยการเดา
  4. ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะต้องไม่ถามผิวเผิน หรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดดัดแปลงแก้ปัญหาแล้วจึงตอบได้
  5. ความยอดเยี่ยม (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย
  6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทาง หรือทิศทางคำถามตอบชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่แฉงกลเม็ดให้นักเรียนง
  7. ความเป็นปรนัย (Objective) โดยมีคุณสมบัติ 3 ประการ
    - 7.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน
    - 7.2 ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือตรวจหลายคน
    - 7.3 แปลความหมายของคะแนนให้เหมือนกัน
  8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบมากพอประมาณ ใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจสอบให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสิ่งแวดลอมในการสอบที่ดี
  9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกผู้เข้าสอบแบบทดสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง
  10. ความยาก (Difficulty) ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ข้อสอบที่ดีคือ ข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป หรือมีความยากพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์นั้นความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ดีได้แม้ว่าจะเป็นข้อสอบที่ง่ายก็ตาม
- สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทางการเรียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามผลการวิเคราะห์แล้วจึงจัดทำแบบทดสอบเพื่อนำไปใช้จริง

5.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิจักรูญ (2544: 99 – 101) และ พร้อมพรรณ อุดมลิน (2545: 29 – 33) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกันพอสรุปได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นการระบุจำนวนข้อสอบ และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ครูมุ่งหวังให้เกิดกับนักเรียน ซึ่งครูจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและคีย์วิธีสร้าง

โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา และตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะใช้แบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน แล้วคีย์วิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในขั้นที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้ง ก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจทางข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอนจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่า ข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดี อาจจะต้องตัดทิ้ง หรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

บุญธรรม กิจปริดาภิรุต (2542: 75) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ
2. เลือกชนิดและแบบของแบบทดสอบ
3. เขียน (ร่าง) ข้อคำถาม
4. จัดเรียงและทำรูปเล่ม
5. ตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไข
6. ตรวจสอบคุณภาพ

ในส่วนพฤติกรรมความรู้ที่ต้องการวัดนั้น ต้องจำแนกย่อยตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง ถ้าเป็นการวัดความรู้พุทธิพิสัย ตามทฤษฎีของ บลูม (Bloom, 1976: 21) จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจำได้หรือระลึกได้
2. ความเข้าใจ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถอธิบายได้ขยายความด้วยคำพูดของตนเองได้
3. การนำไปใช้ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ เหล่านั้นด้วย
4. การวิเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ เหล่านั้นด้วย
5. การสังเคราะห์ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้
6. การประเมินค่า ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ต้องวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดชนิดของข้อสอบและคีย์วิธีสร้าง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนข้อสอบ ตรวจสอบข้อสอบ จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองสอนและวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการ และแนวคิดการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยตามขั้นตอนดังกล่าว

5.6 การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

บลูม (Bloom. 1956: 6 - 7) ได้จำแนกองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จะมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางสติปัญญา ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การวัดพฤติกรรมดังกล่าวสามารถวัดได้ โดยการใช้ข้อสอบซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันและจะวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 6 ระดับหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ออกข้อสอบ

2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) จะมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและสมอง ที่มีความสามารถในการปฏิบัติจนมีทักษะ มีความชำนาญในการดำเนินงานต่างๆ ตลอดจนการใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอันเป็นความสามารถที่พึงสร้างให้เกิดขึ้นได้ ความแคล่วคล่องในการปฏิบัติงาน เช่น การพิมพ์ดีด การแกะสลัก การใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานช่างต่างๆ เป็นต้น

การวัดผลด้านทักษะพิสัยทำได้ดังนี้ คือ ตรวจผลงาน สังเกตการปฏิบัติงานจริง และสอบข้อเขียน ใช้เทคนิคการสร้างข้อสอบที่แตกต่างไปจากการสอบภาคทฤษฎี อาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้การวัดผลการศึกษาจะช่วยให้สามารถสร้างได้ และใช้วัดการปฏิบัติงานได้

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) จะมุ่งพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตใจหรือความรู้สึกเกี่ยวกับความสนใจ เจตคติและการปรับตัว เช่น เจตคติ ค่านิยม ความซาบซึ้ง การตรงต่อเวลา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาที่ตนศึกษาอยู่ การมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ครู อาจารย์ ความเป็นประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย ความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวัดผลด้านจิตพิสัยกระทำได้ 2 ทาง คือ การสังเกต (Observation) โดยผู้สอนจะเป็นผู้สังเกต และลงความเห็นของระดับความประพฤติ ความเห็นของเพื่อน การทำสังคมมิติ (Sociometric) เป็นต้น และการทำข้อสอบทำได้ยาก เพราะผู้ออกข้อสอบน่าจะเป็นนักวัดผล และนักจิตวิทยา จึงจะทำได้การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักการศึกษาได้กล่าวไว้ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญในการวัด และการประเมินผลจากพฤติกรรมการเรียนการสอนไว้ 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย สรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าในสถานศึกษาผู้สอนทุกคนได้วางแผนการเรียนการสอน และการสอบไว้แล้วในทุกด้านจะช่วยให้นักศึกษามีพฤติกรรมทุกด้านประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การวิเคราะห์พฤติกรรม ที่พึงประสงค์ในการวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถนำมาใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายรายวิชา

5.7 คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546: 16) ได้กล่าวถึงคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. ความตรง (Validity) เป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้อย่างถูกต้อง ตรงกับสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ได้แก่ความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง และความตรงเชิงทฤษฎี
2. ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบที่มีความเที่ยงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย
3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เป็นคุณสมบัติของข้อสอบ ซึ่งต้องมีหลักเกณฑ์ถูกต้องตามหลักวิชาและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งได้แก่ ความชัดเจนของข้อคำถาม คำถามที่ดีต้องอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน การตรวจให้คะแนนตรงกัน เผลยตรงกัน และการแปลความหมายของคะแนนตรงกัน
4. ความยากง่ายของข้อสอบ (Difficulty) ข้อสอบในแต่ละข้อจะต้องไม่ยากหรือง่ายเกินไป ข้อสอบที่มีความยากง่ายปานกลางเป็นข้อสอบที่ดี เพราะช่วยแปลความหมายของคะแนนได้ดี
5. อำนาจจำแนก (Discriminating) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภท ได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุด
6. ความยุติธรรม (Fairness) เป็นแบบทดสอบที่ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันที่ผู้สอบจะทำข้อสอบได้ตามความสามารถจริงของเขาในวิชานั้นๆ ซึ่งลักษณะที่สำคัญ คือ ต้องไม่มีความลำเอียงเข้าข้างกลุ่มใด และไม่เปิดโอกาสให้คนเก่งหรือคนอ่อนเดาข้อสอบได้
7. ความลึก (Searching) เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้สอบได้คิดค้นคำตอบด้านความสามารถในระดับสติปัญญาที่อยู่ในขั้นสูง ไม่ควรถามแต่เพียงความรู้ความจำเท่านั้น ควรถามเพื่อวัดความเข้าใจ กระบวนการ และถามลึกถึงขั้นการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล
8. จำเพาะเจาะจง (Definite) นักเรียนอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่า ควรถามถึงอะไรหรือให้คิดอะไร ไม่ถามคลุมเครือ
9. คำถามยั่วยุ (Exemplary) เป็นข้อสอบที่มีลักษณะท้าทายชวนให้คิดต่อ นักเรียนสอบแล้วมีความอยากรู้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น
10. ประสิทธิภาพ (Efficiency) สามารถให้คะแนนได้เที่ยงตรงมากที่สุด โดยใช้เวลา แรงงาน เงินทองน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า การสร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทางการเรียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามผลการวิเคราะห์แล้วจึงจัดทำแบบทดสอบเพื่อนำไปใช้จริง

จากการศึกษาหลักการและแนวคิดของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ที่กล่าวมาข้างต้น ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องมีเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนผ่านไป แล้ว ซึ่งถ้ามีเครื่องมือดีและมีคุณภาพ จะส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด เพราะสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัด

และสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนออกจากกันได้

5.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

เมอร์ฟี (Murphy. 1993: Online) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของหลักสูตรบูรณาการต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน เจตคติของครูและผู้บริหาร และประสิทธิภาพของครู จุดประสงค์เพื่อการศึกษาอิทธิพลของหลักสูตรบูรณาการต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน เจตคติของครูและผู้บริหารและประสิทธิภาพของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 โรงเรียนในรัฐอริโซนา เป็นโรงเรียนนำร่องที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ 3 โรงเรียน ไม่ใช้หลักสูตรบูรณาการ 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อ่อนของนักเรียนที่ห้องถิ่นสร้างขึ้นใช้เป็นเกณฑ์ แบบวัดบุคลิกลักษณะและเจตคติต่อหลักสูตรบูรณาการของครูและผู้บริหารและแบบวัดประสิทธิภาพของครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะเพิ่มขึ้น ครูและผู้ร่วมงานในการใช้หลักสูตรบูรณาการมีเจตคติทางบวกต่อการสอนตามหลักสูตรบูรณาการ ในขณะที่ครูที่สอนตามหลักสูตรรายวิชามีเจตคติเป็นกลางต่อการสอนของตนและครูที่สอนตามหลักสูตรบูรณาการได้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างประสิทธิภาพของครูและความเชื่อว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้มากในหลักสูตรบูรณาการ

เออร์ซิน (Ursin. 1995) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4 MAT ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนระดับ 9 ที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ โดยกลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในรัฐคอนเนตทิคัต จำนวน 48 คน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามรูปแบบ 4 MAT และกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการสอน ตามหนังสือเรียนด้วยหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับโลก เป็นเวลา 1 เดือน ผลการวิจัยสรุปว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเจตคติ ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

สลาวิน (Slavin. 1978: Abstract) ได้ทดลองเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านภาษา และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนต่างเชื้อชาติและสีผิว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกรด 7 จำนวน 62 คน เป็นนักเรียนผิวขาว 25 คน และนักเรียนผิวดำ 37 คน จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม นักเรียนในกลุ่มทดลองใช้ การเรียนด้วยเทคนิค เอสทีเอดี มีการให้รางวัลเป็นทีม ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมใช้วิธีการเรียนแบบปกติทั้งชั้น มีการให้รางวัลเป็นรายบุคคล ทั้งสองห้องสอนโดยครูคนเดียวกัน และใช้เนื้อหาเรื่องเดียวกัน เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า นักเรียนผิวดำในกลุ่มทดลองเรียนรู้ได้ดีกว่า นักเรียนผิวขาวในกลุ่มควบคุม และพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนที่ต่างเชื้อชาติสีผิวที่ดีกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

วิลเลียม (William. 1981: 16505 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณระหว่างการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้กับการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา โดยกลุ่มทดลองสอนแบบสืบเสาะหาความรู้และกลุ่มควบคุมสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง จากการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

งานวิจัยในประเทศ

นิตยา ชังคมานนท์ (2544: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค จีไอ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกัน ในรายวิชา ส 503 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 83 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 43 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคจีไอ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคจีไอ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะการทำงานของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคจีไอหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สมหมาย มะลิกอง (2552: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปที่เน้นทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุดมศีลวิทยา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง (Intact group) จับฉลาก จำนวนห้องละ 35 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา และความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา

อุบล กลิ่นหอม (2551: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สมบูรณ์กุลกันยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน หลังได้รับวิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเปรียบเทียบรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองคู่ คือ กลุ่มเก่งกับอ่อน และกลุ่มปานกลางกับอ่อน ความสามารถในการ

ทำงานกลุ่ม ทั้ง 5 องค์ประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับวิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม พบว่า อยู่ในระดับสูง ทุกองค์ประกอบ

ญาดา หอมเกษร (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC กับกลุ่มการเรียนรู้ตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชนตจอห์น บัปติสต์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชนตจอห์น บัปติสต์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 20 คน ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู และผลเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ไม่แตกต่างกัน

เกษรา เฌงงาม (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการ และการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี (STAD) ที่เรียนเรื่องมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบบูรณาการกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบร่วมมือด้วย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างจากการเรียนด้วยการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี (STAD)

พรศรี ดาวรุ่งสุวรรณ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยที่ค้นคว้าเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ เกิดจากครูผู้สอนได้ศึกษา พัฒนาสื่อการสอน ตลอดจนคิดเทคนิควิธีการสอนต่างๆ มาใช้ในการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และตัวผู้เรียน จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ ที่มีการฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิด และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในทักษะที่ได้เรียนมากขึ้นไปด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบแผนการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 91 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน โดยมาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วนำมาจับสลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอน คือ

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นวิธีการสอนอ่านแบบ CIRC จำนวน 6 แผนฯ ละ 3 คาบฯ ละ 50 นาที

- 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู จำนวน 6 แผนฯ ละ 3 คาบฯ ละ 50 นาที

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด คือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอน มีดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน แบบ CIRC

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน แบบ CIRC เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มทดลอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ ขอบข่ายของเนื้อหา สาระ การวัด การประเมินผล และสื่อการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรูปแบบ CIRC

1.3 กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ ข่าว บทความ นิทาน เรื่องสั้น เรื่องเล่าจาก ประสบการณ์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.4 สร้างแผนการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นการเรียนรูปแบบ CIRC จำนวน 6 แผน ใช้เวลาในการสอนแผนละ 3 ชั่วโมง คาบละ 50 นาที ใช้เวลารวม 18 ชั่วโมง โดยใช้ลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (ขั้นนำเสนอบทเรียน)

1. แจกจุดประสงค์ของการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมทีม

2. อธิบายแหล่งข้อมูล และใบงานแก่นักเรียน

3. อธิบายการทำงานของทีม ได้แก่ การแบ่งงานกันเป็นทีม รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

รับฟังเรื่องและความคิดเห็นจากเพื่อน ร่วมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนสมาชิกในทีม ซึ่งจะแบ่งทีมนักเรียนออกเป็น ทีมละ 4 คน ให้มีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยใช้อัตราส่วน 1:2:1 โดยพิจารณา จากคะแนนสอบก่อนเรียน ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน

4. นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อทีม และเขียนลงในเอกสารที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน

2. นำเสนอโดยแถบบันทึกเสียง รูปภาพ แผนภูมิ ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยเชื่อมโยง

ประสบการณ์เดิมกับความรู้ที่จะเรียนใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรม

1. นักเรียนทุกคนในทีมอ่านเรื่องตามที่กำหนดไว้ในใบงานครึ่งเรื่อง
2. จับคู่ในทีมสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยสรุปจากประโยค ใจความสำคัญ แต่ละย่อหน้าของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง วิเคราะห์แนวคิดของเรื่องกับคู่ของตนเอง นำมาสรุปเป็นสำนวนภาษาของตนเอง เขียนลงในใบงาน 1 ชุด (ทุกคน จับคู่)
3. สันทนาและอภิปรายทีมย่อย 4 คน แล้วช่วยกันเขียนสรุปเป็นผลงานของทีม 1 ชุด (ช่วยกันเป็นทีม)
4. ทุกคนร่วมกันแต่งเรื่องตอนจบ โดยใช้วิธีเขียนรอบวง และร่วมกันเขียนเป็นผลงานของทีม 1 ชุด (ช่วยกันเป็นทีม)
5. นักเรียนจับคู่ในทีมอ่านเรื่องที่กำหนดให้จนจบ (ทุกคน จับคู่)
6. นักเรียนนำคำยากในเรื่อง ตามรายการที่กำหนดจับคู่ในทีม ผลิตกัน แปลความ ดีความ และฝึกเขียนคำที่มักเขียนผิด (ทุกคน จับคู่)

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

1. สมาชิกในทีมแบ่งงานเพื่อเสนอชื่อเรื่อง สรุปใจความสำคัญ แนวคิด และวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน (ช่วยกันเป็นทีม)
2. สมาชิกทีมอื่นๆ ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยครูช่วยปรับสำนวนภาษา และแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ พร้อมทั้งติชม ให้กำลังใจแก่สมาชิกในกลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละคนประเมินผลงานของทีม และสมาชิกในทีมจากแบบประเมินที่กำหนดให้ (ทุกคน)
4. หลังจากเรียนจบแล้ว ครูทดสอบและประเมินผลนักเรียน โดยนักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือกันได้ และประกาศผลทีมที่ผ่านเกณฑ์ให้ทราบ (ทุกคน)
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้มาหาค่าประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80

วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน แบบ CIRC

การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน แบบ CIRC เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มทดลอง มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
2. นำแผนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแผน เพื่อพิจารณาในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหาและโครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.66
3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้ว ไปปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อนำมาใช้ทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อ

หาข้อบกพร่องเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้ภาษาและเวลาที่กำหนด แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เรียบร้อย ก่อนนำไปใช้สอนจริง ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.89/83.08

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านตามคู่มือครู

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านตามคู่มือครู เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มควบคุม โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร ในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระ การเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดแนวการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน ซึ่งได้แก่ ข่าว บทความ นิทาน เรื่องสั้น เรื่องเล่าจากประสบการณ์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 สร้างแผนการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นการเรียนรู้ตามคู่มือครู จำนวน 6 แผน ใช้เวลาทำการสอนแผนละ 3 ชั่วโมง คาบละ 50 นาที ใช้เวลารวม 18 ชั่วโมง โดยใช้ลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

- สร้างความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนใช้การพูดคุยซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน หรือใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อเชื่อมประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ ให้นักเรียนเกิดความสนใจ และพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน/ขั้นปฏิบัติ

1. แจงจุดประสงค์ของบทเรียน ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบว่า เมื่อเรียนจบเนื้อหาที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนต้องบอกใจความสำคัญ แนวคิดหลักของเรื่อง รายละเอียดของโครงสร้างในการดำเนินเรื่อง และลักษณะการใช้ภาษาของเรื่องได้

2. ทบทวนความรู้เดิม ครูทบทวนความรู้เรื่องที่นักเรียนจะเรียน ซึ่งนักเรียนมีอยู่ก่อนแล้ว อันจะเป็นพื้นฐานหรือประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ในการเรียนรู้ โดยการสนทนาซักถาม หรือให้นักเรียนปฏิบัติ

3. เสนอบทเรียนใหม่ ครูอธิบาย ลักษณะใจความสำคัญ แนวคิดหลักของเรื่อง เนื้อหา และใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบกิจกรรมในบทเรียนใหม่

4. ให้แนวทางในการเรียนรู้ ครูอธิบายลักษณะใจความสำคัญ การพิจารณาแนวคิดของเรื่อง และการวิเคราะห์รายละเอียดแนวคิดของเรื่อง และการใช้ภาษาในเนื้อเรื่อง

4.1 นักเรียนอ่านเรื่องที่เตรียมมาให้

4.2 ครูอธิบายเกี่ยวกับการวิเคราะห์ใจความสำคัญ แนวคิดของเรื่อง และลักษณะการใช้ภาษาในเนื้อเรื่อง

5. ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วฝึกจับใจความสำคัญ หาแนวคิดของเรื่อง และ การใช้ภาษาในเนื้อเรื่อง

6. ตอบคำถามจากเรื่องและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

7. ผลการปฏิบัติและการประเมินผล

7.1 นักเรียนร่วมกันเขียนสรุปใจความสำคัญ แนวคิดของเรื่อง และความคิดเห็นต่อแนวคิดในเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เพื่อร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน

7.2 ครูช่วยนักเรียนสรุปความตามที่ได้อภิปราย โดยปรับสำนวนภาษาให้สละสลวยขึ้น และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ พร้อมทั้งช่วยให้กำลังใจโดยให้คำติชม หรือวิจารณ์ด้วยตนเอง หรือเพื่อนนักเรียนช่วยกันประเมินก็ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ส่งเสริมความแม่นยำ

1.1 ครูอธิบายเรื่องการเขียนจับใจความสำคัญโดยใช้ใบความรู้ประกอบ

1.2 นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านตามที่ตนเข้าใจ

2. การวัดผลประเมินผล และประเมินพฤติกรรมการว่า บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ตามที่ต้องการในแต่ละคาบ ด้วยการทำแบบฝึกหัด หรือจากการทำแบบประเมินผลตนเองหลังเรียน หรือสังเกตพฤติกรรมอื่นๆ ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านตามคู่มือครู

การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านตามคู่มือครู เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มควบคุม มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. นำแผนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแผน เพื่อพิจารณาในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหาและโครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.66

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้ว ไปแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้สอนจริง ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.61/80.75

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ สาระ การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

1.2 ศึกษาตัวชี้วัด เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อสร้าง ตารางวิเคราะห์ข้อสอบโดยแบ่งพฤติกรรมการวัด 5 ด้าน ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์

1.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นข้อสอบ ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วิธีการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการ ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณา เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณลักษณะ ของแบบทดสอบในด้านความสอดคล้องของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และความ เหมาะสมของตัวเลือก เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาจากข้อสอบที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน สองคอนวิทยาคม จำนวน 50 คน ที่เรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว เพื่อทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

4. นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบเกินหนึ่งคำตอบให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจสอบคะแนนเรียบร้อยแล้วนำมาเรียงค่าคะแนนจากสูง ไปหาต่ำ ใช้เทคนิคร้อยละ 27 ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 ชุด กลุ่มสูง 1 ชุด กลุ่มต่ำ 1 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.1 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952: 1 - 32) โดยจัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70 จำนวน 40 ข้อ

4.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่คัดเลือกไว้ 40 ข้อ ไปใช้ กับนักเรียนที่เคยเรียนเรื่องนี้แล้ว และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 215 - 217) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ผ่านการคัดเลือก และหาคุณภาพ ทุกขั้นตอนไปจัดพิมพ์ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529: 125 – 127)

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีสัดส่วนจำนวนข้อในแต่ละตัวชี้วัดตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 40 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้การตั้งคำถาม และตัวเลือก โดยพิจารณาจากข้อสอบที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

2. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบเกินหนึ่งคำตอบให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจสอบคะแนนเรียบร้อยแล้วนำมาเรียงค่าคะแนนจากสูงไปหาต่ำ ตัดกลุ่มสูงโดยใช้สัดส่วน 27% แล้วแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 ชุด กลุ่มสูง 1 ชุด กลุ่มต่ำ 1 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

2.1 หาค่าหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เทห์ ฟาน (Fan, 1952: 1 – 32) โดยจัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.70 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.70 จำนวน 40 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่คัดเลือกไว้ 40 ข้อ ไปใช้กับนักเรียนที่เคยเรียนเรื่องนี้แล้ว และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยคำนวณจากสูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543 : 215-217) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.3 นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 6) ซึ่งมีลักษณะการทดลอง ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	การทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	~ X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้จากการสุ่ม
C	แทน	กลุ่มควบคุม
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การสอนอ่านแบบ CIRC
~X	แทน	การสอนอ่านตามคู่มือครู

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยสอนกลุ่มละ 18 คาบๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้เนื้อหาเดียวกัน และระยะเวลาสอนเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม
2. จัดปฐมนิเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียนจุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้
3. ทำการทดสอบก่อนการเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น
4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้
  - 4.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมแบบ CIRC
  - 4.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือครู
  - 4.3 ทำการทดสอบหลังการทดลองกับผู้เรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง
  - 4.4 ตรวจสอบผลการสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนของคะแนนของแต่ละกลุ่ม
- 5.2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Samples ในรูป Different Scores
- 5.3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1. สถิติพื้นฐาน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยคำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6.1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร (ลัวิน สายยศ; และ อังคณา สายยศ.

2536: 63)

$$S^2 = \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

6.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 115 - 118)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย โดยใช้เทคนิค 27% จากตารางวิเคราะห์ข้อสอบของจุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952: 63)

6.2.2.1 ค่าความยากง่าย

$$P = \frac{R}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนี้ถูก
	n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนี้ทั้งหมด

6.2.2.2 ค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{R_U - R_L}{\frac{n}{2}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	R_U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	R_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยคำนวณจากสูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ลิ้น สายยศ, และ อังคณา สายยศ. 2543: 215 - 217)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ หรือ คือ $1 - p$
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

6.2.4 หาค่าประสิทธิภาพ คือ การหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ซึ่งมีแนวทางการคำนวณ ดังนี้

6.2.4.1 การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{n \times A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X_1$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมใหม่ทเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมใหม่ทเรียน
	n	แทน	จำนวนผู้เรียน

6.2.4.2 การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{N \times B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีการทางสถิติ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (t-test Independent Samples) ในรูป Different Scores (Scott, 1967: 264) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t - distribution
	MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลัง

		การเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
S_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม
$S_{MD_1-MD_2}$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD_1 และ MD_2

6.3.2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนภายในกลุ่มเดียวกัน โดยวิธีการทางสถิติ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระจากกัน (t-test Dependent Samples) (ลิ้น สหายยศ; และ อังคณา สหายยศ. 2538: 104) มีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}; df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือครู
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือครู
	n	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S_r^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
S_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ ยกกำลังสอง
MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
t	แทน	ค่าสถิติของการแจกแจงแบบที (t - distribution)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	ก่อนเรียน	หลังเรียน	S^2	MD	t	P
กลุ่มทดลอง	30	29.80	34.83	0.69	5.03	9.60**	.000
กลุ่มควบคุม	30	30.13	32.30	1.37	2.17		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC

ตาราง 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	30	29.80	151	823	18.71**
หลังการทดลอง	30	34.83			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตาราง 4 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยกลุ่มควบคุม	n	$\bar{X}$	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	30	30.13	65	151	20.04**
หลังการทดลอง	30	32.30			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตาราง 5 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	ก่อนเรียน	หลังเรียน	S^2	MD	t	P
กลุ่มทดลอง	30	29.83	33.77	1.56	3.94	4.33**	.000
กลุ่มควบคุม	30	29.73	32.40	1.42	2.67		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC

ตาราง 6 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มทดลอง	n	$\bar{x}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	30	29.83	118	496	20.55**
หลังการทดลอง	30	33.77			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตาราง 7 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มควบคุม	n	$\bar{x}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	30	29.73	80	236	16.5**
หลังการทดลอง	30	32.40			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
5. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ CIRC
6. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนอ่านตามคู่มือครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกัน

5. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 91 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน โดยมาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วนำมาจับสลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพัฒนาจากรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 20 คาบ

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการสอนของคู่มือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 20 คาบ

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ สร้างขึ้นตามความรู้ ความสามารถอันเกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ ตามตัวชี้วัดในทุกสาระการเรียนรู้ ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้วตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อ ได้ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.50 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70 และค่าความเชื่อมั่น 0.88

3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ สร้างขึ้นโดยให้หาประโยคใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตั้งชื่อเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์ ตอบคำถามจาก เรื่องที่อ่าน และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน แล้ว ตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อ ได้ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.40 – 0.70 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.70 และค่าความเชื่อมั่น 0.85

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยสอนกลุ่มละ 20 คาบๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้เนื้อหาเดียวกัน ทั้งสองกลุ่ม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสอน ดังนี้

4.1 จัดประชุมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียน

4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

4.3 ดำเนินการทดลองโดยการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างไว้ คือ กลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตาม คู่มือครู

4.4 ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับการทดสอบ ก่อนการทดลอง

4.5 ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Samples ในรูป Different Scores
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน ตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู จากผลการวิจัยได้ผลดังนี้

1. จากสมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน

จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม กล่าวคือ การสอนอ่านแบบ CIRC ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา หอมเกษร (2552: บทคัดย่อ) ที่ได้สรุปผลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

จากผลการวิจัยแสดงว่า การสอนอ่านแบบ CIRC เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน มีการฝึกเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน เหมาะสมที่จะใช้ฝึกเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา นักเรียนที่เรียนอ่อนได้มีโอกาสฝึกกิจกรรมเป็นคู่ร่วมกับเพื่อนนักเรียนที่เก่งกว่า ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนของตนเองได้ดีขึ้น อีกประการหนึ่งในการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน เป็นการนำนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน มาทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ ทำให้นักเรียนที่เก่งได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่เรียนอ่อนก็ต้องพยายามปรับปรุงทักษะของตนเองให้ดีขึ้น เพราะหลังจากจบการฝึกกิจกรรมกลุ่มแล้ว จะมีการทำแบบทดสอบย่อย ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องทำแบบทดสอบให้ผ่าน ดังนั้นแต่ละกลุ่มจึงต้องช่วยเหลือกัน เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มผ่านเกณฑ์ ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นกว่าปกติ สอดคล้องกับคำกล่าวของ สตรีย์ บาวเออร์ (2535: 14 - 21) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าแบบ

ปกติ และอาจช่วยแก้ปัญหาการสอนอ่านด้วยวิธีจัดกลุ่มการอ่าน นอกจากนี้ การเรียนแบบ CIRC มีการทดสอบบ่อยครั้ง ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและพยายามตั้งใจเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ อารี พันธุ์มณี (2534: 198 - 200) ที่กล่าวว่า คะแนนจากการสอบบ่อยครั้งจะเป็นสิ่งจูงใจและมีความหมายต่อนักเรียนอย่างมาก การทดสอบบ่อยครั้ง จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนตื่นตัวในการเรียน สนใจ เอาใจใส่อย่างจริงจัง และส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา หอมเกษร (2552: 71) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ CIRC สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

จากผลการวิจัยแสดงว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น เนื่องจากในการจัดกิจกรรมในการเรียน เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความร่วมมือกันสูง จำนวนนักเรียนในกลุ่มมีความเหมาะสม ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย มีความมั่นใจในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นต่างๆ ตามรูปแบบกิจกรรมวิธีการประเมินผลงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความสุขและกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะทุกคนมีความสำคัญต่อกลุ่ม เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ที่มีเป้าหมายร่วมกัน ดังงานวิจัยของ ปัทมณ รักษนอง (2547: 88 - 89) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เทคนิคการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอน โดยใช้เทคนิคการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ ซึ่งเป็นประเภทเดียวกับรูปแบบ CIRC สูงกว่าการเรียนรู้อตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมมติฐานข้อที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง พบว่า คะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการสอนตามคู่มือครู ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากผลการวิจัยแสดงว่า การสอนตามคู่มือครูเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์แบบ เริ่มจากการกระตุ้นความสนใจนำเข้าสู่บทเรียน แล้งจุดประสงค์ในการเรียน เช่น ในการอ่าน นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่าน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนต่อเนื่อง และในขั้นปฏิบัติการอ่าน นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปราย วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่าน จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. สมมติฐานข้อที่ 4 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกัน

จากผลการทดลอง พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงว่าการสอนอ่านแบบ CIRC ทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลศรี กิจเฉลา (2544: 101 - 102) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทย และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิจัยแสดงว่า การสอนอ่านแบบ CIRC ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่า การสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้เป็นผลมาจาก การสอนอ่านแบบ CIRC เป็นการสอนที่มีกิจกรรมในการฝึกทักษะการอ่าน โดยมีความร่วมมือช่วยเหลือกันฝึกกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข ความมั่นใจ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในกลุ่มย่อย ซึ่งครูจัดเตรียมให้นักเรียนได้ฝึกตามลำดับขั้นตอน และจากความช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันฝึกทักษะการอ่าน คิดหาคำตอบให้กับกลุ่มของตน ยิ่งเป็นการฝึกและพัฒนาการอ่านของนักเรียนมากขึ้น และส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้นไปด้วย

5. สมมติฐานข้อที่ 5 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากผลการทดลอง พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา พานอังกาบ (2550: 83) ที่ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือการจัด

การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนโดยตรง วิธีอ่าน ความสำคัญของการอ่าน ด้วยการแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถ จัดระบบการให้รางวัล หรือยกย่องกลุ่มที่ทำกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้เรียนอยู่ในกลุ่มเดียวกันช่วยเหลือสนับสนุน ตรวจสอบ และแนะนำ เพื่อให้สมาชิกเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้แบบ CIRC จึงส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น ตามที่ สลาวิน (Slavin, 1990) กล่าวถึงเทคนิค CIRC ไว้ว่าเป็นรูปแบบหรือเทคนิควิธีสอนเขียนเรียงความ โดยเริ่มจากการสอนอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจากการอ่านจะช่วยพัฒนาการเขียนให้ดีขึ้น

6. สมมติฐานข้อที่ 6 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการทดลองและหลังการทดลองมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่า หลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เป็นผลมาจาก การสอนตามคู่มือครูเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีลำดับขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสนใจในการเรียน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ อภิปราย ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก นักเรียนผ่านกระบวนการเรียนที่ฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย โดยครูเป็นผู้ชี้แนะความถูกต้อง ทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู จึงมีความสามารถในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้วิจัยควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการทดลอง เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC จำเป็นต้องใช้เวลานานมาก

1.2 ครูต้องเป็นผู้คอยควบคุมสถานการณ์ หรือผู้สังเกตการณ์ ตลอดจนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมให้ดี เพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.3 ครูควรเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียน และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน นักเรียนจะให้ความสนใจดีมาก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสนใจในการเรียน เจตคติต่อการเรียน เป็นต้น

2.2 นำวิธีการสอน CIRC ไปศึกษากับเนื้อหาอื่น เช่น ความสามารถในการเขียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2536). *สรุปรายงานการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยการศึกษาคั้งที่ 5 เรื่อง การนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัยการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- (2545ก). *หลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2539ข). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
- กรมสามัญศึกษา. (2534). *คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล. (2540). *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2533). *คู่มือการสอนอ่าน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- (2534). *เอกสารประกอบการสอนอ่าน*. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เกษรา เสงี่ยม. (2546). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการและการสอนแบบร่วมมือด้านเทคนิค เอสทีเอ็ด ที่เรียนเรื่องมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญหทัย สมัครคุณ. (2541). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรัญ สุขเกษม. (2542). *การสร้างแบบฝึกการสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ (กศ.ม.). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทรา ตันติพิงศารักษ์. (2543 ธันวาคม). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. *วารสารวิชาการ*. 3: 36 - 55.

- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2529). การวัดและการประเมินผลภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ใน *เอกสารการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย)*. หน้า 1000 - 1001. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จารุวรรณ ยั่งรักษา. (2542). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบค้นพบ โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบคอนสตรัคติวิซึม เป็นกลุ่มกับเป็นรายบุคคลและการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2525). *ทักษะและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: พื้ทักษ์อักษร.
- ชวลี อินันัน. (2533). *การอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ญาติา หอมเกษร. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้โดยรูปแบบCIRC กับกลุ่มการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการเรีนนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- ฐปะนีย์ นาครทรรพ; และคณะ. (2547). *หนังสือเรียนสาระการเรีนนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรีนนรู้ภาษาไทยภาษาไทย ม. 5 เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.
- ดวงจิต วงศ์ศักดิ์. (2538). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ทิศนา ขมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- โทนี่ บูซาน. (2544). *ใช้หัวคิด. แปลจาก Use Your Head*. โดย ธัญญา พลอนันต์. กรุงเทพฯ: ชวัญข่าว.
- ธาริณี วิทยานนวิวรรณ์. (2542). *ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรีนนวิชาวิทยาศาสตร์ และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวง มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (มัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธิดา ไฉลิกรัตน์; ตรีศิลป์ บุญจระ; และ ประภาวดี สืบสนธิ์. (2543). ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 1 หน่วยที่ 9 - 15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นพคุณ คุณาชีวะ. (2524). *การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นาฏยา ชมวิษา. (2547). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรีนนด้านศิลปะ ของนักศึกษาหลักสูตร ศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต(อุตสาหกรรมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- น้ำทิพย์ ท่วมเพชร. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้กับความสามารถพื้นฐานอาชีพต่างๆ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดสงขลา. การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ชังคมานนท์. (2544). ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจีไอ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกันในรายวิชา ส 503 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา เดชเล. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. (2542). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: บี & บีพับลิชชิง.
- ประเทิน มหาพันธ์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: กราฟิเคอาร์ท.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2542). การอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปลาสน์ กงตาล. (2535, กันยายน). การร่วมมือการเรียนรู้. วารสารศึกษาศาสตร์. 9(10): 1 - 2.
- ปัทม รักษนง. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เทคนิคการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- เปรมจิตต์ ขจรภัยลาร์เซ็น. (2536). วิธีสอนแบบการเรียนรู้ร่วมกัน. ใน เอกสารประกอบการบรรยาย. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผกาศรี เย็นสุข. (2542). การอ่าน. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณรัตน์ เ่งธรรมสาร. (2533, กุมภาพันธ์). การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน. สารพัฒนาหลักสูตร. 10(95): 35 - 37.
- พรรณวดี สุริยะพรหมชัย. (2545). ผลของการสอนแบบ เอส ที ไอ เอ็น ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและกลวิธีการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี ดาวรุ่งสวรรค์. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยชุดกิจกรรมแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์. สารนิพนธ์ คศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พร้อมพรรณ อุดมลิน. (2544). การวัดและประเมินผลการสอนคณิตศาสตร์ของนักเรียนนอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิถีทางไกลในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- (2545). การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). หลักการวัดและประเมินผลศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แฮ็ลส์ ออฟ เคอร์มีส์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2542). การเรียนแบบร่วมมือ. ใน *ประมวลบทความการอ่านการสอนและการวิจัย ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย ยี่ริชัย. (2544). ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พูลศรี กิจเฉลา. (2544). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทย และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พูลสุข ญาณไพศาล. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- เพ็ญสิริ จีระเดชากุล. (2533). *ปรัชญาการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ไพเราะ วุฒิเจริญกุล. (2540). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2527). ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1 - 8*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพิมพ์.
- มณฑนา บุญป. (2545). การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มัลลิกา พงษ์ปริตร. (2527). การสอนเพื่อตอบสนองสมรรถภาพมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

- มาลา พานอังกาบ. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน CIRC กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.
- แม่นมมาศ ซวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- รตินันท์ ไมตรีจิต. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลมไชย ด่านขุนทด. (2544). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และ อังคนา สายยศ. (2539). สถิติและการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณถ เตื่อนคำ. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วรพรรณ สิทธิเลิศ. (2537). ผลของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา ชันชชัย. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เรียนจากวิธีการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้กับวิธีการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ค.ม. (หลักสูตรการสอน). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา บัวเกิด. (2542). การอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณิ โสภประยูร. (2542). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรุฒิ พลเพชร. (2544). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความถนัดและไม่มีความถนัดทางคณิตศาสตร์โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ โรงเรียนวัดใหม่ย่านนุ้ยกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- รวาพร ขาวสุทธิ์. (2542). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์โดยใช้
การสอนตนเองกับการเรียนการสอนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ บรรดิ. (2543). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มในกลุ่มวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต. (การประถมศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2544). เทคนิคและทักษะการนิเทศการสอน. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
----- (2547). เทคนิคการจัดการเรียนสอนและการนิเทศ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
----- (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์; และ นิรมน ศตวุฒิ. (2542). การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัฒนาพร คุ่มไข่น้ำ. (2536). การสร้างชุดการสอนเสริมทักษะการอ่านในใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
การศึกษามหาบัณฑิต เทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : แอลที เพรส.
----- (2543). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- วัลลภ กันทรัพย์. (2534). ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอบที่เน้นกระบวนการ. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความสำคัญ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร ธัญลักษณ์านนท์. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ: เวิร์ดเอดดูเคชั่น.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
----- (2542). การอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภวรรณ์ เล็กวีโล. (2539). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยใช้
หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันราชภัฏนครปฐม. (2545). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยแบบสร้างเสริมประสบการณ์
ภาษาเพื่อพัฒนาการคิดและนิสัยรักการอ่าน. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546ข). คู่มือวัดผลประเมินผลคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ:
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สนิท ตั้งทวี. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.

- สนธิ สัตโยภาส. (2545). การพัฒนากระบวนการสอน "สร้างอนาคตร่วมกัน" สอนภาษาไทยโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธารอักษร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กอฬสินธุ์: ปรระสนการพิมพ์.
- สมพร มั่นตะสุตร แพ่งพิพัฒน์. (2531). การอ่านดีความ. เพชรบูรณ์: วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์.
- (2534). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- (2536). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- (2542). การอ่านทั่วไป. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. เพชรบูรณ์: วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์.
- สมสุข ศรีสุก. (2542). ผลของการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องเลขดัชนีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมหมาย มะลิกอง. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปที่เน้นทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิมกับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- สมุทร เซ็นชานิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สันต์ ยอดพุดชา. (2542). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยวิธีสอนแบบเทคนิคศึกษากรณี ตัวอย่างกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สายวรุณ ทองวิทยา. (2539). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี (STAD) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา. (2546). ผลการสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2546 จังหวัดพังงา. พังงา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2552). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก จาก <http://www.services@nso.go.th>.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริวรรณ สุวรรณอาภา. (2523). เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรี พิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุจริต เพียรชอบ. (2525). เอกสารการสอนภาษาไทย หน่วยที่ 1 – 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุจริต เพียรชอบ; และ สายใจ อินทร์พรชัย. (2536). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2541). การอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนาญ นิธิพิุทธากุล. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปानी พัดทอง. (2545). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพล วงสินธ์. (2543). การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ. วารสารวิชาการ. 3(4): 9 – 12.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาณี ชูเกลี้ยง. (2542). การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพานอรามาเพื่อใช้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรียา ตอพล. (2541). การพัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกเสริมทักษะการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรีย บาวเออร์. (2535, กันยายน – ธันวาคม). การเรียนรู้โดยการร่วมมือ. วิชาการ – อุดมศึกษา. 2(1): 14 – 21.
- สุรียมาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์. (2544). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- อนุสรณ์ สุชาตานนท์. (2536). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. ปรินซ์ตันนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรนุช ลิ้มศิริ. (2544). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อวยพร พานิช; และคนอื่นๆ. (2543). *ภาษาและหลักการเรียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร สุขเกษม. (2543, มกราคม). การส่งเสริมการอ่าน. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 81: 24 – 28.
- อาจม จันทสุนทร. (2527). การนิเทศภายในโรงเรียน. ใน *เอกสารสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการนิเทศภายในโรงเรียนของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีย์ วาณิชอำนวย. (2545). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อุบล กลิ่นหอม. (2551). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- Artzt, Alice F.; & Newman, Claire M. (1990, September). Cooperative Learning. *The Mathematics Teacher*. 83 (6): 448 – 452
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. 5th ed. New York: Kingsport Press.
- Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I : The Cognitive Domain*. New York: Mckay.
- Bramlett, Ronald K. (1994). Implementing Cooperative Learning : A Field Study Evaluating Issues for School-Based Consultant. *Journal of School Psychology*. 32(1): 67 – 84.
- Burmeister, Louis E. (1999). *Reading Strategies for Secondary School Teachers : How to Test Reading Ability*. New Youk: The McMillan Company,
- Chung, Le Na. (1994, December). Diagnosing Recognition Processing in L2 Reading Comprehension of Authentic Texts. *Dissertation Abstracts International*. 55(6): 1512 – A.
- Dewey, John. (1959). *Dictionary of Education*. New York: Philosophical Library.
- Fan, Chung-The. (1952). *The Item Analysis Table*. New Jersey: Princeton Educational Testing Services.
- Finocchiaro, Marry. (1988, April). The Functional-national Syllabus. *English Teaching Forum*. 17(2): 41 – 46.

- Frost, S.H. (1998, July). Fostering the Critical Thinking of College Women Through Academic Advising and Faculty Content. *Journal of College Student Development*. 32(8): 359 – 366.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw – Hill Book.
- Gould, B.T. (1987, June). Effects of Prior Knowledge and Text Structure on the Comprehension Memory for Expository Reading of Intermediate and Junior – high Grade Students. *Dissertation Abstracts International*. 47: 4343 – A.
- Hafner, Lawrence E. (1971). *Improving Reading in Secondary Schools : Selected Reading*. London: Collier Macmillan.
- Johnson, David W.; & Roger, T. Johnson. (1990). Using Cooperative Learning in Math. *Cooperative Learning in Mathematics*. New York: Addison Wesley Publishing.
- Johnson; et al. (1981). Effect of Cooperative and Individualistic Goal Structures on Achievement : A Meta – Analysis. *Psychological Bulletin*. 89 (1): 47 – 62.
- Kagan. (1994). *Spencer Cooperative Learning*. New Jersey: Kagan Cooperative Learning.
- Margaret Mead. (1970,10 January). Youth Revolt : The Future IS Now. *Saturday Review*. (1): 23 – 25.
- Morgan, Robbette M. (1987, March). Cooperative Learning : Teacher Use, Classroom Life, Social Intergration, and Student Achievement. *Dissertation Abstracts International*. 48(1): 30 – 43.
- Murphy, E.L. (1993, May). *Interdisciplinary Curriculum Influences on Student Achievement, Teacher and Administrator Attitudes, and Teacher Efficacy*. Ph.D. Dissertation. Arizona State University. Retrieved, from <http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/9410993>.
- Owens, L. (1994). "Cooperation," *The International*, Edited by Husen, Torsten & Postlethwaite, T.N. p. 345 – 349. London: Pergamon.
- Schundler, E.T. (1992). *The Effect of Cooperative Learning on Comprehension : An Analysis of the Effect of a Modified CIRC Instructional Approach and Cooperative Learning Partnerships on Reading Comprehension*. New Jersey: Kean College.
- Sharan, Shlomo. (1980, February). Cooperative Learning in Small Groups; Recent Methods and Effects on Achievement, Attitudes, and Ethnic Relations. *Review of Educational Research*. 50(2): 241 – 271.
- Slavin, Robert E. (1978). "STAD," *Journal of Research and Development in Education*. 12: 42-48
- (1987,November). Cooperative Learning and Cooperative School. *Education Leadership*. 45(3): 7 – 13.

- Slavin, Robert E. (1995). *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. 2nd ed. Bonton: Allyn and Bacon.
- (1983). *Cooperative Learning*. New York: Longman.
- (November 1987). Cooperative Learning and Cooperative School. *Educational Leadership*. pp. 8 - 10.
- Slavin, R.E.; et al. (1984). Combining Cooperative Learning and Individualized Instruction : Effect on Student Mathematics Achievement, Attitude, and Behaviors. *Elementary School Journal*. 84: 4.
- Stevens, R. J. and R. E. Slavin. (1995). The Cooperative Elementary School : Effects on Students' Achievement, Attitudes and Social Relations. *American Educational Research Journal*. 32(2): 321 - 351.
- Tzu-Hsiang, H. (1993). *An Investigation of the Effects of Reading Strategy Use and Metacognitive Awareness of Eleventh-grade Chinese Students' English Language Development*. Abstract Retrieved July 2, 2005, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?Index=8&did=744971641&Srchmode=1&sid>.
- Ursin, Valerie Dee. (1995). *Effects of The 4 MAT System of Instruction on Achievement, Products, and Attitudes Toward Science of Ninth-Grade Students*. Ph.D. Dissertation. The University of Connecticut. Retrieved from <http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/9529199>.
- Wainwright, Gordon R. (1997). *Rapid Reading Made Simple*. Great Britain: W.H. Allen.
- William, Jame Milford. (1981, October). A Comparison Study of Tradition Teaching Procedures on Student Attitude Achievement and Critical Thinking Ability in Eleventh Grade United States History. *Dissertation Abstraction International*. 42(4): 1605 - A.
- Yano, Y.; Long, M.; & Ross, S. (1994). *The Effects of Simplified and Elaborated an Texts on Foreign-language Reading Comprehension*. Abstract Retrieved January 1, 2003, from http://www.nceltr.mq.edu.au/dbtw-wpd/exec/dbtwpub.dll?AC=GET_RECORD&XC.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ เสนอแนะข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญ ดังมีรายนามต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ชาติกานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฝ่ายมัธยม ประสานมิตร

นางชนิษฐา บุญด้วยลาน

ครู วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

โรงเรียนสองคอนวิทยาคม

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

นายธีรพงษ์ ภูเจริญ

ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

โรงเรียนหินกองวิทยาคม

นายวีโรจน์ ดิลกชัย

รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

โรงเรียนแก่งคอย

นางชนิษฐา แสงภักดี

ครู วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

นางวิภาวรรณ เรืองวิรัตน์

ครู วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
โรงเรียนแก่งคอย

นางแสงอุษา แสนสวย

ครู วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
โรงเรียนหนองแค “สกรกิจพิทยา”

นางโสภี วงศ์ราษฎร์

ครู วิทยาลัยนานาชาติการ
โรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค

ภาคผนวก ข

- แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม CIRC
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท 21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความ (ข่าว)

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 3 คาบ

☆☆

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม 1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท 2.1 ม 1/2 เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท 3.1 ม 1/1 พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

ตัวชี้วัด ท 3.1 ม 1/3 พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่อง ที่ฟังและดู

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. บอกความหมายของคำยากได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
4. อภิปรายสรุปเรื่องที่อ่านได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ผู้อ่านที่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แสดงว่า เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน เข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน เป็นการสร้างเสริมความรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทุกคนควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ทุกประเภท ทั้งสารคดี และบันเทิงคดี

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. ครูทบทวนทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยการแบ่งนักเรียนเป็น 1:2:1 (เก่ง : ปานกลาง : อ่อน) และแนะนำกิจกรรมกลุ่มที่ต้องฝึกร่วมกัน คือ ผลัดกันอ่านเรื่อง สะกดคำยาก จับใจความสำคัญ ตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน

2. นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4 คน (โดยเปลี่ยนกลุ่มใหม่ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มเดิม) พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม และลงชื่อสมาชิกให้เรียบร้อย

ขั้นสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการนำหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนากับข่าวในหนังสือพิมพ์ และโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าว

2. ครู และนักเรียนร่วมกันสนทนากับความหมายของข่าว ลักษณะของข่าว องค์ประกอบของข่าว ประเภทของข่าว และหลักการพิจารณาข่าว จากใบความรู้

3. ครูอธิบายจุดประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนทราบ แนะนำคำยากในเรื่องให้กับนักเรียน โดยค้นจากพจนานุกรม ชี้แจงเนื้อหาในใบงานต่างๆ แล้วมอบหมายให้ตัวแทนกลุ่มมารับงาน และปฏิบัติตามกิจกรรมในใบงานที่กำหนด

ขั้นทำกิจกรรม

1. นักเรียนจับคู่กันในแต่ละกลุ่ม แล้วอ่านข่าวที่เตรียมให้ และช่วยกันตั้งชื่อหัวข้อข่าวในกิจกรรมที่ 1

2. นักเรียนสนทนากันในกลุ่ม (อภิปรายกลุ่มย่อย 4 คน) แล้วช่วยกันเขียนอภิปรายเนื้อเรื่องในกิจกรรมที่ 2 เป็นผลงานของกลุ่ม 1 ชุด

3. นักเรียนจับคู่กันในกลุ่ม เพื่อฝึกสะกดคำ และหาความหมายของคำในกิจกรรมที่ 3

4. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านกับคู่ของตน แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญและแนวคิดของเรื่องลงในกิจกรรมที่ 4

5. นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดในกิจกรรมที่ 5 และเตรียมนำผลงานออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนในกลุ่มแบ่งงานกัน พร้อมทั้งออกมานำเสนอ ชื่อเรื่อง สรุปใจความสำคัญ แนวคิด และวิจารณ์เรื่องที่อ่านหน้าชั้นเรียน (ช่วยกันเป็นกลุ่ม)
2. นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยครูช่วยปรับสำนวนภาษา และแก้ไขข้อบกพร่อง
3. ครู และนักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานการทำงานกลุ่ม จากแบบสังเกตพฤติกรรม
4. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญจากข่าว โดยไม่สามารถช่วยเหลือกันได้ (แต่จะนำคะแนนของทุกคนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม)
5. ครูแจ้งผลการประเมินของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด ให้นักเรียนทราบทุกคน ถ้ากลุ่มใดผ่านเกณฑ์แล้ว แจ้งให้ทราบพร้อมทั้งให้คำชมเชย และให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่กลุ่มที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง ข่าว
2. ใบงานการอ่านจับใจความจากข่าว
3. แบบทดสอบที่ 3 การอ่านจับใจความจากข่าว

7. ภาระงาน

ใบงาน

8. การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบกิจกรรม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50
2. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	ปานกลาง (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น	ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น ในการร่วมกิจกรรม ทำงาน ตามที่กำหนดได้เป็นอย่างดี สนใจซักถามปัญหาข้อสงสัย แสดงนิสัยรักการอ่านด้วย การอ่าน และจดบันทึก	ตั้งใจและมีความกระตือรือร้น บ้าง ทำงานตามที่กำหนด ถูกต้องครบถ้วน เป็นส่วน ใหญ่ไม่ค่อยสนใจซักถาม ปัญหาข้อสงสัย อ่านเอกสาร แต่ไม่จดบันทึก	ไม่ตั้งใจ ขาดความกระตือรือร้น ทำงานตามที่กำหนดไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ไม่มีการซักถามปัญหา ข้อสงสัย บางคนไม่อ่านเอกสาร
2. การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่ม	ทุกคนร่วมมือช่วยเหลือกัน บรรยากาศในการทำงานกลุ่ม เป็นกันเอง	ส่วนใหญ่ร่วมมือช่วยเหลือ กัน บรรยากาศในการทำงาน กลุ่มค่อนข้างเป็นกันเอง	ให้ประธานเลขานุการกลุ่ม และ สมาชิกบางคน เป็นผู้ทำงานกลุ่ม บรรยากาศการทำงานเคร่งครัด
3. การแสดง ความเห็นและการ รับฟังความเห็น ผู้อื่น	ทุกคนมีการแสดงความคิดเห็น ร่วมกัน แต่ละคนยอมรับความ คิดเห็นของเพื่อน ให้ความสำคัญ กับการวิเคราะห์และอภิปราย	บางคนไม่ร่วมแสดง ความคิดเห็น ใช้คำพูดที่ขัดแย้งกัน บ้างเล็กน้อย ร่วมวิเคราะห์ และอภิปรายเพียงบางคน	มีการแสดงความคิดเห็นกันน้อย มีการใช้คำพูดที่ทำให้ขัดแย้งกัน มีการวิเคราะห์ และอภิปรายน้อย มาก
4. มารยาทการ แสดงออก การ สำรวม การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาที่สื่อความหมายเข้าใจ ง่าย ทุกคนร่วมกันทำกิจกรรม ด้วยความสำรวม แสดง มารยาทการอ่าน โดยอ่าน เอกสารอย่างสงบ ไม่รบกวน ผู้อื่น ไม่ขีดเขียนลงในเอกสาร ที่ไม่ใช่ของตนและไม่ทำให้ฉีก ขาด	ใช้ภาษาที่สื่อความหมาย เข้าใจได้ ส่วนใหญ่ร่วมทำ กิจกรรมด้วยความสำรวม อ่านอย่างสงบพอสมควร	สื่อความหมายกันไม่ค่อยเข้าใจ บางคนเสียงดัง ชอบออกนอก เรื่อง ไม่ระมัดระวังใน การรักษาเอกสารให้สะอาด เรียบร้อย

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนรวม 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนนรวม 7 - 9	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนรวม 4 - 6	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ใบความรู้ เรื่อง การจับใจความจากข่าว

ความหมายของข่าว

ข่าว หมายถึง คำบอกเล่าเรื่องราว ซึ่งปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่ หรือเหตุการณ์ที่คนในสังคมกำลังให้ความสนใจ และตีพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร เหตุการณ์ที่น่ามาเขียนเป็นข่าวจะต้องเป็นเรื่องที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคม ในปัจจุบันเรามีข่าวสารหลากหลายชนิดมากมาย เช่น

1. ข่าวการเมือง จะเป็นการเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง นักการเมือง กระบวนการต่าง ๆ ทางการเมือง
2. ข่าวสังคม จะเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นที่จับตามองของสังคม เช่น นักธุรกิจ ผู้มีชื่อเสียงทางสังคม รวมถึงผู้ที่ทำชื่อเสียงให้กับประเทศ
3. ข่าวเศรษฐกิจ จะเป็นการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ การเงิน ราคาสินค้า ดัชนี ที่ใช้วัดค่าทางเศรษฐกิจต่างๆ
4. ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวอีกประเภทหนึ่งที่มีคนนิยมอ่าน จะเกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรมต่างๆ การเข้าจับกุมคนร้าย
5. ข่าวการศึกษา จะเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษา
6. ข่าวบันเทิง เป็นเรื่องราวของดารา นักร้อง ศิลปิน ผู้ที่เป็นที่ชื่นชอบ
7. ข่าวกีฬา เป็นข่าวที่รายงานเกี่ยวกับเรื่องกีฬาต่างๆ ยิ่งถ้ามีการแข่งขันกีฬาใหญ่ๆ เช่น โอลิมปิก หรือฟุตบอลโลก ข่าวเหล่านี้จะเป็นที่ต้องการอย่างมาก

องค์ประกอบของข่าว

ข่าวมีองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ พาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว

1. **การพาดหัวข่าว (Headline)** เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำสะดุดตา และตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว
2. **ความนำ (Lead)** คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบ โดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวโดยอาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป
3. **ส่วนเชื่อม (Neck)** คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความ หรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนัก บางข่าวอาจจะมีหรืออาจจะไม่มีก็ได้
4. **เนื้อข่าว (Body)** คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมาก อาจเขียนแยกออกไปหน้าย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญมากไปหาน้อย เพื่อให้ผู้อ่านจับสาระสำคัญของข่าวได้รวดเร็วที่สุด โดยใช้เวลานอ่านน้อยที่สุด

ประเภทของข่าว

แวมยุรา เหมือนนิล (2541: 58) ได้แบ่งข่าวออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **ข่าวหนัก** หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมอง และมีอิทธิพลต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา จะพบมากในหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์ มติชน สยามรัฐ
2. **ข่าวเบา** หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมอง มุ่งให้ความบันเทิงตื้นตื้นผลิตเฟลิน แม้มีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนัก แต่ชาวบ้านจะให้ความสนใจมากกว่า เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา พบมากในหนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยม เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด สยามกีฬา

หลักการอ่านข่าวและพิจารณาข่าว

การอ่านข่าวควรพิจารณาตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. พิจารณาการพาดหัวข่าว

การพาดหัวข่าวเป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าว การพาดหัวข่าวจะพบส่วนสำคัญของข่าว จะพาดหัวข่าวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนลำค็องรลงมาจะใช้ตัวอักษรเล็กลงตามลำดับ ดังนั้น การอ่านข่าวควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อนแล้วจึงมาอ่านพาดหัวข่าอรอง

2. พิจารณาความนำ

เมื่ออ่านและพิจารณาพาดหัวข่าวแล้วทราบเรื่องราวสั้นๆ ของข่าว ต่อมาให้พิจารณาความนำ ซึ่งจะสรุปเรื่องราวของข่าวโดยขยายหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของพาดหัวข่าว หากผู้เขียนข่าวสามารถเขียนความนำได้ชัดเจน ผู้อ่านที่มีเวลาน้อย และประหยัดเวลาในการอ่าน ก็ไม่จำเป็นต้องอ่านเนื้อข่าวต่อไป

3. พิจารณาเนื้อข่าว

เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่าน หรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจากความนำแล้ว เนื้อข่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งอาจจะพบว่า การให้ข้อมูลของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแตกต่างกัน เพราะผู้เขียนข่าวต้องนำเสนอให้ทันเวลา หากสนใจข่าวใดเป็นพิเศษให้อ่านเนื้อข่าวจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความถูกต้องของข่าว

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษา

เมื่อพิจารณาการใช้สำนวน ภาษาในการเขียนข่าว จะพบว่า มีข้อบกพร่องหลายประการ ทั้งในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับ การใช้คำแสลง การวางส่วนขยายไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดทำหนังสือพิมพ์เป็นกระบวนการที่เร่งด่วน ที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันเวลาขาย เพราะหนังสือพิมพ์จะมีค่าเฉพาะวันเท่านั้น พอวันรุ่งขึ้นจะไม่ใครสนใจ ข่าวจึงเป็นวรรณกรรมที่รีบเร่ง เพราะฉะนั้นการอ่านข่าวจึงควรพิจารณาการใช้ภาษาตามลักษณะของภาษาข่าว ไม่ยึดติดความถูกต้องของหลักการใช้ภาษา

จุดประสงค์

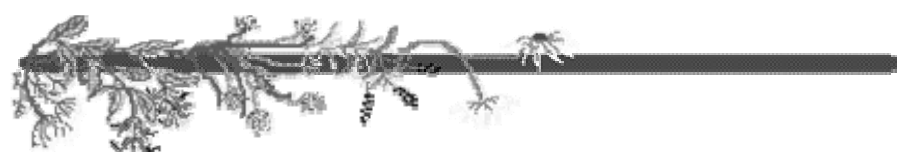
1. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. บอกความหมายของคำยากได้
4. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

กลุ่มของเราชื่อ.....

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ - สกุล ..... เลขที่.....
2. ชื่อ - สกุล ..... เลขที่.....
3. ชื่อ - สกุล ..... เลขที่.....
4. ชื่อ - สกุล ..... เลขที่.....
5. ชื่อ - สกุล ..... เลขที่.....

กิจกรรมที่ 1

อ่านข่าวกับคู่

วิธีปฏิบัติกิจกรรม ให้นักเรียนจับคู่กันอ่านข่าว ผลัดกันอ่านคนละย่อหน้า พร้อมตั้งชื่อข่าว

ข่าว .....

ตะลึงเด็กวัย 12 ป่วยโรคพิศดาร อาการประสาทดกตถอยสมองส่วนกลางหด พบยากแค่ 1 ในล้าน ที่ชายเป็น-ตายไปแล้ว น้องจ๊าบ อายุ 12 ปี จากเด็กที่อ้วนท้วนสมบูรณ์แข็งแรง ฉลาดเกินวัยเรียน เก่ง รุ่งๆ กลับตาพร่ามัวจนบอดสนิท พุดจาอ้อแอ้ไม่รู้เรื่อง เหมือนหวนกลับมาเป็นทารกแถมเดินไม่ได้ ต้องนอนให้อาหารทางสายยางร่างกายผอมเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก พ่อเผยลูกชายคนแรกป่วยเป็นโรคประหลาดแบบเดียวกันจนตายตอนอายุ 6 ขวบ หมอระบุเป็นโรคแปลกพบได้แค่ 1 ในล้านเท่านั้น ต้องผ่าตัดเปลี่ยนไขสันหลัง โอกาสรอด ร้อยละ 50: 50

เด็กป่วยเป็นโรคประหลาดรายนี้ชื่อเด็กชายกฤษกรณ์ คำชัยวงศ์ หรือน้องจ๊าบ อายุ 12 ปี นร. ชั้น ป.5 บ้านเลขที่ 1 หมู่ 2 บ้านป่าตาล ต. เกินบุรี อ.เกิน จ. ลำปาง คือเป็นโรคประสาทดกตถอย จากเคยที่เป็นเด็กเรียนเก่ง สอบได้เกรด 4 ทุกวิชา เฉลียวฉลาดเกินวัยเหมือนผู้ใหญ่ ต่อมากลับล้มป่วย พัฒนาการทางสมองถดถอยลงกลับเหมือนเด็กวัยทารก โดยเริ่มจากอาการตาพร่ามัวมองไม่เห็น มักจะเดินชนผนังห้องอยู่บ่อยๆ จนครู่ และเพื่อนนักเรียนต้องช่วยกันดูแลขณะเข้าร่วมกิจกรรม พุดจาอ้อแอ้ไม่เป็นภาษา และเขียนหนังสือไม่ได้ พ่อแม่พาไปรักษาตัวมาหลายโรงพยาบาล แต่ไม่หายขาด สุดท้ายต้องมารักษาตัวที่บ้านตามยถากรรม จนอาการทรุดหนัก และมีอาการเกร็งตามกล้ามเนื้อ อยู่บ่อยครั้ง

แม่เด็กเล่าว่าเคยมีลูกคนแรกเป็นชายชื่อน้องเมท หลังคลอดก็แข็งแรงสมบูรณ์ทุกอย่างมีพัฒนาการเหมือนเด็กทั่วๆ ไป กระทั่งอายุ 4 ขวบ เกิดล้มป่วยดวงตาพร่ามัวมองไม่เห็น พาไปหาหมอถึง รพ. กรุงเทพฯ แห่งหนึ่ง หมอตตรวจดูอาการ แล้วบอกว่ารักษายาก เพราะเป็นโรคที่โอกาสป่วยแค่ 1 ในล้านรายเท่านั้น แต่ไม่บอกว่าเป็นโรคอะไร แถมบอกว่าถ้าเป็นลูกผู้หญิงมีโอกาสรอดสูง แต่เป็นลูกชายโอกาสอดเพียง ร้อยละ 10 หมอก็รักษาจนสุดความสามารถ และพาลูกกลับมารักษาตัวที่บ้านและเสียชีวิตลงใน 2 ปีต่อมา

ต่อมาทีมแพทย์ที่เชี่ยวชาญทางสมอง วินิจฉัยอาการและเอ็กซเรย์ ดูอาการของน้องจ๊าบว่า เป็นโรคประหลาดเช่นเดียวกับลูกคนแรก คือสมองส่วนกลางมีลักษณะหดตัว มีรอยแยกห่างออกจากกัน การเจริญเติบโตของสมองไม่ต่อเนื่อง มีลักษณะถดถอย ส่งผลให้ประสาทส่วนกลางทำงานผิดปกติ เป็นโรคที่พบบากมาในประเทศไทย โอกาสเป็นแค่ 1 ในล้านคนเท่านั้น แต่เคยพบมาแล้วที่ญี่ปุ่น การรักษาวิธีเดียวคือ การผ่าตัดปลูกถ่ายไขสันหลังใหม่ แต่มีโอกาสรอดเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น

เดลินิวส์ 4 มิถุนายน 2552 หน้า 2

กิจกรรมที่ 3

กิจกรรมที่ 3

ฝึกสะกดคำ และหาความหมายของคำ

วิธีปฏิบัติกิจกรรม

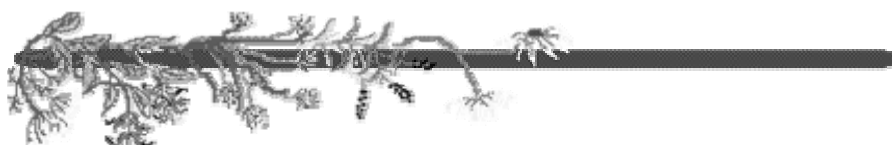
ให้นักเรียนช่วยกันสะกดคำ และหาความหมายของคำศัพท์ในเรื่องที่อ่าน (จับคู่ในกลุ่ม)

ฝึกสะกดคำ

ยถากรรม	พัฒนาการ	แพทย์	เชี่ยวชาญ
วินิจฉัย	เอ็กซ์เรย์	ประสาท	พิสดาร

หาความหมายของคำ

1. หนังสือกระดูก .....
2. โรคประสาทถดถอย .....
3. ยถากรรม .....
4. เอ็กซ์เรย์ .....
5. พัฒนาการ .....

กิจกรรมที่ 4 สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

วิธีปฏิบัติกิจกรรม ให้นักเรียนจับคู่อ่านข่าว แล้วสรุปใจความสำคัญ (จับคู่ในกลุ่ม)

A large, faint watermark of a university seal is centered in the background of the writing area. The seal features a central emblem with a cross and a book, surrounded by Thai text: "มหาวิทยาลัย" at the top and "นครินทร์" at the bottom.

Below the watermark, there are 15 horizontal dotted lines for writing.

กิจกรรมที่ 5 เข้าใจในเรื่องที่อ่าน

วิธีปฏิบัติกิจกรรม ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันอภิปราย และเขียนคำตอบในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ตั้งชื่อเรื่องที่อ่าน
2. จับใจความสำคัญของเรื่อง
3. แนวคิดของเรื่อง
4. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกัน

1. ชื่อเรื่อง .....

.....

2. สรุปใจความสำคัญ .....

.....

.....

3. แนวคิดของเรื่อง .....

.....

.....

.....

.....

3. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกัน

.....

.....

.....

.....

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

นักเรียน ปวช. หึงโหดแห่งคู่อริดับ

หนุ่ม ปวช.ชะตาขาด ถูกเพื่อนโรงเรียนเดียวกันแทงดับอนาคต ก่อนรอมอบตัว เผยเหยื่อเข้ามาเคลียร์ ปัญหาแฟนเก่าจนมีปากเสียงขึ้นชกต่อย สู้ไม่ไหวใช้เหล็กแทง ตร.คาดแฟนสาวเคยเป็นแฟนเก่าผู้ตาย

พ.ต.ต. ปิติพันธ์ กฤษดากร ณ อยุธยา สว.สป.สน. ดินแดง รับแจ้งจากศูนย์วิทยุว่า เกิดเหตุทะเลาะวิวาท มีผู้ได้รับบาดเจ็บภายในบริเวณกองดุริยางค์ทหารบก ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. จึงไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ ที่บริเวณลาดจอตลอดพลตทหาร ภายในรั้วกองดุริยางค์ทหารบก เจ้าหน้าที่พบ กองเลือด และ นายกิตติพงษ์ พงษ์เจือ อายุ 20 ปี นักเรียน ปวช.ปี 1 โรงเรียนพานิชยการสยาม ยืนถือเหล็ก ปลายแหลมมีเลือดติด โดยยอมรับว่าใช้เหล็กแทงนายลิขิต ทองดี อายุ 19 ปี นักเรียน ปวช. ปี 1 โรงเรียนเดียวกันจนได้รับบาดเจ็บพลเมืองดีนำส่งโรงพยาบาลและเสียชีวิตในเวลาต่อมา

นายกิตติพงษ์ ยอมรับว่าแทงนายลิขิตถึงแก่ความตายจริง โดยก่อนเกิดเหตุมีเรื่อง ทะวิวาทกับผู้ตาย หลังจากที่นายลิขิต เดินทางมาเพื่อเคลียร์ปัญหากับ น.ส.นก แอบเพ็ชร ก่อนหน้าเคยเป็นแฟนนายลิขิต พูดคุยกัน จนมีปากเสียงและถึงขั้นทะเลาะวิวาท เกิดชกต่อยกันขึ้น นายกิตติพงษ์ สู้ไม่ไหว จึงใช้เหล็กฆูดซาร์ปแทงนายลิขิต และรอมอบตัว เจ้าหน้าที่ตรวจตาเห็นคดีในข้อหาฆ่าผู้อื่น และพกอาวุธ (เหล็กปลายแหลม) ไปในเมือง หมูบ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุจำเป็น และไม่มีเหตุอันควร

คมชัดลึก 24 กุมภาพันธ์ 2552 หน้า 8

1. ชาวข้างต้นเป็นชาวประเภทใด

ก. ชาวธุรกิจ	ข. ชาวกีฬา
ค. ชาวอาชญากรรม	ง. ชาวการเมือง

2. “นักเรียนปวช. หึงโหดแห่งคู่อริดับ” จากข้อความนี้ คือส่วนใดของข่าว

ก. เนื้อข่าว	ข. พาดหัวข่าว
ค. ส่วนเชื่อม	ง. ความนำ

3. ทำอย่างไร จึงจะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้
  - ก. พ่อ แม่ ครูควรดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
  - ข. พ่อแม่ควรเป็นที่ปรึกษาให้ลูก
  - ค. นักเรียนไม่ควรมีความรักในวัยเรียน
  - ง. ครูควรสอนทักษะชีวิต

4. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการกระทำของนายกิตติพันธ์ที่ใช้เหล็กแทงนายลิขิต
  - ก. เห็นด้วย เพราะเป็นการป้องกันตัว
  - ข. เห็นด้วย เพราะเป็นตัวอย่างให้กับคู่อริอื่น ๆ ที่มีปัญหาเช่นนี้
  - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการกระทำที่เกินเหตุ
  - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะไม่เช่นแนวทางแก้ปัญหาให้หมดไปได้

5. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้
  - ก. น.ส.นก แอบเพชร เป็นคนหลายใจ
  - ข. นายกิตติพงษ์ เป็นวัยรุ่นใจร้อน
  - ค. ทางวิทยาลัยไม่เอาใจใส่นักเรียนเท่าที่ควร
  - ง. นักเรียนไม่ได้รับความเอาใจใส่จากครู และผู้ปกครอง

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-10

สาวโอเกะโทรหาแฟน - ไม่รับสายยกพวกกรุมที่บับอนถ

สาวโอเกะอุตรธานียกพวกทะเลาะบอลหนุ่มเมืองชลดับอนถ ล้างแค้นหลังโทรศัพท์เข้ามือถือแต่แฟนหนุ่มไม่ยอมรับสาย

เมื่อเวลา 07.30 น. วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. ๖๕๕๕. ธิติศักดิ์ สมศรี สารวัตรเวร สภ.อ. เมืองอุตรธานี เดินทางไปที่ห้องดับจิต โรงพยาบาลศูนย์อุตรธานี เพื่อชันสูตรพลิกศพ นายสม หรือเล็ก ชื่นชุมแสง อายุ 21 ปี อยู่บ้านเลขที่ 85/555 ม. 1 ต.หนองพังษ์ อ. พานทอง จ. ชลบุรี หลังจากถูกกลุ่มวัยรุ่นจำนวน 20 - 30 คน รุมทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส ก่อนจะเสียชีวิตในเวลาต่อมา สภาพศพใบหน้าฟกช้ำ ศีรษะขวาแตก ใบหูขวาฉีกขาด ตามร่างกายมีบาดแผลบอบช้ำหลายแห่ง เหตุเกิดบริเวณทุ่งศรีเมือง เมื่อเวลา 02.00 น. ของวันที่ 24 พฤษภาคม

นายวิชิต เวียงคำ อายุ 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 10/10 ถ. งามวงศ์วาน แขวงทุ่งสองห้อง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เพื่อนผู้ตายให้การว่า ตนและผู้ตายทำงานเป็นลูกจ้างดูแลสวนสนุก ซึ่งเมื่อ 2 วันที่ผ่านมา นายจ้างได้นำเครื่องเล่น ม้าหมุน บ้านสไลเดอร์ มาลงไว้ที่ทุ่งศรีเมือง

จ. อุตรธานี เพื่อรอร่วมงานนมทกรรมสินค้า จัดโดยหอการค้าจังหวัดอุตรธานี ในวันที่ 6 มิถุนายนที่จะถึงนี้ ก่อนเกิดเหตุ เมื่อคืนวันที่ 3 พ.ค. ที่ผ่านมา พวกตน 6 คน ได้พากันนั่งดื่มเหล้าอยู่ทุ่งศรีเมือง ฝั่งตรงข้ามร้านคาราโอเกะ ไม่มีชื่อ ต่อมา น.ส. พลอย อายุ 18 ปี แฟนของผู้ตาย ทำงานอยู่ที่ร้านคาราโอเกะ ได้เดินเข้ามาหาพร้อมกับพี่ชาย ชื่อ นายเสม ทางตุงตุงเหมือนผู้หญิง ซึ่ง น.ส. พลอย ได้ทะเลาะกับผู้ตาย เรื่องโทรศัพท์มาหาแล้วไม่รับสาย ก่อนจะตบหน้าผู้ตาย 3 ครั้ง ส่วนนายเสมได้หยิบขวดเหล้าจะฟาดใส่ แต่ถูกผู้ตายชกสวนไป 1 ครั้ง จากนั้นได้แยกย้ายกัน ซึ่งพวกตนได้ย้ายมานั่งดื่มเหล้าใกล้กับม้าหมุน ประมาณ 20 นาที

น.ส.พลอย และพี่ชาย ได้กลับมาใหม่พร้อมกับพวกราว 30 คน และปิดล้อมพวกตนเอาไว้ ก่อนจะรุมทำร้ายร่างกาย ซึ่งพวกตนได้วิ่งหลบหนี แต่ผู้ตายหกล้ม จึงถูกกรุมสกรัมได้รับบาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตดังกล่าว

คมชัดลึก 24 พฤษภาคม 2550 หน้า 1

6. ชาวข้างต้นเป็นชาวชนิดใด และประเภทใด
- ชาวการเมือง ชาวหนัก
  - ชาวการศึกษา ชาวเบา
  - ชาวสังคม ชาวเบา
  - ชาวอาชญากรรม ชาวหนัก
7. “สาวโอเกะอุตรธานียกพวกตะลามบอลหนุ่มเมืองชลดับอนาคต ล้างแค้นหลังโทรศัพท์เข้ามือถือแต่แฟนหนุ่มไม่ยอมรับสาย” ข้อความนี้เป็นโครงสร้างใดของข่าว
- พาดหัวข่าว
  - ความนำ
  - ส่วนเชื่อม
  - เนื้อข่าว
8. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้
- การขาดสติในการไตร่ตรอง
  - รักเป็นพิษ
  - ความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน
  - การวางอำนาจเหนือผู้อื่น
9. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการกระทำของหญิงที่ก่อเหตุ
- เห็นด้วย เพราะถูกชายสัลดรักก่อนจึงเกิดความเสียใจ
  - เห็นด้วย เพราะจะได้เป็นแบบอย่างไม่ให้ผู้อื่นปฏิบัติตา
  - ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาที่จะทำให้ปัญหาคเล็ดล่าย
  - ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุและไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้อง
10. ทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ได้ดีที่สุด
- ทุกคนต้องมีสติไตร่ตรองก่อนจะใช้กำลังในการตัดสิน
  - พ่อแม่และครูต้องร่วมมือกันดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
  - หากิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้วัยรุ่นทำในเวลาว่าง
  - พ่อแม่ควรเป็นที่ปรึกษาที่ดีของลูก

เฉลยแบบทดสอบที่ 3
อ่านจับใจความจากข่าว

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ค	6	ง
2	ข	7	ข
3	ก	8	ก
4	ง	9	ง
5	ข	10	ก

5. เมื่ออ่านข่าวต้องเริ่มจากการพิจารณาพาดหัวข่าวก่อนเป็นอันดับแรกเพราะอะไร
- เพราะต้องการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาของข่าว
  - เพราะต้องการค้นหาข่าวที่เราสนใจที่จะอ่านก่อนอันดับแรก
  - เพราะต้องการเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาที่ใช้ในการพาดหัวข่าว
  - เพราะต้องการตั้งสมมติในการอ่าน

อ่านข่าวต่อไปนี้และตอบคำถาม ข้อ 6 - 8

จับกุมผู้จำหน่ายยาทำแท้ง

13 มีนาคม 2552 พันตำรวจเอก สุพิศาล ภักดีนฤนาถ รองผู้บัญชาการกองปราบปราม แถลงผลการจับกุม นายแพทย์อังกู อังกูรวานิช เจ้าของคลินิกสูตินารีเวช อังกูระอรพินท์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม นางสาวกัลยา ศิริมงคลชัยกุล เจ้าของร้านสถานียา นายวิสิทธิ์ ศิริมงคลชัยกุล นายสว่าง บุญเยี่ยม และนายสมชาย สุนันท์เจริญกิจ พร้อมของกลาง คือจดหมาย 11 ซอง ซึ่งระบุชื่อที่ปลายทาง โดยภายในซองจดหมายมีธนบัตรสั่งจ่ายเงิน 1,500 บาท นามบัตรคลินิก รวมถึงยาทำแท้ง 4 ซุดๆ ละ 5 เม็ด ซึ่งระบุวิธีการใช้อย่างละเอียด สืบเนื่องจากกรณีเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2552

เนื่องจากเจ้าหน้าที่สถานีตำรวจภูธรข้างเผือก พบศพนักศึกษาสาวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนพาณิชย์แห่งหนึ่ง เสียชีวิตอยู่ในห้องพักของอาคารดีดี แมนชั่น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยบริเวณอวัยวะเพศมีเลือดไหลไม่หยุด ส่วนบริเวณโถชักโครกในห้องน้ำพบซากทารกและก้อนเลือด นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังพบยาชนิดหนึ่งที่มีผลข้างเคียงทำให้เกิดการตกเลือด จึงสันนิษฐานว่าอาจจะเสียชีวิตจากการกินยาบีบมดลูก ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้ประสานกับองค์การอาหารและยา (อย.) เพื่อให้ตรวจสอบที่มาของยาดังกล่าว และพบว่า มีการลักลอบจำหน่ายยาบีบมดลูกหรือยาทำแท้งผ่านเว็บไซต์ <http://www.cytotec99.com> เจ้าหน้าที่จึงวางแผนล่อซื้อยาจากเว็บไซต์ดังกล่าว และพบว่ามีการซื้อขายยาทำแท้งผ่านทางไปรษณีย์ จึงสอบสวนติดตามจนกระทั่งจับกุมผู้ต้องหาได้

สยามจดหมายเหตุ. มีนาคม 2552 หน้า 264

6. ข่าวข้างต้นเป็นข่าวประเภทใด
- ข่าวการเมือง
  - ข่าวสังคม
  - ข่าวธุรกิจ
  - ข่าวเศรษฐกิจ

7. ข้อใดมีความหมาย**ไม่ตรง**กับคำว่า **การทำแท้ง**
- ก. การตั้งครมไม่ฟังประสงค์
  - ข. การสิ้นสุดการตั้งครมก่อนกำหนด
  - ค. การทำให้เด็กตายระหว่างการทำคลอด
  - ง. วิธีการทำให้เด็กคลอดออกมาอย่างไม่มีชีวิต
8. สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์กรณีนักศึกษาสาวเสียชีวิตคือสิ่งใด
- ก. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
  - ข. ความโกรธ
  - ค. ความหลง
  - ง. ความรัก
9. ข้อใดกล่าวความหมายของคำว่า นิทาน ได้ถูกต้อง
- ก. งานเขียนประเภทต่างๆ ที่มีเนื้อหาสาระ
  - ข. งานเขียนร้อยแก้ว ร้อยกรองที่มุ่งแสดงความรู้
  - ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องจากสาธารณชน
  - ง. เรื่องเล่าที่สืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง แทรกแนวคิด คติสอนใจ
10. ข้อใด **ไม่ใช่** ที่มาของนิทาน
- ก. มาจากการสร้างจุดเด่นของบุคคล
  - ข. มาจากการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย
  - ค. มาจากความต้องการอบรมสั่งสอน
  - ง. มาจากความต้องการให้เกิดความสนุกสนาน

อ่านนิทานเรื่องต่อไปนี้ และตอบคำถาม ข้อ 11 - 12

กาลครั้งหนึ่งมีสุนัขกับแมวเป็นเพื่อนกัน เป็นสัตว์เลี้ยงของเจ้าของเดียวกัน เจ้าของก็ให้ความเมตตา ดูแลพอกัน อยู่มาวันหนึ่งเจ้าของถูกขโมยลักเอาแก้วมณีไป ก็ให้สุนัขและแมวดั้นด้นสืบเสาะนำคืนมา สุนัขกับแมวก็กินกันไปหย่าไปถึงเมืองจีน ขโมยลักแก้วมณีข้ามน้ำข้ามทะเลไปไกลมาก แต่ถึงกระนั้นสุนัขกับแมวก็กินดั้นด้นไป สุนัขออกอุบายหาทางเข้าไปลักคืนมาด้วยความยากลำบาก เมื่อได้แล้วสุนัขก็ชวนแมวเดินทางกลับ ขณะเดินทางแมวก็กินอิจฉาเพื่อน เกรงเพื่อนจะได้ดี อย่าเลยเราต้องหาทางอุบายให้สุนัขตกอันดับให้ได้ พอใกล้ถึงบ้านนาย ต่างก็นอนหลับพักผ่อนเอาแรง แมวเห็นสุนัขหลับก็รีบตะครุบแก้วมณีคาบวิ่งหนีกลับบ้าน ฝ่ายสุนัขตื่นขึ้นมาก็วิ่งไล่กวาดไปไหนได้แมวกระโจนถึงนายก่อน นายก็ปลาบปลื้มในความสามารถของแมว แมวก็กินใจดีคิดว่านี่ก็เยี่ยม ม้วนนอนหลับไม่ได้ของ แล้วก็กลับมาซัดด้วย นายก็ยิ่งเอาใจแมวมากขึ้น โธ !แมวของฉันทันทีจริง ต่อไปนี่เธออยู่บนเรือนกับฉันนี่แหละ ว่าแล้วก็เอาไม้ไล่ตีสุนัขให้อยู่ใต้ถุนเรือน สุนัขแค้นใจแมวมากพบแมวกันที่ไรจึงต้องไล่จับทุกที

11. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอะไร

- ก. แมวเจ้าเล่ห์
- ข. สุนัขแสนซื่อ
- ค. สุนัขเบาปัญญา
- ง. แมวแสนซน

12. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องให้ถูกต้อง

1. นายปลาบปลื้มในความสามารถของแมว
2. สุนัขแค้นใจแมวมากพบกันที่ไรต้องไล่จับทันที
3. สุนัขและแมวเป็นเพื่อนกันเป็นสัตว์เลี้ยงเจ้าของคนเดียวกัน
4. สุนัขออกอุบายหาทางไปนำของคืนมาได้
5. แก้วมณีของเจ้านายถูกลักขโมยไป

- ก. 5 - 3 - 4 - 2 - 1
- ข. 3 - 5 - 4 - 1 - 2
- ค. 4 - 5 - 2 - 1 - 3
- ง. 3 - 4 - 5 - 2 - 1

อ่านนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 14

ราชาแห่งฉลามมีปลาฉลามที่เป็นลูกน้อง 10 ตัว อาศัยอยู่ใกล้น้ำ ณ ชายฝั่งทะเลแห่งหนึ่ง ภายในน้ำมีกุ้งก้ามกรามเป็นจำนวนมาก ไม่มีผู้ใดกล้าพอที่จะลงไปจับ ถ้าใครดำน้ำลงไปก็จะต้องตกเป็นเหยื่อของฉลามเหล่านั้นทันที พ่อของปูเนียถูกปลาฉลามกัดตายตั้งแต่ปูเนียยังเป็นเด็กเล็กๆ ตั้งแต่นั้นมาก็ไม่มีผู้ใดจับปลาและกุ้งมาให้ปูเนียกับแม่ทำเป็นอาหารอีกเลย ทั้งสองแม่ลูกและชาวบ้านในบริเวณนั้นต่างได้รับความลำบากเป็นอย่างมาก

13. ในเรื่องนี้ใครมีความประมาท

- ก. พ่อของปูเนีย
- ข. แม่ของปูเนีย
- ค. ปูเนีย
- ง. ชาวบ้าน

14. เหตุการณ์ใดน่าจะเป็นความจริงมากที่สุด

- ก. ปลาฉลามชอบกินกุ้งก้ามกราม
- ข. ปลาฉลามมีราชาปกครองดูแล
- ค. ปลาฉลามเป็นสัตว์ดุร้าย
- ง. ปลาฉลามทำให้ประชาชนลำบาก

อ่านนิทานต่อไปนี้และตอบคำถาม ข้อ 15 - 18

ณ กรุงพาราณสี มีแม่น้ำสายหนึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลา ชาวบ้านได้พากันเฝ้าจับปลาไปดักไว้ที่ชอกห้วย เพื่อจับปลา พวกปลากำลังระริงน้ำ จึงหลงเข้าไปในลอบจำนวนมาก “เราจะทำอะไรจึงจะออกมาได้” ปลาหัวหน้าปรึกษากัน “เราช่วยกันออกแรงพร้อม ๆ กันดีกว่า ” ปลาตัวหนึ่งให้ความเห็น มีปลาหลายตัวเห็นด้วย จึงช่วยกันดันออกแรงจนสุดแรงเกิดแต่ลอบยังเป็นปกติคืออยู่ ทำให้ฝูงปลาอ่อนใจ ไม่สามารถจะออกจากลอบได้

ขณะนั้นมีงูกินปลาตัวหนึ่งเลื้อยมา เห็นปลาอยู่ในลอบจำนวนมากจึงคิดว่า “เราพบอาหารอันโอชะแล้ว เราไม่ต้องไปหากินที่ไหน เราเข้าไปกินอาหารในลอบนี้ดีกว่า” ฝูงปลาเห็นงูกินปลาเข้ามาต่างก็ตกใจช่วยกันกัดจนงูเลือดไหลงูไม่สามารถสู้ปลาได้ จึงดิ้นจนกระทั่งลอบขาดจึงออกมาได้ ทำให้ปลาเหล่านั้นรอดตายออกมาจากลอบได้เช่นกัน

15. ควรตั้งชื่อนิทานเรื่องนี้อย่างไร
- ก. ความสามัคคี
  - ข. ความประมาท
  - ค. หนีเสือปะจระเข้
  - ง. ความอุดมสมบูรณ์
16. ข้อความที่ว่า “พวกปลากำลังระเริงน้ำ” หมายความว่าอย่างไร
- ก. พวกปลาไม่ระวังตัว
  - ข. พวกปลาไม่รู้ลึกตัว
  - ค. พวกปลาหมดความสุข
  - ง. พวกปลาวายน้ำเพลิดเพลิน
17. พวกปลาหนีออกจากลอบดักปลาได้อย่างไร
- ก. พวกปลาร่วมแรงกันดันจนลอบขาด
  - ข. งูถูกพวกปลารุมกัดจึงดันจนลอบขาด
  - ค. ลอบมีรูโหว่ทำให้ปลาหนีรอดไปได้
  - ง. กลัวงูงูกินจึงช่วยกันกัดลอบจนขาด
18. การกระทำของปลา ตรงกับสุภาษิตข้อใด
- ก. ข้างงูไม่พ้นคอ
  - ข. แกวงเท่าหาเสี้ยน
  - ค. ลู๊แบบสุนัขจนตรอก
  - ง. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
19. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของคำว่าบทความได้ถูกต้อง
- ก. งานเขียนประเภทต่างๆ ที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงความรู้ความสามารถของผู้เขียน
  - ข. งานเขียนร้อยแก้วและร้อยกรองที่มุ่งแสดงความรู้และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน
  - ค. งานเขียนร้อยแก้วเป็นความเรียง หรือข้อคิดเห็นที่มุ่งเสนอสาระความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน
  - ง. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องจากสาธารณชน

20. บทความมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

- ก. คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
- ข. คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง
- ค. สารบัญ สรุป
- ง. เนื้อเรื่อง บรรณานุกรม

21. การเขียนบทความมีจุดมุ่งหมายตามข้อใด

- ก. เพื่อให้ความรู้และข้อเท็จจริง
- ข. เพื่อบันทึกความทรงจำ
- ค. เพื่อให้ความบันเทิง
- ง. เพื่อรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

22. บทความคล้ายกับงานเขียนประเภทใด

- ก. เรื่องสั้น
- ข. นวนิยาย
- ค. สารคดี
- ง. พงศาวดาร

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 25

เมื่อไม่นานมานี้คงได้ยินกันว่า มีนักเลี้ยงปลาสวยงามลอบนำเอาปลาปิรันยาเข้ามาเลี้ยงภายในประเทศ ซึ่งปลาชนิดนี้เป็นปลาที่ทางการห้ามนำเข้า ปลาปิรันยามีแหล่งกำเนิดในลุ่มน้ำอะเมซอน ทวีปอเมริกาใต้ นักอนุกรมวิธานได้จัดให้อยู่กลุ่มเดียวกับพวกปลาตะเพียน อาศัยกันเป็นฝูงใหญ่และสามารถแพร่พันธุ์ได้เร็วในเขตร้อน เป็นปลาที่มีสีสวยงามจึงมีผู้สนใจนำมาเลี้ยงเป็นปลาตู้เนื่องจากปลาชนิดนี้มีฟันที่มีลักษณะแหลมคม เช่นเดียวกับไบบีต และกรรไกร มีกล้ามเนื้อบริเวณขากรรไกรที่แข็งแรงมาก กล่าวกันว่า ฝูงปลาชนิดนี้สามารถแหะเนื้อมาทั้งตัวให้เหลือแต่กระดูกได้ภายในเวลาไม่ถึง 5 นาที คนหรือสัตว์ที่มีบาดแผลสดไม่ควรจะลงไปแหล่งน้ำที่มีฝูงปลาเหล่านี้อยู่ เนื่องจากมันมีความไวต่อกลิ่นคาวของเลือดมาก แม้แต่ใบปลาพวกเดียวกันถ้ามีบาดแผลมันก็จะกินกันเอง ความจริงปลาปิรันยามีหลายชนิดและบางชนิดก็ไม่มีอันตราย ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างของฟัน ขากรรไกรและส่วนหัวที่แตกต่างกัน ปลาปิรันยาที่มีหัวแบนจึงจะเป็นปลาที่มีอันตราย สภาวะแวดล้อมอย่างไรในประเทศไทยนั้น ปลาปิรันยาจะเติบโตและออกลูกหลานได้ดีตามแหล่งน้ำต่างๆ จึงจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้มีคนนำปลาปิรันยานี้เข้ามาในประเทศไทย ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้มีนักเลี้ยงปลาตู้บางคนนำเข้ามา เพราะอาจจะหลุดลงไปในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ ซึ่งจะเป็นภัยอย่างมหันต์

(จากหนังสือสารานุกรมวิทยาศาสตร์ เล่ม 1)

23. ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอะไร

- ก. ปิรันยา ปลากินคน
- ข. ปลาสยอง
- ค. ปลาอันตราย - ปลาสวยงาม
- ง. กำเนิดปลาปิรันยา

24. ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการกล่าวเตือนใคร

- ก. ประชาชนทั่วไป
- ข. เด็กวัยรุ่น
- ค. พ่อค้าปลา
- ง. คนเลี้ยงปลา (คนที่นำปลาปิรันยา เข้ามาในประเทศไทย)

25. เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องให้ถูกต้อง

1. ปลาปิรันยาจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับปลาตะเพียน
  2. สามารถแพร่พันธุ์ได้เร็วในเขตร้อน
  3. ปลาปิรันยามีแหล่งกำเนิดในลุ่มแม่น้ำอะเมซอน ทวีปอเมริกาใต้
  4. ปลาปิรันยาเป็นปลาที่ทางการห้ามนำเข้า
  5. ปลาปิรันยาจะเติบโตและออกลูกหลานได้ดีในแหล่งน้ำต่างๆ ในประเทศไทย
- ก. 3- 4 -2-1-5
  - ข. 4-2-3-1-5
  - ค. 4-3-1-2-5
  - ง. 3-4-2-5-1

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 26 - 28

“พวกที่ไม่ชอบกินผักสด และดูถูกว่าผักสด และน้ำข้าวเป็นอาหารหยาบ ว่าพวกถั่ว ข้าวสาลี และข้าวฟ่าง นั้นเป็นอาหารที่ไม่มีรสชาติ พวกนี้ชอบกินข้าวล้นที่ขัดสีจนหมด และขนมปังที่ทำจากแป้งที่บดละเอียดเพียง เพื่อความเอร็ดอร่อย น้ำ อาหาร ขนมหวานต่างๆ ต้องถูกตัดแปลงวางใส่จานที่สวยงาม”

เวลาผ่านมานับพันปี พฤติกรรมการกินแบบนี้ยังคงอยู่ ประชากรทั่วโลกก็มีพฤติกรรมแบบเดียวกันนี้ คือ กินอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งจนมีรูปลักษณะสีส้มสวยงาม โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณค่าอาหารที่ร่างกายควรได้รับกว่าจะรู้ว่า มีพฤติกรรมการกินแบบผิด ๆ ร่างกายได้รับสิ่งที่เกินประโยชน์ และบางอย่างก็เป็นโทษ เมื่อนั้นร่างกายก็ถูกรุมร่ำ ด้วยโรคภัยเสียแล้ว

26. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
- ก. การแปรรูปอาหาร
  - ข. การเลือกซื้ออาหาร
  - ค. การประกอบอาหาร
  - ง. การเลือกรับประทานอาหาร
27. ผู้เขียนเห็นว่าสิ่งใดควรได้รับการเปลี่ยนแปลง
- ก. รสชาติอาหาร
  - ข. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร
  - ค. การคัดเลือกอาหาร
  - ง. ขั้นตอนการปรุงอาหาร
28. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด
- ก. ตำหนิ
  - ข. อธิบาย
  - ค. เตือนภัย
  - ง. กล่าวโทษ
29. ข้อใด **ไม่ใช่** ลักษณะเรื่องสั้นที่ดี
- ก. มีตัวละครน้อย
  - ข. อ่านจบภายในเวลาสั้น ๆ
  - ค. ไม่จำเป็นต้องมีฉากประกอบ
  - ง. มีจุดมุ่งหมายในเรื่องเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง
30. เรื่องสั้นมีจุดมุ่งหมายในการแต่งอย่างไร
- ก. เพื่อความบันเทิง
  - ข. เพื่อจรรโลงศีลธรรม
  - ค. เพื่อสะท้อนสภาพสังคม
  - ง. เพื่อแสดงความคิดเห็น

อ่านเรื่องสั้นที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 31 - 32

คนทำความสะอาด

เมื่อครั้งที่ฉันเข้าเรียนในวิทยาลัยได้สองเดือน อาจารย์ให้พวกเราทำแบบทดสอบอันหนึ่งฉันเป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียน จึงตอบคำถามได้อย่างสบาย จนมาถึงคำถามสุดท้าย “สุภาพสตรีที่เป็นคนทำความสะอาดโรงเรียนชื่อว่าอะไร?” ต้องเป็นเรื่องตลกอะไรสักอย่างแน่ ฉันเคยเจอคนทำความสะอาดหลายครั้ง เธอเป็นคนตัวสูง ผมดำและอายุกว่า 50 แต่ฉันจะรู้ชื่อเธอได้อย่างไร? ฉันส่งกระดาษคำตอบ โดยไม่ได้ตอบข้อสุดท้าย ก่อนหมดคาบเรียน นักศึกษาคนหนึ่งถามว่า คำถามข้อสุดท้ายจะถูกคิดรวมในคะแนนของผลการเรียนด้วยหรือไม่ “แน่นอน” อาจารย์ ตอบ “เพราะเมื่อเธอเข้าทำงาน เธอจะต้องพบกับคนมากมาย ซึ่งทุกคนมีความสำคัญพอที่สมควรจะได้รับความสนใจและเอาใจใส่ แม้ว่าพวกเขาจะทำได้แค่เพียงยิ้มให้ และกล่าวสวัสดิ์ก็ตาม”

(ตะไคร้หอม, 2549, พฤศจิกายน 29)

31. “เมื่อเธอเข้าทำงาน เธอจะต้องพบกับคนมากมาย ซึ่งทุกคนมีความสำคัญพอที่สมควรจะได้รับความสนใจและเอาใจใส่ แม้ว่าพวกเขาจะทำได้แค่เพียงยิ้มให้และกล่าวสวัสดิ์ก็ตาม ”

ข้อความนี้สื่อความหมายได้ตามข้อใด

- ก. ทุกคนต้องรู้จักกัน
  - ข. อยู่ร่วมกันในสังคมจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน
  - ค. ทุกคนต่างมีความสำคัญเท่าเทียมกัน
  - ง. หน้าที่แตกต่างกันแต่คบหาสมาคมกันได้
32. เรื่องข้างต้นมีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไร

- ก. ขอความคิดเห็นจากผู้อ่าน
- ข. กระตุ้นให้ผู้อ่านคิด
- ค. ชักถามความเข้าใจ
- ง. นำเสนอข้อเท็จจริง

อ่านเรื่องสั้นที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 33 - 34

ให้เมื่อมันมีค่า

เมื่อหลายปีมาแล้ว เมื่อฉันไปทำงานเป็นอาสาสมัครที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ฉันได้รู้จักกับเด็กหญิงคนหนึ่ง ชื่อ นิด ซึ่งป่วยเป็นโรคร้ายที่มีน้อยคนที่จะเป็น โอกาสที่เธอจะหายจากโรคนี้ได้คือ ต้องทำการถ่ายเลือดจากน้องชาย อายุห้าขวบของเธอ ผู้ซึ่งรอดจากโรคร้ายนี้ได้อย่างปาฏิหาริย์ จึงทำให้ร่างกายเขาสร้างภูมิคุ้มกันโรคร้ายนี้ขึ้นมา หมออธิบายสถานการณ์ให้น้องชายของเธอฟัง และถามเด็กชายว่าเขาต้องการจะให้เลือดของเขาแก่พี่สาวหรือไม่ ฉันเห็นเขาลังเลอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนจะสูดหายใจลึกแล้วพูดว่า “ได้ครับ หากมันช่วยพี่สาวผมได้” เมื่อทำการถ่ายเลือด เขานอนยิ้มอยู่ที่เตียงข้างๆ พี่สาว ในขณะที่เราเริ่มจะเห็นสีสังคนสู้แก้มของเธอ หน้าของเด็กชายก็เริ่มซีดและรอยยิ้มก็จางหายไป เด็กชายมองไปที่หมอมและถามด้วยเสียงสั่นเครือ “ผมกำลังจะตายใช่ไหม?” ด้วยความเป็นเด็ก เขาเข้าใจหมดผิดไป เด็กชายคิดว่าเขาต้องให้เลือดทั้งหมดของเขาให้แก่พี่สาวเพื่อช่วยชีวิตเธอ ซึ่งเขาก็ยังตัดสินใจที่จะถ่ายเลือด แม้จะทำให้เขาต้องตายก็ตาม

33. พฤติกรรมของเด็กชายจากเรื่อง ให้เมื่อมันมีค่า สะท้อนคุณธรรมใด

- ก. ความมีน้ำใจ
- ข. ความเสียสละ
- ค. ความกล้า
- ง. ความอดทน

34. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. เลือดข้นกว่าน้ำ
- ข. ชีวิตคือการต่อสู้
- ค. การช่วยเหลือผู้อื่นเป็นความสุขที่แท้จริง
- ง. สลายเลือดเดียวกันย่อมมีความผูกพันกัน

อ่านเรื่องเล่าจากประสบการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 42 - 45

ฉันเจอยายซึ่งวันแรกที่บ้านของแก หลังจากที่ผัดผ่อนการลงมายเยี่ยมบ้านอยู่นาน ทั้งๆ ที่ได้รับรู้เรื่องราวของแกจาก อสม. ในหมู่บ้านนานแล้ว ประวัติที่ระบุในแฟ้มอนามัยครอบครัวบอกว่า ยายซึ่งอายุ ๖๘ ปี สถานภาพหม้ายมีลูกทั้งหมด ๔ คน โดยลูก ๓ คน เสียชีวิตจากโรคเอดส์ ปัจจุบันยายซึ่งอาศัยอยู่กับลูกชายคนเล็กและลูกสะใภ้ และมีหลานต้องดูแลอีก ๑ คน ซึ่งพ่อของเด็กเป็นลูกชายของแกที่เสียชีวิตจากโรคเอดส์

สภาพบ้านทรุดโทรมสภาพไม่แตกต่างจากยายซึ่ง ตรงมุมบ้านด้านซ้ายมือถูกแบ่งเนื้อที่บางส่วนเป็นห้องครัว ฉันมองเข้าไปในตู้กับข้าวที่เก่าเอียงกระเท่เร่ ก็ไม่เจออาหารที่เหลือกินเก็บไว้แต่อย่างใด มีเพียงกระต๊อบข้าวเหนียวใบเล็กๆ วางอยู่ข้างใน ข้างตู้กับข้าวเป็นกองถ้วยชามที่วางระเกะระกะ รอคารล้าง มุมบ้านด้านขวามือมีมุ้งกางอยู่ ชายที่นอนในมุ้งเป็นลูกชายคนเล็กของแก ซึ่งนอนป่วยไม่ทราบอาการมาหลายวันแล้ว ฉันกวาดสายตารอบตัวบ้านก็ไม่พบเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นใด นอกจากพัดลมเก่าๆ หนึ่งเครื่องที่ตั้งอยู่ข้างมุ้งของลูกชายแก

ขณะพูดคุยสัปดาห์ยายซึ่งวิตกกังวล ระมัดระวังคำพูดตลอดเวลา เหมือนกับไม่ไว้ใจฉัน ทำให้ฉันนึกถึงเรื่องราวที่ อสม. เล่าให้ฟังเกี่ยวกับครอบครัวของแก ที่ถูกชาวบ้านตั้งข้อรังเกียจเดียดฉันท์เพราะมีลูกเสียชีวิตจากเอดส์ สำหรับหลานแกก็เหมือนกันทางศูนย์เด็กเล็กในหมู่บ้านไม่รับเลี้ยง เพราะผู้ปกครองเด็กคนนี้อื่นร้องเรียน ตั้งท่ากีดกันกลัวเป็นพาหะนำโรคร้าย เมื่อปะติดปะต่อเรื่องราวของยายซึ่ง และสภาพชีวิตจริงที่ฉันเห็นกับตา ฉันนึกโกรธตัวเองที่ลงมายเยี่ยมบ้านยายซึ่งช้ากว่าที่ควรจะเป็น

35. นักเรียนคิดว่าผู้เล่าเรื่องน่าจะประกอบอาชีพอะไรมากที่สุด

- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ข้าราชการครู
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ

36. พฤติกรรมของคนในหมู่บ้านที่มีต่อครอบครัวของยายซึ่งเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

- เหมาะสม เพราะครอบครัวยายซึ่งมีบุคคลที่ป่วยเป็นโรคร้ายเป็นที่น่ารังเกียจของสังคม
- เหมาะสม เพราะเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับทางรัฐ โดยการป้องกันไม่ให้โรคแพร่สู่ชุมชน
- ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการแก้ปัญหาไม่ถูกวิธี และไม่ช่วยให้ครอบครัวยายซึ่งดีขึ้น
- ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการดูถูก และไม่ให้กำลังใจกัน

37. เรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดน่าจะมาจากสาเหตุใด

- ความยากจน
- ความประมาท
- ความโลภ
- ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 38 - 40

บันทึกแรกเริ่มสุดแสดงเกี่ยวกับดอกบัวนั้น ย้อนไปถึง 4,000 ปี ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญพันธุ์ ในอียิปต์เป็นสัญลักษณ์ความเจริญรุ่งเรืองของชาวฮินดูในอินเดีย และเป็นสัญลักษณ์ความบริสุทธิ์ในศาสนาพุทธ ตามพุทธประวัตินั้น เมื่อพระพุทธเจ้าประสูติพระองค์ได้ย่างพระบาทไปเจ็ดก้าวมีดอกบัวผุดขึ้นรับพระบาทแต่ละก้าวดอกบัวยังคงใช้บูชาพระอยู่

รูปร่างและรูปร่างของดอกบัวเป็นบ่อเกิดแรงบันดาลใจเมื่อสร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ภาพดอกบัวใช้ตกแต่งเสา และภาพปูนปั้นตั้งแต่พีระมิดในอียิปต์ไปจนถึงวัดในฮินดูและวัดพุทธทั่วโลก ภาพดอกบัวแบบต่างๆ หรือภาพเกี่ยวเนื่องมาจากดอกบัวนั้นพบเห็นได้ตั้งแต่สมัยเรอเนสซองส์ไปจนถึงสมัยกลางโรมันและกรีก จิตรกรก็เช่นกันได้แรงบันดาลใจที่จะบันทึกความงามของดอกบัวไว้บนผืนผ้าใบ

ปัจจุบันดอกบัวก็ยังถือกันว่าเป็นดอกบัวไม้ศักดิ์สิทธิ์ บทบาทการเป็นดอกบัวสำหรับบูชาไม่เคยลดความสำคัญลงไปเลย พันธุ์ที่นิยมกันมากที่สุดคือ ดอกบัวฮินดูที่เรียกว่า แมกโนเลียโลตัสและโรซัมพลินัม ในขณะที่บัวน้ำพันธุ์อื่นๆ ก็นิยมปลูกในสวนประดับ ในฐานะที่เป็นเมืองพุทธเมืองไทยจึงมีดอกบัวอยู่ในชีวิตประจำวัน เราตั้งชื่อจังหวัดและอำเภอหลายแห่งเป็นชื่อที่แปลว่าดอกบัว

38. ควรตั้งชื่อบทความนี้ว่าอย่างไร

- ก. ความเชื่อเรื่องดอกบัว
- ข. เรื่องราวของดอกบัว
- ค. ศาสนากับดอกบัว
- ง. บทบาทของดอกบัวในพระพุทธศาสนา

39. จากบทความข้างต้น การที่คนไทยใช้ดอกบัวบูชาพระมีเหตุผลมาจากอะไร

- ก. พระพุทธเจ้าประสูติครั้งแรกมีดอกบัวมารองรับพระบาท
- ข. แทนคำสอนของพระพุทธเจ้า
- ค. ดอกบัวหาง่ายเพราะปลูกกันมาก
- ง. ดอกบัวเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตเจริญงอกงาม

40. ที่กล่าวว่า “พระองค์ได้ย่างพระบาทไปเจ็ดก้าว มีดอกบัวผุดขึ้นรับพระบาทแต่ละก้าว” ข้อความนี้เป็นข้อความประเภทใด

- ก. เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อของคนไทย
- ข. เป็นข้อความที่ยกตัวอย่างมาให้เห็นภาพที่ชัดเจน
- ค. เป็นข้อความที่ต้องการให้ข้อเท็จจริง
- ง. เป็นข้อความที่ต้องการให้ข้อเสนอนะ

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ง	21	ก
2	ก	22	ค
3	ข	23	ก
4	ก	24	ง
5	ข	25	ค
6	ข	26	ง
7	ก	27	ข
8	ก	28	ค
9	ง	29	ก
10	ก	30	ค
11	ก	31	ค
12	ข	32	ข
13	ก	33	ข
14	ง	34	ค
15	ก	35	ข
16	ง	36	ค
17	ข	37	ก
18	ค	38	ข
19	ค	39	ก
20	ก	40	ก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที คะแนนเต็ม 40 คะแนน
  2. แบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ ให้นักเรียนเลือกเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจาก ก ข ค หรือ ง แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่อง ของแต่ละข้อ
- ดังตัวอย่างการเลือกคำตอบข้อ ก ดังนี้

ก	ข	ค	ง
☒	☐	☐	☐

3. ในการตอบ ให้ขีดคำตอบได้เพียงข้อละหนึ่งคำตอบเท่านั้น ถ้าข้อใดมีเกิน 1 คำตอบ จะถือว่า ข้อนั้นผิด ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ก็ให้ขีดเส้นทแยงๆ ทับเครื่องหมายเดิม แล้วขีดคำตอบใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก ไปเป็นข้อ ค ดังนี้

ก	ข	ค	ง
☒	☐	☒	☐

4. ให้ระวังขีดคำตอบให้ตรงกับข้อคำถามเสมอ ถ้าพบข้อใดยากให้เว้น ข้ามไปทำข้ออื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงค่อยย้อนกลับมาทำข้อนั้นๆ ใหม่ การเดาไม่ช่วยให้คะแนนดีขึ้น เพราะฉะนั้นนักเรียนควรทำและคิดด้วยความรอบคอบ
5. อย่าขีดเขียนเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบเป็นอันขาด และหลังจากทำแบบทดสอบเสร็จแล้วให้นำแบบทดสอบพร้อมกระดาษคำตอบส่งคืนกรรมการคุมสอบ
6. ถ้ามีข้อสงสัยให้ถามก่อนลงมือทำข้อสอบ
7. ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล วันสอบ ในกระดาษให้ครบถ้วน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อ. แก่งคอย จ. สระบุรี

คำชี้แจง : ข้อสอบฉบับนี้ เป็นข้อสอบปรนัย (เลือกตอบ) จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท ลงใน
 กระดาษคำตอบ

*****

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 2

“ชาติบ้านเมือง คือ ชีวิต เลือดเนื้อและสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาประเทศชาตินั้น มิใช่หน้าที่
 ของบุคคล ผู้ใด หนึ่งใดโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกๆ ฝ่าย ทุกๆ คน ที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป โดย
 สอดคล้องกัน เกื้อกูลกัน และมีจุดมุ่งหมายมีอุดมคติร่วมกัน”

พระบรมราชาบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

1. ใจความสำคัญคือข้อใด
  - ก. ชาติบ้านเมือง คือชีวิต เลือดเนื้อ และสมบัติของเราทุกคน
  - ข. การดำรงรักษาประเทศชาตินั้น มิใช่หน้าที่ของบุคคลใดโดยเฉพาะ
  - ค. หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ คน ฝ่ายทุก ๆ คน
  - ง. ที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป โดยสอดคล้องกันเกื้อกูลกัน และมีจุดมุ่งหมาย มีอุดมคติร่วมกัน

2. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด
  - ก. ความสามัคคี ร่วมใจกัน
  - ข. หน้าที่ในการรักษาชาติบ้านเมือง
  - ค. ความช่วยเหลือ เอื้ออาทร
  - ง. การสละชีพเพื่อชาติบ้านเมือง

3. ข้อใด **ไม่ใช่** ข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

มนุษย์เรามีดีในชีวิต ทำความชอบมอบไว้เป็นบุญ	ที่กอบกิจการเลิศประเสริฐสุนทร ไว้เป็นทุนไปข้างหน้าสถาวร
--	--

- ก. ทำบุญไว้จะได้ดี
- ข. ทำดีชีวิตเป็นสุข
- ค. ควรทำความดีสะสมไว้
- ง. ทำดีเพราะหวังผลตอบแทน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4

คนไทยสมัยโบราณ รู้จักถนอมอาหารด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่มีพิษมีภัยในการบริโภค เช่น เนื้อสัตว์ ผลไม้ต่างๆ นำมาใส่เกลือ ทำปลาจ้ำ ปลาแจ่ว แต่ปัจจุบันพ่อค้าใช้สารเคมีผสมสี ใส่เนื้อ ใส่ปลา ก่อให้เกิดพิษในการบริโภค โดยเฉพาะกุ้ง ปลา ใส่สีเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคและใส่สารเคมีให้เนื้อสัตว์ดูดี ไม่น่าเสียดาย เช่น ดินประสิว เป็นต้น ผู้บริโภคดินประสิวมามากๆ มีอันตรายทำให้เกิดโรคหลายชนิด รวมถึงมะเร็งด้วย

4. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การหาอาหาร
- ข. การปรุงอาหาร
- ค. การถนอมอาหาร
- ง. การรับประทานอาหาร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5

ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือคารวะบุคคลที่คนเคารพยกย่องบูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผลและจะเน่าร่วงหล่นไป เปรียบได้กับบุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพ ก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู

5. ข้อใดคือประโยคใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ข. ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือน ดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผลและจะเน่าร่วงหล่นไป
- ค. โดยธรรมชาติของมะเขือที่มีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพหรือคารวะ
- ง. บุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพ ก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู

อ่านคำกลอนต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 6

ลูกก็แลดูแม่ แม่ดูลูก	ต่างพันผูกเพียงว่าเลือดตาไหล
สะอื้นร่ำอาลัยด้วยอาลัย	แล้วแข็งใจจากนางตามทางมา
เหลียวหลังยังเห็นแม่แลเขม่น	แม่มก็เห็นลูกน้อยละห้อยหา
แต่เหลียวเหลียวเลี้ยวลับวับวิญญาณ	โอ้เปล่าตาต่างสะอื้นยืนตะลึง

6. ผู้ประพันธ์หรือयरองนี้ ต้องการให้ผู้อ่านเห็นถึงสิ่งใด

- ก. ความรักและความผูกพันระหว่าง แม่ - ลูก
- ข. ความรักและความผูกพันระหว่างชาย - หญิง
- ค. ความโศกเศร้าอาลัยที่ต้องสูญเสียคนรัก
- ง. ความโศกเศร้าอาลัยที่แม่ต้องสูญเสียลูกไป

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7

เมื่อพูดถึงขยะที่เป็นอันตราย เรามักนึกถึงขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม แต่มักมองข้ามขยะพิษจากบ้านเรือน อันได้แก่ ถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่แห้ง ที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง

7. จากข้อความข้างต้น ข้อความใดเป็นใจความสำคัญที่สุด

- ก. ขยะที่เป็นอันตราย
- ข. ขยะอันตราย คือ ขยะจากโรงงาน
- ค. ขยะอันตรายที่เป็นขยะพิษจากบ้านเรือน
- ง. ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 8 - 9

แผ่นดินไหว เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เกิดจากการเคลื่อนตัวโดยฉับพลันของเปลือกโลก ส่วนใหญ่แผ่นดินไหวมักเกิดตรงบริเวณขอบของแผ่นเปลือกโลกเป็นแนวแผ่นดินไหวของโลก การเคลื่อนตัวดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายใต้เปลือกโลก ได้รับพลังงานความร้อนจากแกนโลก และลอยตัวผลักดันให้เปลือกโลกตอนบนตลอดเวลา ทำให้เปลือกโลกแต่ละชั้นมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่างๆ กัน พร้อมกับสะสมพลังงานไว้ภายใน บริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกจึงเป็นส่วนที่ชนกันเสียดสีกัน หรือแยกจากกัน หากบริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกใดๆ ผ่านหรืออยู่ใกล้กับประเทศใดประเทศนั้น ก็จะมีความเสี่ยงต่อภัยแผ่นดินไหวสูง เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย นิวซีแลนด์ เป็นต้น

8. ข้อใด **ไม่ใช่** สาเหตุของแผ่นดินไหว

- ก. การเคลื่อนตัวของเปลือกโลก
- ข. ขอบของเปลือกโลกแยกจากกัน
- ค. ชั้นหินใต้เปลือกโลกหลอมละลาย
- ง. การสะสมพลังงานของเปลือกโลก

9. แผ่นดินไหว มักจะทำให้เกิดสิ่งใดตามมา

- ก. แผ่นดินถล่ม
- ข. ภูเขาไฟระเบิด
- ค. พายุพัดถล่ม
- ง. น้ำท่วมฉับพลัน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 11

ลัทธิดาวจระเข้ก็เทหก	ศิระตะกหันทางขึ้นกลางหา
เป็นวันแรมแจ่มแจ้งด้วยแสงดาว	น้ำค้ำพรายปรายไปรอยโรยละออง
ลมเรื่อยเรื่อยเฉื่อยฉิวต้องผิวเหนือ	ความหนาวเหลือทานทนกรรมลหมอง
สกุณากาดูเหวาก็เร้าร้อง	ดูแสงทองจับฟ้าขอลาเอย

(ของเก่า , คัดจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุติภาษาเพื่อชีวิต)

10. “วันแรม” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ค่ำก่อนวันพระ
- ข. ค่ำเดือนมืด
- ค. ค่ำที่สวยงาม
- ง. ค่ำพระจันทร์เต็มดวง

11. ข้อความใดที่บอกให้รู้ว่าเป็นเวลาใกล้สว่างแล้ว

- ก. เป็นวันแรมแจ่มแจ้งด้วยแสงดาว
- ข. ความหนาวเหลือทานทนกรรมลหมอง
- ค. สกุณากาดูเหวาก็เร้าร้อง
- ง. ดูแสงทองจับฟ้าขอลาเอย

12. ข้อใดเป็นสาระที่สำคัญที่สุดของข้อความนี้

“ ล้องูเห่าเล่นได้ต้องใจกล้า

แต่ทว่าอย่าเยื้องเข้าเมืองหาง

สังเกตดูกิริยาและท่าทาง

ตบหัวผางเดียวม้วนจึงควรรล้อ”

- ก. ถ้าจะตั้งต้องไม่กลัวและตีให้แรงพอ
- ข. ถ้าจะตั้งต้องดูกิริยาของงูและต้องใจกล้า
- ค. ถ้าจะตั้งต้องดูกิริยาของงูและต้องตีให้แรงพอ
- ง. ถ้าจะตั้งต้องไม่กลัวและต้องรู้ธรรมชาติของงู

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 14

กลยุทธ์ของผู้บริหาร

ที่โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดแห่งหนึ่ง ประสบปัญหาเรื่องห้องน้ำ เพราะนักเรียนสาวๆ ที่ชอบใช้ลิปสติก มักจะประทับปากลงบนกระจกในห้องน้ำ ทั้งคราบลิปสติกไว้เป็นประจำ ผู้อำนวยการว่ากล่าวตักเตือนเท่าไรก็ไม่เชื่อ ยังมีรอยคราบลิปสติกเอาไว้ให้ดูต่างหน้าทุกวัน

วันหนึ่ง หลังจากที่ผู้อำนวยการนั่งคิดนอนคิดอยู่หลายเวลา จึงเรียกประชุมเพื่อตักเตือนนักเรียนที่ชอบกระทำการดังกล่าว “พวกเธอทำแบบนี้รู้ไหมว่า ทำให้คนทำความสะอาดต้องทำงานมากขึ้น ถ้าเธอไม่เชื่อครูจะให้เขาสาดให้เธอดู”

คนทำความสะอาดหยิบไม้ถูพื้นด้ามยาว จุ่มลงไปในโถส้วมแล้วเช็ดกระจกตรงที่มีรอยคราบลิปสติกจนสะอาด ตั้งแต่นั้นมา ไม่มีคราบลิปสติกปรากฏอยู่บนกระจกอีกเลย

สุวิทย์ มูลคำ . ชวนครูฮาพานักเรียนเฮ

13. การกระทำของผู้บริหารตรงกับข้อใด

- ก. ชิงگیرชาก็แรง
- ข. ทนหมยอกเอาหนามบ่ง
- ค. เกลือจิ้มเกลือ
- ง. ปากว่าตาขยิบ

14. ผลสุดท้ายของเรื่องเป็นอย่างไร

- ก. นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด
- ข. นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ค. นักเรียนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยขึ้น
- ง. นักเรียนเลิกทิ้งคราบลิปสติกไว้ที่กระจก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15 - 16

ทางรถไฟสายมรณะ เป็นทางรถไฟสายยุทธศาสตร์จากประเทศไทยไปยังพม่า ซึ่งญี่ปุ่นให้สร้างขึ้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยมีจุดเริ่มต้นอยู่ ณ สถานีหนองปลาตุก (เขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี) เลี้ยวไปทางตะวันตกถึงตัวเมืองกาญจนบุรี ข้ามแม่น้ำแควใหญ่ที่ตำบลท่ามะขาม แล้วเลียบแม่น้ำน้อยผ่านเขตแดนไทยที่ด่านพระเจดีย์สามองค์ เข้าสู่ดินแดนพม่าไปสุดปลายทาง ณ เมืองตันปีอูซามัด

ทางรถไฟสายนี้ ทหารญี่ปุ่นได้เร่งก่อสร้างอย่างรีบด่วนโดยใช้กำลังทหารเชลยศึกสัมพันธมิตร จำนวน 61,000 คน และแรงงานจากกรรมกรชาวเอเชียจำนวนกว่า 270,000 คน เป็นผู้สร้างและได้เสียชีวิตเป็นจำนวนนับหมื่นคน เปรียบกันว่า ไม้หอมหนึ่งท่อนที่รองรับรางรถไฟนั้นหมายถึงศพมนุษย์ผู้สร้างหนึ่งคน

แผ่นดินทอง แม่น้ำสองแคว งามวิชากร กระทรวงศึกษาธิการ

15. เหตุใดจึงเรียก “ทางรถไฟสายมรณะ

- ก. เป็นเส้นทางที่อันตราย มีคนตายในขบวนรถไฟทุกคืน
- ข. เป็นเส้นทางที่ใช้คนก่อสร้างมากและตายนับหมื่นคน
- ค. เป็นเส้นทางที่อันตรายมีโจรดักปล้นฆ่าผู้โดยสาร
- ง. เป็นเส้นทางที่อันตราย มีรถไฟวิ่งตารางทุกวัน

16. แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อย อยู่ในจังหวัดใด

- ก. กาญจนบุรี
- ข. สุพรรณบุรี
- ค. ราชบุรี
- ง. นครปฐม

เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา เป็นประโยชน์ต่อโลกบ้างยังน่าดู	จงเลือกเอาส่วนที่ดีเขามีอยู่ ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
--	---

17. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. คนดีมีถมไป
- ข. มองคนในแง่ดี
- ค. เลือกรับแต่คนดี
- ง. โลกต้องการคนดี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18

ขาดอะไรในโลกไม่โศกเศร้า คงดีดัดอึดอันตันนุรา ยลศิลาจารึกนึกแน่จิต เราชาวไทยรู้คุณค่าภาษาไทย	เหมือนกับเราทั้งชาติขาดภาษา มองนัยน์ตาก็ไม่ชัดรหัสใจ สิ่งศักดิ์สิทธิ์มีงษ์อันยิ่งใหญ่ เหตุพูนไว้คู่ชาติพิลาสเอย ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
--	---

18. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคือเรื่องใด

- ก. ความสำคัญของจิตใจ
- ข. ความสำคัญของภาษา
- ค. ความสำคัญของคนในชาติ
- ง. ความสำคัญของสิ่งศักดิ์สิทธิ์

1. การปลูกผักที่หลากหลาย เป็นปัจจัยสำคัญในการลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของแมลง
2. โดยอาจจะปลูกพืชเลื้อมฤดู ปลูกพืชรวมหรือระบบพืชผสมผสานก็ได้ ปลูกพันธุ์ผักที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แปรปรวนได้ เช่น ถั่วพู หรือผักโขมที่สามารถทนแล้งได้ดี
3. รวมทั้งพันธุ์ผักที่อาจจะไม่ให้ผลผลิตลูกใหญ่ แต่ให้ผลผลิตตก และยาวนานกว่าก็เป็นพันธุ์ที่ดี
4. นอกจากนี้ การปลูกพืชหมุนเวียนก็เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในระบบการปลูกผักสวนครัวแบบเข้มข้นนี้

19. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. หมายเลข 1
- ข. หมายเลข 2
- ค. หมายเลข 3
- ง. หมายเลข 4

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 22

เวลานี้ปลาไหลถูกปล่อยลงในคลองแสนแสบวันละประมาณ 100 - 1,000 ตัว โดยเฉพาะ มีคนนิยมทำบุญโดยการปล่อยปลาที่วัดอยู่ริมคลองแสนแสบจำนวนมาก คนส่วนใหญ่ก็ถือเอาความสะดวก แล้วมักคิดว่าปลาไหลเป็นสัตว์ที่อยู่ในที่สกปรก จึงปล่อยลงในคลองแสนแสบ เมื่อคนปล่อยมันลงไป มันจึงพยายามว่ายเข้ามาหาฝั่ง พยายามชูหัวขึ้น ผิวหนังอันไม่มีเกร็ด และเส้นของมันสามารถดูดเอาความสกปรกที่ปนเปื้อนในน้ำนั้นได้ง่าย พวกมันจะทรมาณปวดแสบปวดร้อน และในเวลาไม่กี่ชั่วโมงมันก็จะตาย

20. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นของข้อความนี้

- ก. คนนิยมทำบุญโดยการปล่อยปลา
- ข. สภาพน้ำในลำคลองแสนแสบสกปรกมาก
- ค. คนส่วนใหญ่มักคิดว่าปลาไหลเป็นสัตว์ที่อยู่ในที่สกปรก
- ง. ผิวหนังที่ไม่มีเกร็ดและเส้นสามารถดูดเอาความเป็นพิษที่ปนเปื้อนในน้ำนั้นได้ง่าย

21. ใจความสำคัญของข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก. หน้าเนื้อใจเสือ
- ข. ทำบุญบูชาโทษ
- ค. ชีปล่อยปลาแห้ง
- ง. มีอือสากปากถือศีล

22. “เพชรอย่างดีมีค่าราคายิ่ง ปล่อยให้สิ่งจู้จี้ค่าราคาหรือ” จากข้อความ เพชร ใช้แทนสิ่งใด
- สิ่งที่สวยงาม
  - สิ่งที่หายาก
  - สิ่งที่มีค่ามาก
  - สิ่งสำคัญ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 – 25

ดอกไม้ตูมบานสยายกลีบ เทียวแห้งและร่วงหล่นตายไปสิ้น เช่นเดียวกับมนุษย์เราเหมือนกัน จะผิดกันก็แต่ว่า ดอกไม้จะหอมได้ก็เป็นบางชนิดที่ธรรมชาติได้บัญญัติไว้ให้หอม ส่วนมนุษย์อาจจะหอมได้ทุกคน แต่มนุษย์จะพาความหอมมาสู่ตนได้โดยการกระทำของตนเอง

(ม.จ.อากาศดำเกิง ทรัพย์สิน : อานาจกฏกรรมดา)

23. “ดอกไม้ตูมบาน” ในที่นี้เปรียบได้กับอะไร
- มนุษย์หอม-เหม็น
  - มนุษย์ผู้ชาย-ผู้หญิง
  - มนุษย์ทำดี-ทำชั่ว
  - มนุษย์อายุน้อย-อายุมาก
24. ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอะไร
- แนะนำ
  - ตักเตือน
  - สั่งสอน
  - ให้ข้อคิด
25. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง
- ดอกไม้ทุกชนิดมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ
  - การทำความดีทำให้มนุษย์ได้รับการยกย่องชมเชย
  - ความหอมของดอกไม้เปรียบได้กับกลิ่นกายของมนุษย์
  - มนุษย์สามารถพาความหอมมาสู่ตนได้ด้วยการหมั่นรักษาความสะอาด

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26 – 27

ลั่นทมหรือลีลาวดี พรรณไม้ที่ได้รับความนิยมปลูกประดับกัน ในสถานที่ต่างๆ มากมาย ด้วยความสวยของลำต้นที่อวบอ้วน กิ่งก้านที่ทอดโค้งอ่อนช้อยและสีส้มของดอกที่สวยงาม แถมยังมีกลิ่นหอมจางๆ ทำให้ลั่นทมได้รับการยกย่องให้เป็น “ราชินีแห่งดอกไม้เมืองร้อน” หนังสือเรื่องนี้ได้เสนอเรื่องราวความรู้ เกี่ยวกับลั่นทม ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา ส่วนต่างๆ ของลั่นทม การเตรียมพื้นที่ปลูก การขยายพันธุ์แบบง่ายๆ การเพาะเมล็ด บักขี้ เหยียบตา คว่ำตา หนึ่งแหนด พร้อมภาพประกอบทุกขั้นตอน แถมท้ายด้วยภาพลั่นทมที่สวยงาม และพันธุ์ไม้ต่างที่น่าสนใจ

26. ข้อใดกล่าวถึงการขยายพันธุ์ลีลาวดี

- ก. ต่อกิ่ง
- ข. บักขี้
- ค. เหยียบตา
- ง. โนมิ่ง

27. ข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อความนี้คืออะไร

- ก. ความงดงามของราชินีแห่ง ดอกไม้เมืองร้อน
- ข. ลีลาวดีมีความโดดเด่นเรื่องความหอมมากที่สุด
- ค. การขยายพันธุ์ ลีลาวดีวิธีที่ง่ายที่สุดคือการเพาะเมล็ด
- ง. พันธุ์ไม้ที่ได้รับการยกย่องเป็นราชินีแห่ง ดอกไม้เมืองร้อน

อ่านเนื้อข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 - 30

แม่ผู้สูญเสียลูก ซึ่งเป็นแก้วตาดวงใจกล่าวอีกว่า หลังเห็นอาการของบุตรสาว ก็เกิดความสงสัย เพราะหากเด็กหกล้มจริงก็ต้องมีบาดแผลถลอกตามตัว แต่บุตรสาว กลับมีเพียงรอยไหม้ที่แก้มขวา ร่างกายก็เปียกปอนไปด้วยน้ำ จึงให้น้องชายชื่อนายสมเกียรติ อยู่สุข ประสานไปยัง สภ.อ.คลองหลวง ขอเจ้าหน้าที่ตำรวจมา ตรวจสอบจนทราบว่าตู้ทำน้ำเย็นของโรงเรียนมีไฟฟ้ารั่ว และเด็กไปกดน้ำกินจึงถูกไฟดูดเสียชีวิต นับจากเกิดเหตุไม่เคยได้รับการติดต่อ หรือการแสดงความรักใคร่ชอบใดๆ จากโรงเรียน ตนเป็นเพียงแม่ค้า ฐานะครอบครัวยากจน ต้องหาเลี้ยงลูก 2 คน คือ พี่ชายของ ด.ญ.บี อายุ 13 ปี และ ด.ญ.บี แต่เพียงลำพังคนเดียว เพราะสามีเสียชีวิตไปแล้ว วันที่เกิดเหตุเป็นวันเกิดของบุตรสาวอายุครบ 5 ขวบพอดี ทำให้ตนยังมีความเสียใจเป็นทวีคูณ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบแก้ไข เพื่อจะได้ไม่เกิดขึ้นกับเด็กคนอื่นๆ อีก

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 4 มกราคม 2549)

28. ข่าวดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกใด

- ก. เข้าใจ
- ข. เห็นใจ
- ค. สลดใจ
- ง. สงเวชใจ

29. สารสำคัญของข่าวนี้ คือข้อใด

- ก. การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
- ข. การป้องกันไฟจากอุปกรณ์ไฟฟ้า
- ค. ข้อพึงระวังในเรื่องของอุปกรณ์ไฟฟ้า
- ง. การดูแลรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในโรงเรียน

30. ข้อมูลดังกล่าวมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ไม่มี เพราะแหล่งข่าวขาดความน่าเชื่อถือ
- ข. ไม่มี เพราะเหตุเกิดเป็นส่วนน้อยมากกว่าส่วนใหญ่
- ค. มี เพราะโรงเรียนอื่นจะได้ระวังและหมั่นตรวจสอบเสมอ
- ง. มี เพราะมีประโยชน์ต่อโรงเรียนอื่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 31 - 33

เกร็ดความรู้ : กินไข่ปลอดภัย

ต่อไปนี้จะกินไข่แต่ละครั้งก็ไม่ต้องกลัวไข่หวัดนกอีกแล้ว เพราะนักวิจัยไทยคนเก่งที่ชื่อ รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ดร.ทวีศักดิ์ ส่งเสริม นักวิจัยจากภาคพายัพวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ค้นพบแล้วว่า เชื้อไข่หวัดนกที่ติดมากับเปลือกไข่จะถูกทำลายภายใน 1 วัน เนื่องจากช่วงที่แม่ไก่ได้รับเชื้อไวรัสไข่หวัดนกตั้งแต่ระยะฟักตัวของเชื้อฯ จนถึงระยะแสดงอาการป่วย แม่ไก่จะเบื่ออาหาร เมื่อกินไม่ได้ตามปกติก็จะไม่วางไข่ แม่แต่ตัวที่ยังให้ไข่ได้อยู่ ดังนั้นแม่จะมีเชื้อติดมากับมูลไก่บนเปลือกไข่ แต่เชื้อก็จะสลายไปเองภายใน 1 วัน ส่วนมูลไก่ที่ติดเชื้อฯ ถ้าอยู่ในอุณหภูมิ 33 - 35 องศาเซลเซียสจะถูกทำลายภายใน 30 นาที ส่วน ภาวะของเชื้อไข่หวัดนกในอาหารที่ทำจากผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก ทดลองโดยการนำเชื้อไข่หวัดนกในปริมาณสูงที่ทำให้แม่ไก่ตายใน 3 วัน ฉีดเข้าไปในไข่ดิบ เนื้อไก่ หรือเนื้อเป็ด ที่หั่นเป็นชิ้นพอคำ จากนั้นนำไปทำไข่ต้ม (ต้มสองนาทีในน้ำเดือด) ไข่ดาว (ยางมะตูม) ไข่ลวก (ลวกในน้ำที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส) ไข่ต้ม ไข่ทอด และผัดกระเพราไก่ ปรากฏว่าไม่พบเชื้อไข่หวัดนกหลงเหลืออยู่ในอาหาร ทั้งนี้ รศ.น.สพ.ดร.ทวีศักดิ์ ยืนยันว่า การปรุงอาหารให้สุกตามปกติ ในเมนูอาหารแบบไทย ๆ สามารถทำลายเชื้อไข่หวัดนกได้ทั้งหมด ส่วนกรณีผู้ป่วยเป็นไข่หวัดนก สาเหตุหลักมาจากการไปสัมผัสกับสัตว์ปีกที่ติดเชื้อฯ หรืออุจจาระสัตว์ปีกที่มีเชื้ออยู่ หรือติดเชื้อระหว่างการชำแหละ แต่ไม่ได้ติดเชื้อจากการรับประทานสัตว์ปีกที่ปรุงสุกแล้ว

31. ข้อใดคือจุดประสงค์สำคัญของบทความนี้

- ก. ให้ความรู้เรื่องการปรุงอาหาร
- ข. รณรงค์ให้กลับมารับประทานไข่และไข่เช่นเดิม
- ค. เผยแพร่งานวิจัยที่เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไป
- ง. บอกกรรมวิธีในการกินไข่ให้ปลอดภัยจากเชื้อไข่หวัดนก

32. ถ้าทุกคนปฏิบัติโดยปรุงอาหารให้สุกตามปกติ น่าจะมีผลอย่างไร

- ก. ไม่พบเชื้อไข่หวัดนกอีกเลย
- ข. ผู้บริโภคจะปลอดภัยจากเชื้อไข่หวัดนก
- ค. จะไม่มีผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยที่เป็นไข่หวัดนก
- ง. อาจจะหยุดการแพร่กระจายของเชื้อไข่หวัดนก

33. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเช่นใด

- ก. ดีใจ
- ข. ตกใจ
- ค. เข้าใจ
- ง. สบายใจ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 34

“จิ้งนี้ก็ไว้ให้เสมอว่า เงินทองที่แลเห็นมากมาย ไม่ได้เป็นของหามาได้โดยง่าย เหมือนเวลาที่จ่ายไปง่ายนั้นเลย”

34. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายตรงกับข้อใด

- ก. แนะนำ
- ข. สั่งสอน
- ค. ตักเตือน
- ง. ว่ากล่าว

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 35 - 37

หอเอนแห่งเมืองปิซาประเทศอิตาลี เป็นหอคอยหินอ่อนที่พิสดาร สูง 54 เมตร (181 ฟุต) มี 8 ชั้น แต่ละชั้นมีเสาหินอ่อนที่สลักลวดลายวิจิตรรองรับ ได้ลงมือสร้างเมื่อ พ.ศ. 1717 (ค.ศ. 1174) ไปเสร็จในปี พ.ศ. 1893 (ค.ศ. 1350) ใช้เวลานาน ถึง 176 ปี ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่ใช้เวลาสร้างนานที่สุดในโลก ความน่ามหัศจรรย์อีกอย่าง คือ เมื่อเริ่มสร้างได้ 4 - 5 ชั้น หอนี้เริ่มเอียง แต่ไม่ถึงกับพังทลายลงมา เพราะแรงที่จุดศูนย์กลาง เมื่อลากดิ่งลงมาไม่ออกนอกฐาน จึงไม่ล้มยังทรงตัวอยู่ได้ เมื่อสร้างเสร็จ ยอดของหอเอียง ออกจากแนวตั้งของฐานถึง 4 เมตร (14 ฟุต) และหอเอนนี้ช่วยให้กาลิเลโอ นักวิทยาศาสตร์ ชาวอิตาลีคน ผู้มีชื่อเสียงของโลก ได้ทดลองเรื่องอัตราเร็วของวัตถุที่ตกลงมาจากที่สูง

35. เพราะเหตุใดที่หอเอนเมืองปิซาไม่พังทลายลงมา

- ก. เพราะมีเสาที่ทำด้วยหินอ่อนรองรับ
- ข. เพราะมีฐานที่มั่นคงแข็งแรงรองรับ
- ค. เพราะยอดของหอเอียงออกจากแนวตั้งของฐาน
- ง. เพราะแรงที่จุดศูนย์กลางเมื่อลากดิ่งลงมาไม่ออกนอกฐาน

36. ปัจจุบันหอเอนปิซามีอายุเท่าใด

- ก. 647 ปี
- ข. 657 ปี
- ค. 661 ปี
- ง. 677 ปี

37. หอเอนเมืองปิซา ได้รับยกย่องในด้านใด

- ก. เป็นหอเอนที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- ข. เป็นพิพิธภัณฑที่ที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- ค. เป็นสิ่งก่อสร้าง ที่สวยงามที่สุดในโลก
- ง. เป็นสิ่งก่อสร้างที่ใช้เวลาสร้างนานที่สุดในโลก

อ่านบทความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามข้อ 38 - 40

น้ำผลไม้ไม่มีจี๊ดกิจกรรมแฟนทาสวมมัน 100% ครั้งที่ 5 บรรยายภาพการประกวดครั้งนี้จัดที่
ลานกิจกรรม โรงภาพยนตร์เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ รัชโยธิน เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านบุคลิกภาพ คุณวรวรรณา จิลลา
นนท์ จากสถาบันพัฒนาบุคลิกภาพจอห์น โรเบิร์ต พาวเวอร์ มาร่วมพูดคุยในหัวข้อ
"ผู้หญิงอย่างไรถึงเรียกว่ามัน" ได้ความว่า องค์ประกอบสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้ผู้หญิงเรา ประการ
แรกคือ เราต้องเริ่มสร้างภูมิความรู้ให้กับตัวเองก่อน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ส่วนตัว หรือพื้นฐานการศึกษา
โดยเฉพาะเรื่องข่าวสารรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นการฟังวิทยุ หรือดูรายการข่าวช่วงเช้า เราต้องรู้ข่าวคราวความ
เคลื่อนไหวตั้งแต่เรื่องการเมือง กีฬา แม้กระทั่งในแวดวงบันเทิง เพื่อจะได้มีภูมิความรู้ไปพูดคุยสนทนากับคน
อื่นได้ เราจะได้สามารถพูดคุยกับเขาได้ทุกเรื่อง
แล้วความมั่นใจก็จะตามมาเอง ประการต่อมาคือ ต้องหันมาดูแลเรื่องบุคลิกภาพของตัวเอง เพราะหากเรามี
ความรู้เต็มภูมิ แต่เวลาออกสังคมกลับไม่ได้รับการยอมรับ เพราะไม่รู้จักรองตัวให้เข้ากับงานนั้น เช่น ถ้าจะไป
งานกาลาดินเนอร์หรูๆ ก็ต้องเลือกใส่ชุดราตรียาว แทนที่จะแต่งชุดลำลอง จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับตัวเรา
ได้มากขึ้น " แต่การมั่นใจเกินไป บางครั้งก็มีผลเสีย เห็นได้ชัดในผู้หญิงสมัยใหม่บางคน เพราะความมั่นใจ
จนเกินไป บางครั้งอาจกลายเป็นความก้าวร้าว ไม่ให้เกียรติผู้อื่น ควรลดดีกรีลง ให้อ่อนนุ่มตัว เคารพผู้อื่น
เกรงใจคนอื่นบ้าง เพราะบางครั้งความมั่นใจเกินไปที่แสดงออกมาจากการแต่งกาย ก็มักไม่ถูกกาลเทศะ เช่น ใส่
สายเดี่ยว กระโปรงสั้นเต๋อ โดยเลียนแบบจากการแต่งกายของดารา นางแบบตามหน้านิตยสารบ้าง ส่วนตัว
อยากให้ตระหนักว่า การจะเลือกแต่งกายแบบไหนนั้น ควรเลือกแต่งให้เหมาะสมกับกาลเทศะ อย่างการใส่
กระโปรงยีนส์ไปงานราตรีหรู หรือเลือกใส่กระโปรงสั้นเต๋อขึ้นรถเมย์นั้น ก็คงไม่เหมาะสม ไม่น่าดู" ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านบุคลิกกล่าว

38. ผู้เขียนใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ

- ก. การพรรณนา
- ข. การยกตัวอย่าง
- ค. การเปรียบเทียบ
- ง. การอ้างข้อเท็จจริง

39. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการอ่านบทความนี้
- ก. รู้วิธีการแต่งกายให้ถูกกาลเทศะ
  - ข. การจะเป็นสาวมั่นต้องรู้จักการดูแลตัวเอง เคารพและเกรงใจผู้อื่นด้วย
  - ค. การมั่นใจในตนเองมากเกินไปบางครั้งมีผลเสียซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการเรียนแบบ
  - ง. ตระหนักถึงความแตกต่างและความมั่นใจในตนเองที่ไม่เท่ากันในผู้หญิงแต่ละคน
- 40.สาระสำคัญของบทความนี้คืออะไร
- ก. การสร้างความมั่นใจให้กับผู้หญิง
  - ข. การจัดกิจกรรมประกวดสาวมั่น 100%
  - ค. ผู้หญิงจะมั่นใจได้ต้องปฏิบัติตนอย่างไร
  - ง. การแนะนำองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้ผู้หญิง

**เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ก	21	ข
2	ข	22	ค
3	ง	23	ง
4	ค	24	ง
5	ก	25	ข
6	ก	26	ค
7	ค	27	ง
8	ง	28	ค
9	ก	29	ค
10	ข	30	ค
11	ง	31	ค
12	ง	32	ข
13	ค	33	ง
14	ง	34	ข
15	ข	35	ง
16	ก	36	ค
17	ข	37	ง
18	ข	38	ข
19	ก	39	ข
20	ค	40	ง

ภาคผนวก ค

- ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 8 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายคน

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป	แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป
	1	2	3				1	2	3		
	1	+1	+1				+1	1.00	ใช้ได้		
2	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้	27	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้	28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	29	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	31	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้	32	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	33	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	34	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	35	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้	36	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	37	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	38	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	39	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	40	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	41	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	42	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้	43	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	44	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	45	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	46	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	47	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	48	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	49	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	50	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายคน

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็น					แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็น				
	ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป		ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป
	1	2	3				1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	26	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	27	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้	28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้	29	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	31	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	32	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้	33	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้	34	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	35	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	36	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	37	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	38	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้	39	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	40	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	41	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	42	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
18	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้	43	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	44	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	45	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	46	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	47	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	48	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	49	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้	50	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

- ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย
- ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน
จับใจความ
- ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC
- ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

**คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

ตาราง 10 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทย

ข้อที่	p_H	p_L	p	r	ข้อที่	p_H	p_L	p	r
1	0.88	0.50	0.67	0.38	21	0.63	0.25	0.70	0.50
2	0.75	0.25	0.70	0.25	22	0.88	0.38	0.63	0.50
3	0.75	0.38	0.50	0.38	23	0.63	0.25	0.63	0.75
4	0.75	0.38	0.63	0.25	24	0.88	0.38	0.63	0.50
5	0.75	0.25	0.63	0.25	25	0.63	0.25	0.67	0.63
6	0.88	0.38	0.63	0.50	26	0.75	0.38	0.67	0.63
7	0.75	0.50	0.63	0.25	27	0.88	0.38	0.70	0.50
8	0.88	0.38	0.60	0.50	28	0.75	0.25	0.63	0.25
9	0.63	0.50	0.73	0.50	29	0.63	0.38	0.67	0.25
10	0.75	0.38	0.67	0.63	30	0.88	0.38	0.70	0.50
11	0.75	0.50	0.70	0.50	31	0.75	0.38	0.63	0.38
12	0.63	0.50	0.67	0.50	32	0.63	0.38	0.60	0.25
13	0.88	0.50	0.70	0.50	33	0.75	0.38	0.63	0.38
14	0.88	0.50	0.63	0.50	34	0.63	0.38	0.53	0.38
15	0.88	0.38	0.70	0.38	35	0.75	0.38	0.63	0.38
16	0.88	0.38	0.57	0.50	36	0.75	0.25	0.67	0.25
17	0.88	0.50	0.63	0.38	37	0.88	0.50	0.70	0.38
18	0.88	0.50	0.60	0.38	38	0.88	0.38	0.67	0.38
19	0.88	0.50	0.60	0.63	39	0.88	0.38	0.67	0.50
20	0.88	0.50	0.63	0.38	40	0.88	0.50	0.67	0.50

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (r_{tt}) เท่ากับ 0.88
(ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของนักเรียน 50 คน)

**คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

ตาราง 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

ข้อที่	p_H	p_L	p	r	ข้อที่	p_H	p_L	p	r
1	0.79	0.29	0.62	0.50	21	0.79	0.36	0.48	0.43
2	0.86	0.43	0.52	0.43	22	0.79	0.36	0.56	0.43
3	0.86	0.29	0.60	0.57	23	0.79	0.36	0.52	0.43
4	0.86	0.43	0.58	0.43	24	0.86	0.36	0.54	0.50
5	0.86	0.36	0.56	0.50	25	0.79	0.36	0.56	0.43
6	0.86	0.36	0.54	0.50	26	0.79	0.36	0.58	0.43
7	0.86	0.36	0.52	0.50	27	0.79	0.36	0.64	0.43
8	0.86	0.36	0.50	0.50	28	0.79	0.36	0.62	0.43
9	0.79	0.36	0.56	0.43	29	0.86	0.36	0.52	0.50
10	0.86	0.43	0.60	0.43	30	0.79	0.36	0.48	0.43
11	0.79	0.29	0.56	0.50	31	0.86	0.36	0.58	0.50
12	0.86	0.36	0.54	0.50	32	0.79	0.29	0.56	0.50
13	0.79	0.36	0.52	0.43	33	0.79	0.36	0.56	0.43
14	0.79	0.36	0.62	0.43	34	0.79	0.36	0.54	0.43
15	0.79	0.36	0.56	0.43	35	0.79	0.36	0.52	0.43
16	0.86	0.36	0.52	0.50	36	0.79	0.36	0.48	0.43
17	0.79	0.36	0.56	0.43	37	0.79	0.36	0.58	0.43
18	0.79	0.36	0.46	0.43	38	0.79	0.36	0.56	0.43
19	0.79	0.29	0.60	0.50	39	0.79	0.29	0.56	0.50
20	0.86	0.36	0.54	0.50	40	0.79	0.36	0.54	0.43

ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ (r_{tt}) เท่ากับ 0.85

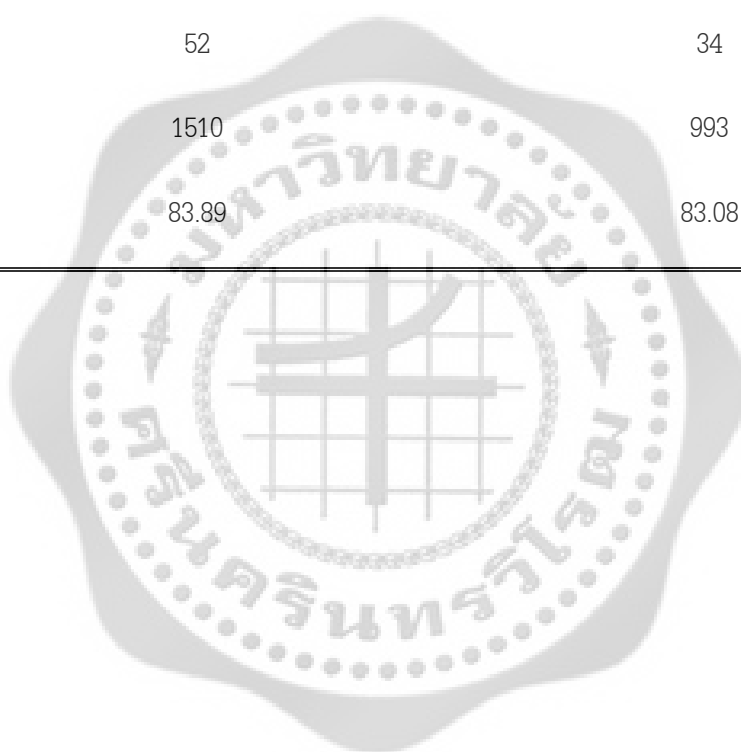
(ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของนักเรียน 50 คน)

ตาราง 12 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนหลังเรียน (E_2)
	(60 คะแนน)	(40 คะแนน)
1	48	32
2	50	34
3	51	36
4	52	35
5	51	35
6	53	32
7	48	32
8	47	32
9	51	33
10	47	32
11	52	33
12	51	36
13	47	31
14	48	32
15	52	34
16	53	35
17	51	32
18	52	33
19	48	32
20	53	35
21	51	33
22	52	32
23	53	33
24	51	32
25	48	32

ตาราง 12 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนหลังเรียน (E_2)
	(60 คะแนน)	(40 คะแนน)
26	50	33
27	49	32
28	52	34
29	47	32
30	52	34
รวม	1510	993
E_1/E_2	83.89	83.08

ตาราง 13 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (E_1) (60 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (E_2) (40 คะแนน)
1	48	31
2	46	30
3	47	30
4	51	32
5	45	31
6	48	33
7	51	34
8	52	33
9	49	31
10	51	33
11	48	32
12	49	32
13	46	33
14	49	33
15	50	32
16	50	32
17	51	33
18	48	30
19	49	33
20	48	32
21	49	31
22	45	33
23	51	33
24	52	34
25	50	34
26	51	34
27	51	33

ตาราง 13 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (E_1) (60 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (E_2) (40 คะแนน)
28	48	33
29	48	32
30	48	32
รวม	1469	969
E_1/E_2	81.61	80.75

ภาคผนวก จ

- ตารางแสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC
- ตารางแสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตาราง 14 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC

คนที่	ก่อนเรียน (x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
1	28	34	6	36
2	29	34	5	25
3	31	36	5	25
4	32	35	3	9
5	31	35	4	16
6	30	36	6	36
7	29	35	6	36
8	30	35	5	25
9	31	34	3	9
10	27	35	8	64
11	31	34	3	9
12	33	36	3	9
13	29	35	6	36
14	28	35	7	49
15	30	35	5	25
16	30	35	5	25
17	29	34	5	25
18	28	33	5	25
19	30	35	5	25
20	31	35	4	16
21	30	33	3	9
22	29	36	7	49
23	30	35	5	25
24	29	35	6	36
25	28	36	8	64

ตาราง 14 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน(x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
26	30	36	6	36
27	30	35	5	25
28	31	34	3	9
29	28	34	6	36
30	32	35	3	9
รวม	894	1045	151	823
	$\bar{x}_1 = 29.80$	$\bar{x}_2 = 34.83$	$\sum D = 151$	$\sum D^2 = 823$

ตาราง 15 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

คนที่	ก่อนเรียน(x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
1	29	31	2	4
2	29	30	1	1
3	28	30	2	4
4	30	32	2	4
5	29	31	2	4
6	29	33	4	16
7	31	34	3	9
8	31	33	2	4
9	30	31	1	1
10	31	33	2	4
11	30	32	2	4

ตาราง 15 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน(x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
12	30	32	2	4
13	30	33	3	9
14	31	33	2	4
15	30	32	2	4
16	30	32	2	4
17	30	33	3	9
18	27	30	3	9
19	31	33	2	4
20	30	32	2	4
21	29	31	2	4
22	30	33	3	9
23	31	33	2	4
24	32	34	2	4
25	32	34	2	4
26	32	34	2	4
27	31	33	2	4
28	31	33	2	4
29	30	32	2	4
30	30	32	2	4
รวม	904	969	65	151
	$\bar{x}_1 = 30.13$	$\bar{x}_2 = 32.30$	$\sum D = 65$	$\sum D^2 = 151$

ตาราง 16 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC

คนที่	ก่อนเรียน (x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
1	29	32	3	9
2	30	35	5	25
3	28	33	5	25
4	30	34	4	16
5	29	34	5	25
6	31	35	4	16
7	28	32	4	16
8	29	33	4	16
9	28	33	5	25
10	30	34	4	16
11	30	35	5	25
12	32	36	4	16
13	30	32	2	4
14	31	34	3	9
15	31	35	4	16
16	31	34	3	9
17	30	34	4	16
18	27	33	6	36
19	26	32	6	36
20	31	36	5	25
21	30	34	4	16
22	29	33	4	16
23	30	32	2	4
24	30	33	3	9
25	28	32	4	16
26	31	34	3	9
27	31	35	4	16

ตาราง 16 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
28	31	34	3	9
29	32	36	4	16
30	32	34	2	4
รวม	895	1013	118	496
	$\bar{x}_1 = 29.83$	$\bar{x}_2 = 33.77$	$\sum D = 118$	$\sum D^2 = 496$

ตาราง 17 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

คนที่	ก่อนเรียน (x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
1	30	32	2	4
2	29	32	3	9
3	30	33	3	9
4	28	31	3	9
5	31	34	3	9
6	31	35	4	16
7	30	32	2	4
8	30	33	3	9
9	28	32	4	16
10	30	31	1	1
11	32	33	1	1
12	31	34	3	9
13	30	33	3	9
14	30	32	2	4

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (x_1) 40 คะแนน	หลังเรียน (x_2) 40 คะแนน	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D^2)
15	28	31	3	9
16	26	30	4	16
17	32	34	2	4
18	31	32	1	1
19	28	31	3	9
20	31	33	2	4
21	32	34	2	4
22	30	32	2	4
23	27	31	4	16
24	30	33	3	9
25	30	32	2	4
26	29	32	3	9
27	31	34	3	9
28	27	31	4	16
29	30	32	2	4
30	30	33	3	9
รวม	892	972	80	236
	$\bar{X}_1 = 29.73$	$\bar{X}_2 = 32.40$	$\sum D = 80$	$\sum D^2 = 236$

ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอุมาพร ทัดนุรักษ์
วันเดือนปีเกิด	27 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	187 หมู่ 9 ต. ท่าแค อ. เมือง จ. ลพบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนในอันดับคศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี 112 หมู่ 1 ตำบลสองคอน อำเภอสองคอน จังหวัดสระบุรี 18110 โทร 085 4211569
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2544	กศ.บ. วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2554	กศ.ม. สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ